

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér, vasúti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése április 1-én lejár, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujítsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

Üzenet az üzenetre.

Budapest, márczius 30.

Öfelsége, a magyar király, a mai napon ismét kinevezte a Khuen-kormányt. Ezzel a kinevezéssel kapcsolatosan öfelsége az új miniszterelnökhöz címzett kézirat formájában, a következő manifestumot intézte a nemzetéhez:

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Mély sajnálattal észleltem törvényadta fejedelmi jogaim tartalmára vonatkozó azt a nézeteltérést, mely önt és minisztertársait lemondásuk benyújtására indította volt.

Kormányzatomnak az alkotmányos élet áldásos helyreállítását követett egész ideje alatt gondosan örködtem a törvény és az alkotmányos rend épségben tartása felett.

Zavartalan birtokában van a nemzet összes alkotmányos jogainak, ezek között az ujonczmegajánlási jognak is és mi sem áll tőlem távolabb, mint ennek érintése vagy csorbitása.

Másrésről azonban ragaszkodnom kell azon az 1888. évi XVIII. törvénycikkben reám ruházott fejedelmi jogaimhoz is, melyek értelmében behivathatom vagy bentartathatom az ezen törvényben megjelölt tartalékosokat és póttartalékosokat, amidőn ezt különös körülmények szükségessé teszik.

Amilyen határozott akaratom tiszteletben tartani a nemzet alkotmányos jogait, éppen olyan határozottsággal kell alkotmányos fejedelmi jogaimat is sértetlenül fentartanom és uralkodói feladatomban csak akkor jelelhetek meg, ha együttesen tölthetem be ezen kettős hivatásomat.

Bizalommal hívom fel a nemzetet, könnyítse meg ezen feladatomban lelkiismeretemmel összeegyeztethető módon való teljesítését és ezzel biztosítsa a király és a nemzet egyetértésén alapuló alkotmányos munka folytatását.

Kelt Bécsben, 1912. márczius 30.

FERENCZ JOZSEF s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

A királyi üzenetre, mely a nemzetre appellál, a magyar nemzet lelkéből és gondolkodásából veszszük a szavakat a következő hódolatteljes felíratra:

Felséges Urunk!

Alattvalói hűséggel és hódolattal fogadjuk Felséged atyai üzenetét, melyben szívünkre hat a szavak szelidsége és nemzeti öntudatunkra hat a szavak mögött rejlő figyelmeztetés komolysága. Mint Felséged hű alattvalói, szeretnénk fölmelegedni a szavak szelid hangján s mint nemzetünk hű fiai, szeretnénk megtalálni az utat, hogy egyformán hivesek lehessünk Felségedhez és nemzetünkhöz.

Felséged bizalommal kéri a magyar nemzetet, hogy tegye lehetővé uralkodói kötelességeinek olyan gyakorlását, mely a nemzet jogainak épségben tartásával a korona alkotmányos jogainak sértetlenségét tudja biztosítani. Midőn Felséged erre kéri bizalommal a magyar nemzetet, a szelid szavakban az a fájdalmas vád reszket, hogy a magyar nemzet a jogok szükséges egyensúlyát legutóbb megbillentette s olyan új követeléseket támasztott, melyek az egyensúlyt a korona jogkörének rovására megzavarták. Miután Felséged üzenete a határsértés pontját világosan meg is jelöli, nincs okunk a vitás kérdést kerülgetni: arról van szó, hogy Felséged a korona alkotmányos jogának vallja a tartalékosoknak és póttartalékosoknak rendkívüli viszo-

A hercegprimásról.

Írta: Pelleas.

Vaszary Kolos, még mielőtt hercegprimássá lett volna, pannonhalmi főpáti volt és mielőtt pannonhalmi főpáttá választották volna, már mint történetíró volt nevezetes. Magyarország történetét számos középiskolában az ő tankönyvéből tanították és ellentétben sok más kat. pap történeti tankönyvével, melyekben a Boesky, Bethlen és Rákóczi szabadságharczai közönséges „lázdásoknak” voltak feltüntetve, a Vaszary könyveiből az ifjuság nemcsak komoly tudományt, hanem hazafiságot is meríthetett. Mert Vaszary Kolos a történetírást sohasem tekintette a papi stréberség szempontjából gradus ad Parnassumnak. Mikor ő történetíróvá lett, az alkotmány még nem volt helyreállítva, egy kat. papra nézve tehát nem mutatkozott sem hálásnak, sem jutalmazónak, ha nem a hatalmon levőknek hizelkedett, hanem a nemzettel együtt érzett. De Vaszary Kolos nem is tört a köznapi értelemben vett „magasra”; mert ő mindig a „legmagasabbra”, a történelmi igazságra törekedett. Lelkében már akkor elfordult minden stréberségtől, mikor a leghazafiasabb tanító szerzetesi rendnek, a Benzéseknak tagja lett. Ezt a szerzetesrendet még Szent István honosította meg, ezek számára alapította a pannonhalmi apátságot. És Szent István összes alapításai közül ez az egyetlen, mely az eredeti alapítólevelet meg is őrizte és ma is bírja. De Vaszary Kolos,

mint benzés pap, nemcsak a hazafiasan érző történetíróknak volt mintaképe, hanem a szent életű szerzeteseknek is. Ennek köszönhető, hogy rendtársai a legelső alkalommal őt ültették a pannonhalmi főpátság megüresedett székébe. Mint főpáti is a legegyszerűbb és a legigénytelenebb szerzetes maradt, aki tündöklésre sohasem vágyott. És mégis vele kellett megtörténnie, hogy a főpáti méltóságból az országnak nemcsak legmagasabb egyházi, hanem — a nádorság felfüggesztése óta — legnagyobb közjogi állásába, a hercegprimási székbe kerüljön.

Primási elődje Simor János győri püspökből lett esztergomi érsek: és a pannonhalmi főpátság is, habár teljes önállósággal, szintén a győri püspökség megyéjéhez tartozik. De annak, hogy Simor János győri püspökből primássá lehetett, meg volt az a magyarázata, hogy Simor sokáig volt a bécsi Pázmáneum igazgatója; Simort tehát jól ismerték Bécsben. De mikor Simor váratlanul meghalt, vajjon ki gondolt volna a győri egyházmegye területén fekvő pannonhalmi várra és annak főpátiára, Vaszary Kolosra?

Bizony arra nem gondolt akkor senki. Mikor Simor 1891. január havában váratlanul meghalt, olyan hatalmas és nagytekintélyű egyházi méltóságok versenyeztek a primási székért, mint Samassa József, az egri érsek és Schlauch Lőrincz, a nagyváradi püspök. Samassaról, a Deák Ferencz egykori barátjáról, a Tisza Kálmán rendszere ellen küzdött 67-es ellenzék éltető lelkéről, aki csak a Tisza Kálmán bukása után csatlakozott a gróf Szapáry Gyula elnöklete alatt

álló kormány táborához, mindenki tudta, hogy a kormánynak ő a jelöltje a primási székre; és Schlauch Lőrinczről mindenki tudta, hogy az udvar rokonszenve őt szeretne volna legjobban a primási székben látni.

Samassa József, amilyen kifogástalan volt papi életében, oly erős meggyőződésű, nagyesszű és nagy tudású szónok és író volt mint politikus. De rendkívüli energiájánál és olasz vérében öröklött heves temperamentumánál fogva, olykor-olykor annál kevésbé tudott vagy akart diplomata lenni. Schlauch Lőrincz ellenben, ha talán sem mint pap, sem mint politikus, sem mint szónok, sem mint író nem is tudott volna Samassával versenyezni, de egyben, a diplomaciában messzi fölülmulta őt. Így tehát Samassának igenis komoly vetélytársa volt Schlauch Lőrincz, kinek a király is lekötelve érezte magát, minthogy elhunyt fiát, az öngyilkossá vált Rudolf trónörökösöt, akit mint öngyilkost egyetlen egy érsek sem akart sem Ausztriában, sem Magyarországon eltemetni, a püspökök pedig mind vonakodtak ettől. Schlauch minden egyházi skrupulus nélkül eltemetni és beszélni vállalkozott. És senki sem tudhatja, miként végződött volna a Samassa és Schlauch közti párbaj, ha egy régebbi incidens miatt, mely Schlauchnak még szatmári püspök korában történt, a nemzeti kaszinó akkori igazgatója, gróf Károlyi Pista, szenvedélyesen föl nem lép ellene s támadásában oly pontot nem érint, mely lehetővé hamis látszat, pletyka vagy rágalom s mely normális viszonyok közt még szóra sem lett volna érdemes, de amelyet egy primási jelölésnél

nyok között való behívását, míg a nemzet az 1888: XVIII. t.-cz. alapján ezt a jogot a magyar törvényhozás jogai közé véli fentartottnak.

Hogy a jogkörök határpontján ez a kontroverzia egyáltalán felmerülhetett, az a Fejérváry-kormány ama rendelkezésére vezethető vissza, melylyel a meg nem szavazott ujonczok pótlására a tartalékosokat és póttartalékosokat hívta be, olyan magyarázatát adván kényszerhelyzetében a törvénynek, mintha abban a póttartalékosok behívása a korona jogkörébe utaltatott volna. De nyilvánvaló, hogy a törvény ilyen magyarázása a Fejérváry-kormányt is csak az akkori kényszerhelyzetben juthatott eszébe. A törvény megalkotásakor ez az intenció senkinek se jutott eszébe. S a magyar nemzet abban a szerencsés helyzetben van, hogy ezt nem egyes törvényt magyarázó egyoldalúnak nevezhető itéletével kell igazolnia, hanem a hatvanhetes alap rendíthetetlen híveinek összességével és a nemzet összes törvényhatóságainak egyöntetű felfogásával. Mert ugyanaz a kormány, melyet Felséged legmagasabb elhatározásával kinevezett, nemrégén maga is ilyen értelemben magyarázta a törvényt s mikor a kontroverzia felmerült, inkább beadta lemondását, de nem állhatott el attól a meggyőződésétől, hogy a nemzeti jogok birtokállományának sértetlenségéhez hozzátartozik az is, hogy a nemzet ujonczmegajánlási joga kijátszható és megkerülhető ne legyen. És nemcsak Felséged kormánya állott ilyen törvényt magyarázat alapján, hanem az az egész hatvanhetes többség is, mely a kormányt támogatja s az ország törvényhatóságai is, melyek egyértelműen nyilatkoztak a kormány törvényt magyarázata mellett.

nem lehetett ignorálni. Így Schlauch, dacára hogy Bécsben is, Rómában is a legnagyobb protektorai neki voltak és dacára annak, hogy a magyar főpapság körében is neki volt a nagyobb és erősebb pártja, mégis lemaradt a versenyben és a primási székre Samassa lett az egyedüli jelölt.

De primás mégsem lett. Mert Róma vétót mondott.

Mikor Simor meghalt, már akkor magas fokon állt a forrongás a Csáky-féle elkeresztelési rendelet miatt. Az állam és az egyház közti harc kitörésének pillanata veszedelmes tempóban közeledett. Samassa, nemcsak mint a Deák Ferenc egykori intim barátja, hanem mint jó katolikus és jó hazafi is, nem kívánta kitörését ennek a harcnak, melynek tüzeit egyfelől a antikatólikusok, másfelől a túlzott katólikusok szélsőségei szították. És visszaemlékezvén arra a sok kegyre és kiüntetésre, melyekkel őt 1880. évi római látogatása alkalmával a XIII. Leó pápa, valamint a bibornoki kollégium is elárastották, Samassa elhatározta, hogy újabb látogatást tesz Rómában, és a Vatikánt a magyarországi dolgok állásáról elfogulatlanul informálja. De ez a római utja balul ütött ki. Még meg sem érkezett Rómába, midőn ott már az volt elhíresztelve róla, hogy a kormány megbízásából utazik oda. Az a kormány pedig, melynek kultuszminisztere Csáky Albin volt. Rómában nem lehetett kedves. Samassa csak az egri érsek meggyőződését képviselte Rómában, de ezt nem hitték el neki. És e miatt Samassa, állítólag össze is tűzött Rampollával, aki mindenható volt a Vatikánban. Egy szóval Samassa né-

Amit az egész magyar nemzet élén maga a kormány is a nemzet elévülhetetlen jogának vallott, az nem lehet a korona jogkörének érintése s a jogkörök egyensúlyának megbillentése. Egy egész, egységes nemzet s azzal Felségednek hűségben kipróbált kormánya magyarázta így az 1888: XVIII. t.-cz.-et s ezzel az egységes nemzeti állásponttal szemben nem állott egyéb, mint egy kényszerhelyzetben teremtett precedens a Fejérváry-kormány idejéből.

Ha Felséged mégis bizalommal kéri a magyar nemzetet, hogy könnyítse meg uralkodói feladatának lelkiismeretével összeegyeztethető módon való teljesítését: engedje meg Felséged nekünk, hogy kipróbált alattvalói hűségünket próbára tett nemzeti hűségünkkel összeegyeztethető módon tanusithassuk. És Felségednek kevés öröme telhetnék olyan nemzetben, mely a maga törvényben biztosított jogairól könnyedén lemond. Amely nemzet a saját jogainak védelmében könnyen enged, a mások jogainak védelmében sem lehet megbízható. A mi nemzeti hűségünk rendíthetlenségében rejlik alattvalói hűségünk erkölcsi biztosítóka is. És fiui hódolattal kérjük Felségedet, könnyítse meg nekünk alattvalói és nemzeti hűségünk összhangban tartását. Hiszen lehetséges és más nemzetek történetében is előfordulhat olyan eshetőség, mikor a nemzetek nagyobb konfliktusok kikerülése kedvéért engednek meggyőződésükből és jobb meggyőződésük ellenére alávetik magukat a korona akaratának. De a meggyőzések sem lehet nagyobb operációkat úgy végezni, hogy azoknak valami nyoma ne maradjon. És nem maradhat fájdalmas nyom nélkül az sem, ha ebben a konfliktusban ugyanaz a kormány, ugyanaz a több-

ség és ugyanazok a törvényhatóságok, melyeknek ünnepélyes tiltakozásától még hangos az ország: egyik óráról a másikra ki hagyják magukból operálni friss meggyőződésüket és máról-holnapra az ellenkezőjét hirdetik annak, amiért tegnap még politikailag halni voltak készek.

Ha ez bekövetkezhetett és Felséged visszakapta a saját álláspontjához eszközökül azokat, akik ennek az álláspontnak az ellenkezőjeért elmentek a bukásig: ez csak látszatra és pillanatokra dönti el a vitás kérdést. A nemzetben élni fog és élnie kell a tudatnak, hogy Felséged kormánya és e kormány többsége, ámbár Felséged álláspontját szolgálja, mégis csak a nemzet álláspontját vallja. Ez pedig ugyanolyan mértékben növeli a nemzet erejét, mint ahogy gyöngíti a kormány és a többség helyzetét.

Alattvalói hűséggel és hódolattal fordulunk tehát Felségedhez, hogy a „király és a nemzet egyetértésén alapuló alkotmányos munka folytatása” érdekében állhassunk meg emelt fővel Felséged, a világ és önmagunk előtt és ne kelljen öntudatunk árán arra gondolnunk, hogy olyan nemzeti meggyőzések ellen kell küzdenünk, melyeket az imént magunk is ünnepélyesen vallottunk. Csak ha hívek maradhatunk nemzetünkhöz és önmagunkhoz, érdemeljük meg Felséged hitét egész hűségünkben.

Budapest, márczius 30.

A komáromi mandátum. Komáromból jelentik: Sárkány Ferenc, a munkapárt képviselője vasárnap tartja meg programbeszédét és támogatására ideérkeznek gróf Teleki József, báró Láng Mihály, Almásy László, Csuzy Pál, Farkas Zoltán, Jaross Vilmos, Mikosernits Kanut, Nagy Sándor, dr. Németh Károly és Simon Elemér orsz. képviselők. — Balla Aladár, a függetlenségi párt jelöltje ugyancsak vasárnap tartja programbeszédét több függetlenségi képviselő jelenlétében.

zeteit és tanácsait nemcsak hogy visszautasították, de állást foglaltak primási kinevezése ellen is. A kormány azonban ragaszkodott Samassa jelöltségéhez és a közös külügyminiszter is mindent elkövetett, hogy Róma vétóját kiengesztelje vagy legyőzze. De Róma hajthatatlan maradt s a tavasztól késő őszig tartott hadjáratban, végre a magyar kormány energiája is összetört. És mert a fenforgó nehéz viszonyok közt a primási szék nem maradhatott tovább betöltetlenül, a kormány kénytelen volt a Samassa jelölését elejteni. Amde ezáltal a primási kérdés megoldása semmivel sem jutott közelebb a célhoz, mert az intrikák már oly magas fokra hágtak, hogy mindenki, aki a főpapok közül a primási székre kombinációba jött, vagy csak jöhetett volna, már el volt áztatva, vagy Rómában, vagy Bécsben, vagy itt is, ott is. Végre találtak egy alkalmas jelöltet, aki ellen sem Rómában, sem Bécsben nem emeltek kifogást. Ez a jelölt a szombathelyi püspök volt: Hidassy Kornél. De még a kinevezés előtt megjelent egy szerencsétlen hírlapi interjú a püspöknek egy közel álló nőrokonától és másnap már ennek a kombinációnak is befűtöttek. Ennél a kritikus időpontnál jutott eszébe Wekerle Sándornak, az akkori kormány pénzügyminiszterének, hogy ő mint székesfehérvári diák, egy olyan könyvből tanulta a magyar történelmet, mely jelkében mély nyomot hagyott, mert tele volt lucizálással, igazsággal és hazaszeretettel és hogy e könyvnek írója Vaszary Kolos volt, aki azóta Pannonhalmán főapáttá választott. Vaszary Kolosra tehát Wekerle hívta fel először a

Csáky Albin, azután a Szilágyi Dezső, végül pedig az egész kormány figyelmét s a legközelebbi minisztertanácsban a kormány a Vaszary Kolos jelöltségében állapodott meg. A többi aztán gyorsan ment, mert Vaszary Kolosról még a rágalom sem tudott olyat mondani, ami kifogás számba jöhetett volna. Így lett Magyarország hercegprimása Vaszary Kolos és természetesen nyombaré bibornok is. És a bibornoki kalap elnyeréseért Rómába kellett utaznia. De Vaszary, aki mint egyszerű szerzetes sohasem álmodott arról, hogy primás és bibornok legyen, annyira tájékozatlan volt azokban a cserimóniákban, melyeknek szférájába került, hogy eleinte minden alkalommal vétett valami ellen. Rómában akkor is szóba állott akarkivel, amikor a bibornoki „szájcsukás” ideje alatt, napokon át ki sem volt szabad nyitni a száját, hogy végre is két vatikáni alabárdost kellett a lakásának ajtaja elé állítani, akik mint foglyot őrizték és egy lelket sem eresztettek be hozzá.

Azóta több mint husz év telt el s habar a közmondás úgy szól: „tempora mutantur et nos mutamur in illis” de bizony Vaszary Kolost, sem szokásaiban, sem életmódjában, sem érületében, a husz évi hercegprimáság sem változtatta meg. Az ő sovány aszkéta arcának csodálatosan szép, elbűvölően nagy szemei, melyekben jóság és szeretet lángja lobog, ma is úgy tekintenek látogatójára, nyájas mosolyra nyíló szája ma is annyi alázatot fejez ki, mint benzés tanár korában. Primási háztartása sem tudott soha más lenni, mint volt a pannonhalmi főapáté. Azért mondják róla, hogy

híntenek a pártba. Sziklay Gyula főispán lemondásáról szóló hír nem bír semmi alappal, ezt maga a főispán czáfolja meg.

A reaktivált Khuen-kormány.

— Lemondással fenyegetőzött a király. —

Warczra készül az ellenzék.

— A pártok és a manifesztum. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 30.

Ma megtörtént a Khuen-kormány második kinevezése, s ezzel Héderváry immár negyedszer lett miniszterelnök. Ezuttal, mint már jeleztük, a reaktiválás nem történt a sablonos módon, hanem ünnepies formában. A kinevezést a királynak a nemzethez intézett ezózata kísérte, amelyben a korona egyrészt azt manifesztálja, hogy nem akarja érinteni vagy csorbítani az országgyűlés ujonegyajánlási jogát, másrészt pedig a leghatározottabban hangoztatja a maga alkotmányos fejlődési jogainak sérthetlenségét is és kijelenti, hogy az 1888: XVIII. törvények értelmében a tartalékosokat és póttartalékosokat bentartja vagy behívja minden olyan alkalommal, amikor ezt „különös körülmények“ szükségessé teszik. Ez a deklaráció tehát a kárptlás a rezolúcióért, amelynek elejtése árán vállalhatott csak ismét kormányt Khuen-Héderváry.

Bécsi körökben azt beszélik, hogy a miniszterelnök tegnap délelőtti audienciáján rendkívüli jelenet játszódott le és csak ez bírta őt arra, hogy az újabb megbízatást elfogadja. Állítólag az ősz, nyolcvanhárom éves uralkodó jóformán meg sem hallgatta Khuen előterjesztését a Kossuth-párttal való meg egyezés és a kibontakozás meghiusulásáról, hanem a szavába vágva felindultan így fordult hozzá:

— Nem értem, hogy életem alkonyán akarnak így elkeseríteni. Ismét felborítják a nemzet és közöttem való békés egyetértést. En-

nem bántom a nemzet jogait, de nem hagyom az én jogaimat sem megtámadni! 63 éves uralkodásom alatt mikor sértettem meg az alkotmányt?

Majd könyes szemekkel hozzáfűzte:

— Semhogy most megnyirbálják a jogaimat, inkább lemondok a trónról! . . . Akkor azután majd lássák, hogy mi fog következni!

Khuen-Héderváry az izgalomtól remegve tiltakozott a feltevés ellen, amire a király ezt válaszolta:

— Akkor pedig önnek, aki mindig hűséges emberem volt, vállalnia kell ismét a kormányt. Ez az én akaratom . . .

A miniszterelnök mélyen meghajolt s kijelentette, hogy a felséges parancsnak köteles alattvalói hódolattal eleget tenni s nyomban intézkedni fog, hogy a kabinet is ily értelmű határozatot hozzon s hogy a munkapárt is hajoljon meg a király érzékenysége előtt.

Khuen-Héderváry az audiencia után, amikor a Magyar Házban megjelent, még mindig alig tért magához s szinte földúltan monddta környezetének:

— Rettenően komoly fordulat állott be, igen komoly határozatokra lesz szükség! . . .

Állítólag ez volna a Khuen-kabinet reaktiválásának az előzménye. Gróf Tisza István ma este a munkapártkörben a képviselők előtt szintén érintette ezt a jelenetet és hozzáfűzte, hogy a válságnak ilyen módon való megoldása nem a legerősebb, mégis sokkal jobb mintha a király leköszönése következett volna be.

A miniszterelnök holnap számol be a munkapártnak bécsi utjáról, hétfőn pedig a képviselőházban mutatkozik be a kormány. Az ellenzék természetesen a legvehemensőbb ellentállást fogja kifejteni Khuenékkal szemben, akik máról holnapra teljesen cserben hagyták politikájukat. A küzdelem csak a husveti szünet után fog megindulni. Parlamenti erőszakról mostan nincs szó a kormány részéről, egyelőre a Návay-féle szigorubb házszabály-kezeléssel fog próbálkozni, a harcok tábor kifárasztása céljából. Ha azután ez még

sem eredményezné az obstrukció letörését, akkor, hir szerint, májusban sor kerül a Ház feloszlatására. Van ugyan olyan forrás is, amely tagadja, hogy Khuennek meg volna a föllátalmazása az új választásokra. Az ellenzéknek az a véleménye, hogy a manifesztum révén oly lehetetlen helyzet következett be, amely hamarosan maga után fogja vonni a kabinet bukását. Nincs kizárva, hogy Khuennek csak azért kellett visszatérnie, hogy egy más megoldás előtt eltszítssa az akadályokat. Annyi kétségtelen, hogy ez a mostani döntézési mód nem a válság megoldását, hanem kiélesedését jelenti.

Mai tudósításaink itt következnek:

A miniszterelnök audienciája.

Bécsből jelentik: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma reggel rövid tanácskozást folytatott Lukács László pénzügyminiszterrel. Ezután Svindermann püspök látogatását fogadta. Ekkor kapta meg az értesítést, hogy ő felsége 11 órakor külön kihallgatáson kívánja fogadni. A miniszterelnök erre Marsovszky Ivor dr. miniszteri titkár kíséretében Schönbrunnba hajtatott, ahol tizenegy órakor ő felsége magánkihallgatáson fogadta. A kihallgatáson a miniszterelnök a király elé terjesztette a tegnapi minisztertanács határozatát.

A Khuen-kormány újabb kinevezése.

A király ma délelőtt a Khuen-Héderváry Károly gróf elnökele alatt álló kormányt újra kinevezte. A kinevezés Khuen-Héderváry Károly gróf kihallgatásán történt, amelyen a felség a kinevezésre vonatkozó okmányt ellátta aláírásával.

A kinevezésre nézve illetékes helyen a következőket közlik:

A király ma délelőtt 11 órakor Khuen-Héderváry Károly grófot kihallgatáson fogadta. A kihallgatás félórahosszat tartott. A kihallgatás folyamán Khuen-Héderváry Károly gróf bejelentette a tegnapi minisztertanács határozatait, amelyeket ő felsége jóváhagyott. A kabinet újra való kinevezésére vonatkozó legfelsőbb kéziratok a hivatalos lap

nem érzi magát jól az esztergomi hercegi palotában, mely neki igen nagy és igen hideg: azért járhatott be hozzá — különösen primáságának első éve alatt — mindenki, boldog, boldogtalan és ez mindaddig így tartott, míg csak egy hajszálon múlt, hogy egy rabiátus, elesapott kertésze, valami Csólics, a herceprimás a saját dolgozószobájában meg nem gyilkolhatta s ha Kohl Medárd a saját életének kockára tételével közbe nem veti magát, bizonyosan meg is gyilkolta volna.

Ez megdöbbenően híres eset volt és az egész országot megrázta. Bebizonyítván, hogy Vaszary Kolos már akkor az egész ország szívét meghódította. A koronázás negyedszázados jubileumán szerepelt Vaszary Kolos mint új primás először nyilvánosan és abban a beszédében, melyet a királyhoz intézett, a királyhoz és a nemzethez egyszerre tudott szólni. S a nemzet megértette őt. Érezte, hogy jobb magyar ember még sohasem ült a primási széken. És ez az érzés még inkább megerősödött az egyházpolitikai reformok harczi alatt és néhány évvel később az ezer éves jubileum alkalmával. Mindenki előtt örökre emlékezetes marad az a történelmi pillanat, amikor Vaszary Kolos herceprimás, a Mátyás templomának oltára előtt, beicsepegtette a király szívébe, hogy miért kell szeretnie a magyar nemzetet, aztán pedig a nemzet felé fordulva föltárta mindazokat a szirteket és ösvényeket, melyen a nemzet királyhűségének át kell hajóznia és a látnok ihletével, a jövő borzalmait pillantó Cassandra-arczezal, a szeretetnek és a kétségbeesésnek intó és paran-

esoló hangján dörögte ezt a szót: vigyázz!

És ebben az egy szóban két ezredévek történetét fejezte ki. Egyiket, amely már megtörtént s a másikat, amely történni fog.

A nemzet megszerette Vaszary Kolost, mert megismerte. És mert mindaz, amit ő benne megismert s mindaz, amit körülötte tapasztalt, olyannyira rendkívüli, olyannyira szokatlan és olyannyira elütő mindattól, ami hasonló körülmények közt előfordulni szokott, hogy Vaszary Kolosra mindenki úgy tekint föl, mint egy tüneményes ritkaságra. Hogy primási udvarában sohasem volt fényűzés, de intrika sem. Hogy egyházkormányzatában sohasem volt nyoma a hatalmaskodásnak. Hogy gazdálkodásában sohasem volt szikrája sem a kapzsiságnak. Hogy semmiféle szereplésében nyoma sem volt a kétszínűségnek. Hogy az egyházpolitikai harcok idején, midőn a magyar állammal szemben a katolikus anyaszentegyházat kellett képviselnie, nem egyszer találták őt íróasztala mellett, asztalára borulva és könnyeket hullatva és midőn kérdezték, miért sir? azt felelte: aggódom és busulok hazám sorsa felett! És mindenki érezte, hogy a kat. egyház történelmi piedesztálját, az egyházpolitikai reformot adáz szenedélyei között senki sem védelmezhetne volna meg több dignitással és a régi vallás-háborúk pusztító kiförését senki sem akadályozhatta volna meg több bölcseséggel, mint Vaszary Kolos. És éppen ez okból mondott az egész nemzet hűgő hálalmát, midőn Vaszary Kolos, az ő törékeny szervezetével, nyolcvanadik születésnapját megélhetve, áldást mondva mindazokra, akik körülötte

vannak, akik ápolják és védelmezik. És első sorban Kohl Medárdra.

Mert Kohl Medárd nemcsak akkor védte meg a primás életét, midőn a Csólics kése elé állott, és midőn átszurkált testtel földre roskadva még akkor sem boesátotta el a gyilkos kezét, míg csak segítség nem érkezett, s míg csak bizonyos nem volt, hogy a gyilkos már ártalmatlanná van téve, — hanem azóta is egyebet sem tett, mint mindazon súlyos gondok és teendőkkal szemben, melyek a primási állással együtt járnak, a primás nyugalmát, egészségét, tehát életét védelmezte.

Kohl Medárd, a Csólics-féle gyilkos merénylet után, átszurk veséjével és átszurk altestével hetekig feküdt élet és halál között, s azóta vajjon melyik dús javadalmazásu püspökséget nem nyerhetett volna el, ha reflektált volna reá? — Bizony lehetett volna azóta érsek is! — de Kohl Medárd egyre sem reflektált soha. Mert soha egy pillanatra sem jutott eszébe, hogy elhagyja Vaszary Kolost. Kohl Medárd ma is csak fölszentelt püspök, ez is csak azért, hogy a primás helyett miszéhessen. De bizonyára egygyel sem cserélt volna azok közül, akik oldala mellől megyei püspökségekre, sőt érseksége emelkedtek, — midőn a primás nyolcvanadik születése napján jelen lehetett.

Bár neve nem ősi magyar hangzásu, mégis a herceprimás magyar szokásaihoz, magyar életmódjához, és huzárjaihoz, akik nemcsak őt, hanem udvarát is kiszolgálják, senki jobban oda nem illik, mint Kohl Medárd. A herceprimási konyha felett ma sem uralkodik francia szakács, hanem a népszokásokhoz és hagyományokhoz hiven, csak

holnapi számában jelennek meg. Továbbá a kinevezési okmányokkal együtt legfelsőbb kézirat fog megjelenni, amely megvilágítani és indokolni fogja azokat a körülményeket, amelyek a minisztertanács gyors elhatározását tették szükségessé.

Ismét minisztertanács Bécsben.

Khuen-Héderváry Károly gróf a kihallgatásról visszatért a Magyar Házba, ahol a kabinetnek valamennyi Bécsben időző tagja a miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ült össze. A minisztertanácsban résztvett Cuvaj Ede horvát bán is. A jegyzőkönyvet Drasche László Alfréd miniszteri titkár írta. A minisztertanács egy óra hosszat tartott. Utána a miniszterelnök a horvát bánal a horvát választások kiírása dolgában tanácskozott. Abból, hogy a bán is részt vett a mai minisztertanácsban s tegnap is sokat tárgyalt a kormányval, azt következtetik, hogy a kormány gyors kinevezésének egyik oka a válságos horvátországi helyzetben keresendő. Szerdán lejár a terminus, amikor a horvát választásokat ki kell írni, s úgy tudjuk, hogy ki is írják. Ezenkívül a külpolitikai helyzet és a közös indemnitás lejárta is szükségessé tették a kormány gyors kinevezését. A minisztertanácsban a miniszterelnök előterjesztette azt a királyi kéziratot, amely a kormány kinevezését megindokolja és amely a hivatalos lap vasárnapi számában a kinevezésekkel együtt fog megjelenni.

Mint hogy a király a kormány lemondását elfogadta, anélkül, hogy a minisztereket állásuktól fölmentette volna, ennél fogva a reaktívált miniszterek nem fognak újra eskü tenni.

A miniszterelnök, aki a délután folyamán Berchtold gróf külügyminisztert látogatta meg, az éjjeli vonattal utazott el Bécsből. Lukács László pénzügyminiszter már az első délutáni, a félhármas gyorsvonattal Budapestre sietett, míg a többi miniszter csak öt órakor hagyta el az osztrák fővárost.

A képviselőházat egybehívták.

Náray Lajos, a képviselőház elnöke ma délután intézkedett, hogy a képviselőházat április elsejére, hétfő délelőtt tíz órára egybehív-

magyar szakácsné, akinek ízes és könnyű főztével semmiféle francia szakács nem versenyezhet. És nincs az a szárazföldi vagy tengeri világfürdő, mely a hercegprimást el tudta volna csábítani Balatonfüredről, ahol a magyar tengerpartján, szemben a tihanyi apátsággal, nagy kert közepén nyaralót építtetett magának, s az évek nagy részét kora nyártól késő őszig ott tölti. A balatoni napugár az ő életét melegével, a balatoni tájkép az ő gyógyító szórakozása. Naphosszat ülni, és a Balaton százféle szépségeiben gyönyörködni, ez a poézis, amire a primás töredék testének és örökifju lélkének szüksége van. És Kohl Medárd gondoskodik a hercegprimás olvasmányairól is, mert az olvasás az ő egyetlen szenvedélye. Ifjabb éveiben nagy történelmi és teológiai problémákkal foglalkozott, és főként csak tudományos könyvekben búvárkodott, de ma már inkább érdekli a hírlap és a szépirodalom. Bár látogatót ritkán fogad, de mindenről, ami a világon történik, tájékozva van. Ismeri nemcsak a magyar, hanem a külföldi szépirodalmi legjobb és legújabb termékeit, és bár nem él a világban, de a világtól nincs semmiben sem elmaradva. És ha kedvére való látogatót kap, akivel el tud beszélgetni, a beszélgetésbe úgy belémelegszik, mintha férfikorának délen állana. Elragadja a szónoki hób, és minden színezésre alkalmas, érzés hangja esengővé válik, s ha orvosai féltik is az ilyen exkurzióktól, rendszeren nem ártnak meg neki, sőt olykor-olykor szüksége van az ilyenekre. A balatonfüredi fürdőközönség a primást csak ritkán láthatja, de egy sínes köztük, bármelyik vallásfelekezethez tartozzék is, aki névjegvét nála le ne adná.

ják. A képviselőháznak ezen az ülésén mutatkozik be a ma újra kinevezett Khuen-Héderváry-kormány. A hétfői ülés napirendje elnöki előterjesztések és a további teendőkről való intézkedés.

Kossuth Ferenc nyilatkozata.

Munkatársunk a mai est folyamán fölkereste a Kossuth-párt illusztris vezérét, Kossuth Ferencet, hogy véleményét megkérdezze a Kossuth-kormány újabb kinevezése s a királyi manifestum kibocsátása után alakult helyzetről. A nagynevű politikus erre a következőket mondotta:

— Hogy ha Khuen-Héderváry miniszterelnök és a munkapárt megálltak volna a rezolúció mellett, akkor — bár az uralkodónak állásfoglalása, amelyvel bebizonyult, hogy az 1888: XVIII. törvényeknek a nem parlamentáris Fejérváry-kabinet részéről adott magyarizatot tette a magáévá, jelentékenyen megváltoztatta a helyzetet, — a Kossuth-párt mégis állta volna a rezolúció mellett állásfoglalását. De minthogy ettől a munkapárt és az újra kinevezett Khuen-kormány eltért, igen természetes, hogy most már nagyobb törvényes garanciák szükségesek. A kormány állásfoglalása feloldotta a Kossuth-pártot a mult megállapodás kötelezettségének tiszteletben tartása alól, s a Kossuth-párt teljesen szabadnak érzi magát elhatározásaiban.

Tisza és Teleki miniszterek?

Politikai körökben ma este teljes határozottsággal beszélték, hogy az új Khuen-kabinetben a be nem töltött három tárcza közül most kettő gazdát fog kapni. És pedig a belügyi és a király személye körüli miniszterségről van szó, amelyek eddig a miniszterelnökség és a horvát miniszterség mellett gróf Héderváry birtokában voltak. A belügyi tárczát a miniszterelnök, aki a sok munkát egymaga nem bírja, gróf Tisza Istvánnak fogja felajánlani s ha ő belép a kabinetbe, ezzel a közte, s Lukács között fennálló ellentétől terjesztett híresztelés végleg megdől, — nagy öröme a radikális választójog híveinek. Az a latere miniszterségre gróf Teleki Sándor főrend van kiszemelve, akit már e minőségben a Lukács-kombináció idején is emlegettek.

A pártok hangulata.

A Lloyd-klubba a kedvező bécsi hírek amelyek a kormány kinevezéséről szóltak, már a kora esti órákban igen sok embert csaltak föl. A munkapárt tagjai között igen élénk örömet keltett gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök s a kormány reaktíválása. A manifestummal is nagyon meg voltak elégedve, különösen annak meleg hangját dicsérték, de tisztelt a tartalma is amely a várakozásuknak megfelelt különösen a tekintetben, hogy a király oly nyomatékosan hivatkozik az alkotmányosságra s a nemzettel való együttműködésre. Gróf Tisza István vélekedésére természetesen nagyon kíváncsiak voltak, miután a mult hetekben éppen ő exponálta magát a legerősebben a rezolúció mellett, Tisza láthatóan rossz kedvű volt s egy csoport előtt így nyilatkozott:

— A manifestum kiter ugyan a lényeg elöl, de bele kell nyugodni, mert nincs okunk és jogunk kételkedni abban, hogy a király a nemzet jogait nem akarja érinteni. A legmélyebb alattvalói hódolattal kell tudomásul vennünk ezt az alkotmányos manifestációt s igyekeznünk kell, hogy a korona és a nemzet közötti harmonia ne zavartassék meg, sőt hogy ezt mennél intenzívebben ápolják.

Szó esett Aufferberg hadügyminiszter szerepéről is. Voltak, akik azt hangzották, hogy neki, mint a konfliktus felidőzőjének.

föltétlenül távoznia kell a helyéről, s kifejezték reményüket, hogy a delegáció előtt már nem is fog megjelenni. Ezzel szemben mások úgy vélekedtek, hogy most már személyi kérdésekkel nem kell komplikálni a dolgokat.

Félnyolczkor, egyenest a nyugati pályaudvarról jövet, belépett a klubba Lukács László pénzügyminiszter akit harsányan megéljeneztek. Csakhamar nagy gyűrű vette körül, amelyben azután ő is azt magyarázta, hogy a manifestum teljesen megfelelő és hogy semmi ok sincs a kifogásolásra, mert az teljesen megfelel a kiegyezés szellemének.

Félhivatalosan ezeket jelentik:

„Az országgyűlési nemzeti munkapárt körhelyiségében ma este már igen mozgalmas élet uralkodott. A párt tagjai, köztük gróf Tisza István, már a kora esti órákban megjelentek. Az örvendő megelégedés hangján esett szó a királyi kéziratról, amelynek szövege kézzel-kézzel járt. A párt tagjai különös jelentőséggel tulajdonítottak annak a bizalomteljes felhívásnak, amelyvel a király a kézirat végén a nemzethez fordul és abban a kérelemben, hogy a nemzet könnyítse meg az uralkodás terheit, a válság gyors megoldása szükségességének tényezőjét vélték felismerhetni. Lukács László pénzügyminisztert, aki Bécsből este hat óra után Budapestre érkezett és félnyolcz órakor már megjelent a klubban, a párt tagjai lelkes éljenzéssel fogadták. A nemzeti munkapárt holnap, vasárnap este hét órakor értekezletet tart.“

A 48-as függetlenségi Kossuth-párt körében ma este igen sokan jártak fenn, így Déry Zoltán, Szentiványi Árpád, Sághy Gyula alelnökök, Zlinszky István, Héderváry Lehel, Palugyay Móricz, Förster Aurél, Bernáth Béla és mások. Hét óra után feljött a klubba Kossuth Ferenc pártelnök is, aki a képviselőkkel nyomában bizalmas értekezletre vonult vissza, hogy a hétfői képviselőházi ülésen követendő eljárást megbeszéljék s általán megvitassák a politikai helyzetet. Félnyolcz előtt megjelent gróf Apponyi Albert is, aki azonban néhány perc múlva eltávozott, mert színházba készült s arra kérte a párt tagjait, hogy holnap délután ismét jöjjenek össze politikai eszmecsere, amelyben azután ő is részt fog venni.

Amint értesülünk, hétfőn a Házban a párt részéről Kossuth Ferenc fog rövid deklarációt tenni, utána esetleg gróf Apponyi Albert is fel fog szólalni, hogy részletesen kifejtse a párt álláspontját a manifestumba foglalt közjogi sérelmekkel szemben. Déry Zoltán és mások már ma kifejezték ama véleményüket, hogy a manifestum nem egyéb, mint egy szebb formába öltöztetett chlopy-i hadparancs, amelynek a felségjogokra vonatkozó kikézdése egyenesen illuzóriussá teszi a nemzet ujonezmegajánlási jogát, s ellenkezik a 67-es kiegyezéssel is. Ugy látják, hogy a szituáció még jobban megromlott s a párt nem tehet egyebet, mint, hogy visszatér régebbi, június 11-én hozott határozatához, amely a harezot hirdette a véderőreform ellen s a párt tagjainak szabad kezét adott a harezban való részvétel módozataira nézve. A ma megkezdett bizalmas tanácskozást holnap este hat órakor folytatják. Ma a következő kommunikét adták ki:

„A párt tagjai az este a lapok rendkívüli kiadásából csakhamar értesültek a királyi manifestum szövegéről, amelyet a legnagyobb figyelemmel olvastak végig. Általános volt a vélemény, hogy a tervezett rezolúció el nem fogadása már egymagában is nagy sérelem és ha a kormány azzal többé nem azonosítja magát, ugy természetesen a Kossuth-párt is fel van oldva minden megállapodástól. A rezolúció el nem fogadásának negatív ténye mellett azonban még tetőzi a közjogi sérelmet a királyi kézirat kifejezett álláspontja, amelyvel szemben a párt szabad elhatározási jogánál fogva, teljes erővel veszi fel a küzdelmet a parlamentben.“

A függetlenségi és 48-as Justh-párt helyiségeiben is sokan voltak fenn az este. Maga Justh Gyula, a pártelnök nem jöhetett, mert hurutja szobához köti, ugy lehel, néhány napig. A lakásán a párt tagjai közül többen fölkeres-

tek s ezeknek a következőket mondotta, miután elolvasta a manifestumot:

— Mi most ott folytatjuk a harcot, anélkül elhagytuk. Az egész vonalon a legélesebb küzdelmet vesszük fel Khuenék ellen. Jobb is szeretem, hogy így sikerült a dolog, legalább tisztán a helyzet s nem kényszerülünk bele valamilyen paktumba.

A klubban megjelentek *Holló Lajos* és gróf *Báthfay Tivadar* alelnökök, valamint a pártokivüli *Polónyi Géza* is. A párt tagjaival bizalmas értekezletet tartottak, amelyen már eleve is elhatározták a legélesebb akciókat a Khuen-kormány ellen, sőt úgy lehet, hogy már a kinevezés tudomásulvétele körül obstrukciót fognak indítani. Hétfőn a Házban, ha egészségi állapota megengedi, a párt részéről előlényt *Justh Gyula* fog beszélni. A párt a további teendők megbeszélése céljából holnap este hat órákor értekezletet tart, hétkor pedig a pártokivüliek csoportja.

Budapest, márczius 30.

A kassai munkapárt *Sziklay főispán* ellen. Kassáról jelentik, hogy egy különben jelentéktelen ügy miatt élesen szembe került egymással a kassai munkapárt és *Sziklay Ede* főispán. Az előzmények után tisztára lehetetlen, — munkapárti tagok véleménye szerint, — hogy *Sziklay* megmaradhasson állásában, bármennyire ragaszkodik is ahhoz. Kassán bekejezett tényként beszélnek arról, hogy igenis, a főispán távozik a város és megye éléről. *Sziklay* különben felutazott Budapestre, ahol a belügyminisztériumban jelentést tesz esetéről.

Kassáról felhivatalosan a következőket jelentik: A fővárosi lapok a kassai városi közgyűlésről olyan híreket adtak közre, amelyek nem felelnek meg a valóságnak. Így alaptalan az a hír, hogy a munkapárt a főispánnal szembehelyezkedett volna és ellene tüntetett. A kassai munkapárt teljesen egységes és a közleménynek az lehetett a célja, hogy a kormányválságot felhasználva, konkolyt

Tolna is bizik. Szekszárdról táviratozzák: Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága ma gróf *Apponyi Géza* főispán elnöklésével tartott közgyűlésén az állandó választmány javaslatához képest úgy a miniszterelnököknek, mint a lépő kormányának egyhangulag bizalmat szavazott.

Népgyűlés az általános választójog mellett. Vasárnap, e hó 31-én, *Aradon* és *Szentesen* lesz népgyűlés az általános, egyenlő, titkos választójog mellett és a betervezett katonai javaslatok ellen. — Ugyancsak vasárnap gyűlést rendez a budapesti *lipótvárosi* függetlenségi és 48-as pártkör is az általános választójog és a véderőreform napirenddel. Mindhárom népgyűlésen képviselteti magát a függetlenségi és 48-as párt is.

A városok segítése. Felhivatalosan jelentik, hogy a belügyminiszter a városok segítésére az 1912. évi állami költségvetésben előirányzott négy millió koronát kiutaltványozta.

KÜLFÖLD.

Az angol parlament s a nők szavazati joga.

Budapest, márczius 30.

Mai lapunkban már megemlékeztünk arról, hogy az angol alsóház tegnapi ülésén a nők választójogáról szóló javaslatot 14 szótöbbséggel elvetette.

Ez az eredmény minden tekintetben figyelemreméltó. Mert ha igaz is az, hogy a szuffragettek vad agitációja, s brutalitása némileg ellenszenvessé tette is az egész mozgalmat, nem szabad elfeledni, hogy a javaslatot az alsóház a múlt ülészakban 255 szóval 88 ellen elfogadta, csak hogy akkor nem került második olvasásra a sor. Ebben az ülészakban kellett volna a javaslatot második olvasásban is tárgyalni, de erről most már nem lehet szó.

A javaslat minden nőnek szavazati jogot akart adni, akik önálló háztartást vezetnek, ha a férjüknek amugy is nincs már szavazati joguk. Ez tehát szavazati jogot adna körülbelül egy millió nőnek. A javaslatot „Conciliationbill”-nek „kibékítő javaslat”-nak nevezték, de nem igen volt jogosult ez az elnevezés. Mert nem lehet átlátni, hogy miért ilyen esetleges feltételtől tették függővé, me-

lyik nőnek legyen szavazati joga, melyüknek nem, mikor minden asszonynak szerepe a háztartás vezetésében egyformán értékes az állam szempontjából, akár van a férjüknek szavazati joga, akár nincs.

Nem is lehet másképpen megmagyarázni a javaslatnak ezt az értelmetlenségét, mint úgy, hogy a képviselők nagy része már kötelező ígéretet tett a szuffragetteknek, de aztán vonakodtak attól, hogy ennek az ígéretnek végső konzekvenciáját becsületesen levonják.

Az ismert államférfiak közül a javaslat mellett szavazott *Balfour*, *Ure*, *Burus*, *Bonar Law*, *Birrell*, *Wyndham*, *Lyttelton*, *Mekinon Wood*, *Montagn*, *Runciman*, *Pike Pease*, *sir Rufus Jaacs*, s két miniszter *Edward Grey* és *Lloyd George*. A javaslat ellen *Asquith* miniszterelnök, *Harcourt*, *Austen Chamberlain*, *F. E. Smith*, *Churchill* tengerészetiügyi miniszter, *Seely*, *Masterman*, *I. Simon*, *T. W. Russel*, *Buxton*, *Mc Kenna*, *lord Balcarras* és *I. la Pease*. A munkaspárt minden tagja a javaslat mellett szavazott.

A képviselőház karzata tele volt asszonyokkal, akiknek egy része sirni kezdett, mikor az elnök a szavazás eredményét kihirdette. *Asquith* nagyon hatásos beszédet mondott a javaslat ellen. Azt mondta, hogy a történelem és a természet a nőknek más szerepet juttatott, mint a férfiaknak. „Arra a kérdésre, hogy miért ne legyen egy olyan nagy irónőnek, mint *George Eliot*, szavazati joga, mikor a szolgálónak is van, — mondta a miniszterelnök, az épp olyan erőteljes érv, mintha azt kérdezném, miért legyen egy *Shakespeare*-nak is csak egy szavazata, mikor a borbélyának is van egy.”

Asquith azt mondta, hogy az országra némi tekintetben előnyös volna ugyan, ha a nők szavazati jogot kapnának, de ezt az előnyt tulszárnyalnák azok a hátrányok, amelyekkel a nők szavazati joga járna. Ő a javaslat ellen szavaz, mert szerinte a nők szavazati joga veszélyeztetné a nemzet jövőjét.

Mikor a javaslat megbukott, az egész ház tapsolt, amiből kitűnik, hogy még azok is örültek a bukásnak, akik a javaslat mellett szavaztak. A kérdés csak az, hogy ha *Asquith* betervezte a javaslatát az általános választói jogról, amit bejelentett, akkor minő helyzet áll majd elő, mert hisz ekkor a nők szavazati jogának kérdése ismét szőnyegre fog kerülni.

Vilmos császár nem nyilatkozott. Berlinből jelentik: A *Nordd. Allg. Ztg.* írja: A sajtó bizonyos nyilatkozatokat közöl, amelyeket a császár állítólag *Göthels*, a *Panama* csatornai építkezések vezető mérnökei előtt a *Panama*-csatorna nagyfoku megerősítése dolgában tett volna. Föl vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy a császár ezeket a neki tulajdonított kijelentéseket nem tette.

Szocialisták a német császár ellen. Genfből jelentik: *Neuchatelben* a szocialista párt elhatározta, hogy falragaszokon és ujságcikkekben fog tiltakozni a német császár látogatása ellen és a manifestumot bocsát ki, amelyben kifejezésre juttatja rokonszenvét a német szocialisták iránt. Elhatározták azt is, hogy ha a svájci országos szocialista párt nem csatlakozik ehhez a tüntetéshez, akkor a *neuchateli* szocialista párt önállóan fog eljárni.

A czukerkonvenczió az osztrák urakházában. Bécsből jelentik: Az osztrák Urakháza hozzájárult a *brüsszeli czukoregyezmény meghosszabbításához* és több törvényjavaslatot fogadott el, köztük a *bányamunkások bérkifizetése* ügyében is. A *brüsszeli czukoregyezményre* vonatkozó jegyzőkönyv ismertetése során báró *Plener* előadó kifejti, hogy az orosz czukorkontingens emelésével a czukorárak esése fog beállani. Ezután a jegyzőkönyvet elfogadják.

Az új kínai kormány. Londonból jelentik: A *Times* jelenti *Nankingból* e hó 29-éről: *Csangtao* miniszterelnök ma a nagygyűlésnek előterjesztette kabinetje névsorát. A nagygyűlés a listát egy kivétellel elfogadta.

A német centrum párt bomlása. Kölnből jelentik: *Roehren* centrum párti képviselő nyílt levelet tesz közzé, melyben bejelenti, hogy birodalomgyűlési és országgyűlési mandátumát leteszi. E lépést a centrum politikai irányának ingadozásai okolja meg.

Abdul Hamid sorsa. Szalonikiból jelentik: *Semmi* intézkedés nem történt, hogy az *Alatini* villából elcsábítsák az exszultánt, de nincs is rá szükség. A szalonikii öböl torkolatánál a hamburgi *Carbonid*-vállalat mérnökei most fektetik le minden eshetőségre a tenger alatt az érintési robbandó aknákat, bár nem valószínű, hogy az olasz flotta a *chalcidiczei* félsziget és a nagy *Cap Karaburnu* ellen támadást akarna intézni. A *Villa Alatinu* a kis *Cap Karaburnu* mögött fekszik, amelyet bombázás esetén lobogóval jelölnének meg. *Abdul Hamid* két napja beteg. Meghült, nincs étvágya és sétálni sem akar.

A bucsuzó *Csarikow*. Konstantinápolyból jelentik: A hivatalából távozó *Csarikow* orosz nagykövet ma kihallgatáson jelent meg a szultánnál és ez alkalommal átadta visszahívó levelét. *Csarikow* holnap utazik el Konstantinápolyból.

TÁVIRATOK.

Az olasz-török háború.

Szaloniki, márczius 30.

Az olasz flottának a török vizeken való feltűnése következtében a szaloniki katonai hatóságok nagyszabású intézkedéseket tettek a középületek, a konzulátusok és a pályaudvarok biztosítása végett.

Hír szerint előkészületeket tesznek, hogy a *Marmara-tenger* partján levő *naqu állami puskaporgyárát*, mely Konstantinápolytól tizenöt kilométernyire van, kiürítsék. Szaloniki előtt most fektetik le az aknákat.

Róma, márczius 30.

A *Giornale d'Italia* szerint Olaszország háborúköltése naponként háromszázezer, *Törökországé* hetven-száznegyvenezer lírára rug.

Szaloniki, márczius 30.

*Dedeagacs*ből jelentik, hogy ott mára vagy holnapra várják az olasz hajók támadását és megtették minden előkészületet annak visszaverésére.

Róma, márczius 30.

A *Stefani* tobruki jelentése szerint az ellenség ma az új erőd ellen támadást kísérelt meg. Az ágyutüzelés azonban tetemes veszteséggel visszakergette őket. Olasz részről egy katonai könnyebben megsebesült. Ezenkívül egy táborunk közelében elvonuló negyven tevéből álló karavánt kergettek szét csapataink.

A bányász-sztrájk.

Cleveland, márczius 30.

Az egyesült bányamunkások elnöke elrendelte, hogy április 1-től kezdve az antracit-bányákban a munka szüneteljen.

Páris, márczius 30.

A kamara 453 szavazattal 59 ellenében törvényjavaslatot fogadott el, mely a bányákban a nyolcz óras munkaidőt állapítja meg.

A mexikói forradalom.

London, márczius 30.

A Reuter-ügynökség jelenti Newyorkból: A Mexikó városba irányuló fegyverküldéseket, amelyek az ottani amerikaiak védelme ürügyén történtek, sokfelől az Unió intervenciója előjelének tekintik. *Orosco* és *Zapata* a város ellen nyomulnak előre. Attól tartanak, hogy anarchia fog beállni, ha *Madero* elnök menekül. A külügyminisztérium is egymillió füstnélküli töltényt küldött Mexikó városba. *Madero* nem tiltakozik az új amerikai fegyverszállítmányok ellen. Ezek éppúgy, mint az európai államok küldeményei, fel lesznek mutatva a behozatali vám alá. Az amerikai katonák a washingtoni kormány fegyvereket és lőszerket küldetett az ott élő amerikai állampolgárok számára.

Az álbajusz története.

— A bécsi ügytőverseny áldozata. —

Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 30.

A budapesti főkapitányság a múlt héten táviratot kapott a bécsi rendőrségtől, amelyben tudatták, hogy a löversenyterén elfogtak egy S. J. nevű bankhivatalnokot. A nála lévő irásaiból kétségtelenül megállapították, hogy nem használ állnevet, de nagyon gyanúsán viselkedett.

A detektíveknek a szeme különösen a bajuszán akadt meg. Rögtön, az első pillanatban látták, hogy álbajuszt ragasztott föl, hogy a külsejét átváltoztassa. Az egyik detektív oda lépett hozzá és megszólitotta:

— Kérem, ne csináljunk semmi botrányt, kövessen feltűnés nélkül a rendőrségre. . .

A fiatalember megdöbben, látszólag nagy izgalom vett előt rajta és megpróbált védekezni:

— De kérem, nem értem, hogy mit akarnak tőlem! . . .

A detektív azonban nem engedett:

— Ha a szép szónak nem engedelmességek, erőszakhoz leszek kénytelen fordulni!

A fiatalember megadta magát.

— Rendelkezzenek velem . . .

A rendőrségen igazolta magát. Elmondotta, hogy S. I. bankhivatalnok, az egyik előkelő pénzügyintézetünkönl van alkalmazva. Nagyon kellemetlen neki, hogy most a rendőrség gyanakszik rá, mert betegét jelentett a banknál és így szabadulhatott csak el az iróasztal mellől. Szenvedélyes játékos, mért, itt Bécsben egy kis pénzt szeretett volna nyerni.

Az egyik detektív erre odaugrott hozzá és letepte a bajuszt. Most már egészen más karaktere volt az arcának. Annnyira fiatalos és leányos, hogy még a rendőrök is kételkedni kezdtek benne.

— Ilyen ártatlan arccsal igazán nem lehet semmi gázságot elkövetni — érvelt az egyik rendőrtisztviselő.

De érzelmi momentumokba nem lehet a nyomozást építeni és ezért rögtön távirati uton felhívták a budapesti főkapitányságot, hogy nyomozzon ebben az ügyben. A rendőrség nagy apparátussal fogott hozzá a kutatáshoz. A bankban azonban a legjobb információt kapták a fiatalemberről. A hivatalában mindig pontos, a főnökei szeretik, a társai pedig nagyra becsülik. Sikkasztásról vagy más pénzügyi dolgokról szó sem lehet, annál is inkább, mert pénz nem is jutott a kezébe.

A rendőrség most már egészen tanácstalanul áll. Elküldötte az összes körözött sikkasztók arcképeit és személyleírásait, valamint a bankfiu fényképét. A válasz rövid volt, de határozott:

„Az elfogott egyén S. J. magánhivatalnok.“

A detektívek nem tudtak semmit se tenni. Krossányi detektívfőnök utasítására erre egy detektívet küldtek ki az osztrák fővárosba, hogy tudja meg, milyen titok rejtezik az álbajusz mögött?

A szegény fiu ekkor már teljesen megtörtött. A kutatás ugyanis több napot vett igénybe és így nem eresztették vissza a hivatalába. Sírva panaszkolta a detektíveknek:

— Most már végem van, rajtam már nem lehet segíteni. Egy igen előkelő bankban vagyok tisztviselő. Szenvedélyem a löverseny. Nem játszom nagyban, inkább csak nézni szerettem a játékokat. De a pénzintézet még ettől is eltűnt. Akit meglátnak a löversenyen, visszavetik és ha ismétlődik az eset, kiteszik a szűret a bankból. Én azonban nem tudtam ellentálni a csábításnak. Elmentem Bécsbe, de hogy még ott se ismerjenek fel, álbajuszt ragasztottam. És ez lett a vesztetem . . . Most a bank mindent megtud. Az is a tudomásukra jut, hogy a betegség jelentésem házugság volt . . . Végem van, végem van . . .

A rendőrség közbelépésére azonban simán elintézték a dolgot. A fiut nem büntették meg, meghagyták a régi rangjában. De talán egy sokkal érzékenyebb oldalát sértették meg. Ni-

dékre helyezték el, ahol most már egész nap álmódhatik a löversenyről, a szép asszonyokról . . .

— zso. —

A jegyzők sorsjátéka — jegyzőkongresszus

A jegyzői egyesület választmányi ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 30.

Ma délelőtt Katona éttermében szokatlan élénkség uralkodott. Erősen vitázó, hevült csoportok hullámzottak, gomolyogtak teremről-teremre. Itt az Országos Jegyzői Egyesület mai elnökségéért tüzön-vizen keresztül menni kész uszályhordozók bizonyítgatták az elnökség igazát, amott szonvedelmes hangon, az igazság hangján nyilvánul meg az elégtelenség a mai vezetőség iránt.

Azt megállapítottuk, hogy az elnökséget védelmezők érvei kizárólag szubjektív motívumokból fakadnak, míg az ellentábor harcosai elitélő lézete tárgyilagosságon alapokon keletkeznek.

Felvonulnak a választmányi tagok, majd megtöltik a termet a községi és körjegyzők, segédjegyzők és községi alkalmazottak kongresszusát előkészítő bizottság imponáló számban megjelent tagjai, akik új életet, új energiákat akarnak teremteni az egyleti életben, amelyet a mai vezetőség elposványosított, hogy saját érdekei szolgálatába hajtsa.

Az első összejövetél.

Uszaky Bálint elnök megnyitván a választmányi ülést, kijelenti, hogy a teremben sokan vannak, akik nem tagjai a választmányynak s bár a választmányi ülései zártak, az elnökség úgy döntött, hogy a választmányon kívül álló jegyzők is jelen lehetnek, anélkül azonban, hogy e tény a jövőre néve precedensül szolgálhatna.

Szegedy Albert, a pestvármegyei jegyzői egyesület elnöke tiltakozik az ellen, hogy a jelenlévő kartársak csak megtérteknek tekintessenek, mert harmincz évi gyakorlat mellett bizonyít, hogy a választmányi üléseken a jegyzői karnak nem választmányi tagjai is mindenkor jelen lehetnek.

Szavait zajos helyeslés fogadta s áttért a választmány napirend elé.

A tárgysorsjáték botrányára.

Szegedy Albert indítványára kimondta a választmány, hogy e tárgy elintézése alatt Uszaky Bálint az elnöki és Jászberényi Miklós a jegyzői széket hagyják el.

Az elnöklést Csizmadia László vette át.

Ismertették a tárgysorsjáték anyagi eredményeit és megállapíthatjuk, hogy a hivatalosan keltatált eredmény megegyezik azzal, amit mi is a bankban leközlöttünk és így továbbra is változatlanul fentartjuk a vezetőség gazdálkodása felett elhangzott véleményünket.

Három indítvány adatott be: az ügyben belügyminiszteri vizsgálat kérése, az elnökség iránt bizalom nyilváníttása, ennek a kérdésnek elődázása akkorra, amidőn a vizsgálat eredménye ismeretes lesz.

Az első indítvány természetesen elfogadtatott. Ezután bekövetkezett a mai elnökség szokásos trükkje, amelynek lételét és fenmaradását köszönheti az erőszak, amely a szerveilizmusra támaszkodik. Kikapcsolták egyszerűen a harmadik indítványt és feltették a kérdést, szavaz-e bizalmat a választmány az elnökségnek, igen vagy nem?

Egy indítványt ilyen erőszakos kikapcsolása egyfelől páratlanul áll az egyleti életnek többé-kevésbé terrorral dolgozó vezetőségében, ha ez a vezetőség valamely munkásszakszervezet élön áll is, másfelől a bizalmi kérdés homloktérbetelése akkor, amidőn a sorsjáték ügyében miniszteri vizsgálat kérelmezett: egyenesen abszurdum. De hát az elnökségnek mindenáron bizalom kellett. Tíz év állott előtte eléggé el nem ítélhető taktikájának következménye: uszályhordozói, akik vele együtt élődnek a jegyzői kar testén: nem keressenek sem logikát, sem igazságot, hanem szállítják a maguk bizalmi votumát. Azok pedig, akik egy vizsgálat alá terelt ügyben nem kívánnak itéletet hozni, ennek befejezése előtt, akik tárgyilagosságon akarnak, tehát a vizsgálat befejezése után nyilvánosan ítélni, úgy sem fognak nem-mel, tehát a bizalmatlanság mellett szavazni.

Megtörtént

a szavazás.

Hatvanhárom választmányi tag volt jelen, akik közül 31 bizalmat, 1 bizalmatlanságot szavazott, 31 pedig azzal a kijelentéssel, hogy ma, a vizsgálat befejezése előtt nincs abban a helyzetben, hogy bizalmi kérdésben állást foglalhasson:

tartózkodott a szavazástól. A bizalmi szavazat ki-erőszakolása amely logikátlan és izléstelen volt, épp oly csufos veresége az elnökségnek, mert hiszen hatvanhárom szavazatból csak harminczegy szavazat esett javára.

A hangulatot a bizalom kérdésének kieroszakolása a jelenvolt nem választmányi tagokban csak elkeseredettebb tette s e hangulat biztos jele annak, hogy az elnökség bizalmi votumot csak „zártkörű“ társaságban erőszakolhat ki, ellenben ott, ahol a jegyzői kar ezrei nyilatkoznak meg, bizalomra nem számíthat.

Ezután az ülést felfüggesztették és délután került a sor

a kongresszusra.

Első felszólaló volt Kováts Ferencz, a százasbizottság elnöke, akinek — mert nem választmányi tag — felszólalásra az elnök engedélyt adott. Kováts Ferencz kijelentette, hogy a százas bizottság nem kívánja a jegyzői kar egységét megbontani, hanem törekvése az, hogy a jegyzői érdekek fokozottabb és intenzívebb kezelésben részesüljenek. A kongresszus első feladatának tartja, hogy az országos jegyzői egyesület hívassék fel az alapszabályok olyatón módosítására, amely a minden bajok alapját képező képviseleti rendszert eltörli, hogy a tagok közvetlenül, saját személyükben vehessenek részt az egyleti életben. Ezután felszólja azokat a kívánalmakat, amelyeket a kongresszusnak magáévé tennie és az illetékes faktorkok elé terjesztenie kell.

A jelenlévők óriási többsége Kováts Ferencz indítványát elfogadta, mégis az elnökség a kongresszusnak maga részéről előterjesztett programjában a képviseleti rendszer eltörléséről meg sem emlékezett.

A választmány elfogadta az elnökség ama javaslatát, hogy május végén megtartatik a kongresszus, megállapította annak programját és kijelölte az előadókat.

A jegyzői karnak, saját kebelében támadt oligarchiával szemben egyetlen védelme a képviseleti rendszer eltörlése lévén, a választmányi ülés után összeült

a százas bizottság.

A bizottság kimondta, hogy a történetek után még szükségesebbnek tartja a jegyzői karnak a kongresszusra való szervezését, mihez képest továbbra is működik. Albizottságot alakítottak, amely a kongresszus előkészítésével foglalkozik, szervezi azokat, tömöríti, akik az egyleti életben igazán a jegyzői kar jogos aspirációit akarják kielégíteni, hogy a kongresszuson a jegyzők igazi akaratának érvényét szerezzék, érvényét a mai elnökség és uszályhordozóival szemben, akik az egyesület energiáit saját céljaik érdekében akarják kihasználni. És érvényt is fog szerezni.

EGYHÁZAK.

— (Nagyhét a koronázó Mátyás-templomban.)

A budavári koronázó Mátyás-templomban a nagyleti ájtatosságokat a következő rendben fogják megtartani: Virágvasárnap, márczius 31-én délelőtt fél 10 órakor barkaszentelés körmenettel, utána nagymise, amelyen Schweitzer D-moll miséje kerül előadásra. Délután 5 órakor szentbeszéd és litánia. Nagyszombat, április 3-án délután 5 órakor Jeremiás próféta siralmi. Előadják: Lángné B. Irén, Juhász Ferencz, ifj. Odry Lehel és az énekhar. Nagyszombat délelőtt 9 órakor ünnepi nagymise, utána a lábmosás szertartása, amelyet Vaszary Kolos biboros hercegprimás képviseletében dr. Kohl Medárd püspök végez. Misa után az oltári szentséget a lorettói kápolnába viszik és az oltárokat ékecségeiktől megfosztják. Délután 5 órakor Jeremiás siralmi. Előadják: Vavrincez Mórné, Juhász Ferencz és ifj. Odry Lehel. Nagypénteken reggel 9 órakor eszoka gyászmise, majd utána szentbeszéd. Előadásra kerül: Palestrina Popule meus-a. Délután 3 órakor egyházi énekelődés lesz, mely alkalommal a kóruson régi magyar egyházi énekeket énekelnek. Nagyszombat reggel 9 órakor ünnepi nagymise, amelynek során a templomi ének- és zenekar Beliczay miséjét adja elő. Délután 6 órakor a Feltámadás-ünnepi körmenettel, utána Te Deum. Regina coeli és Tantum ergo. Husvét vasárnapján délelőtt 10 órakor dr. Kohl Medárd püspök ünnepi nagymisét mond, míg az ének- és zenekar Vavrincez C-moll miséjét adja elő. Az ünnepségeket husvét hétfőn délután 5 órakor áldással egybekötött litánia rekeszti be.

— (Áttérő lelkesek.) Eperjesről jelentik:

Ujabb három felavatott római katolikus lelkes áttért az ágostai evangélikus hitvallásra és Geduly Henriktől, a tiszai egyházkerület püspökétől engedélyt kért és kapott arra, hogy az eperjesi

kollégium teológiai akadémiáján rendkívüli hallgatói minőségben beiratkozhattak és a vizsgálatokat letegye. A három lelkész: dr. Horváth Károly volt kegyesrendi tanár, Kelecsényi Lajos és Szeberényi Lajos. Közülük dr. Horváth Károly már le is tette Geduly püspök elnöklése alatt a szak- és lelkészi vizsgálatot.

— (A józsefvárosi református templom.) A budapesti református egyház már 1904-ben megalkototta a józsefvárosi parochiális kört, melynek kiépítéséhez hozzátartozik, hogy a Józsefvárosban is legyen református templom és paplak. Ma már minden parochiális körben van templom, a józsefvárosit kivéve. A józsefvárosi új templom terve a megvalósulás felé közeledik. Országos gyűjtést indítottak, amelynek már is szép eredménye mutatkozik.

— (Templomszentelés.) A magyar esanádi református egyház ujonnan épült templomát márczius 31-én, virágvasárnapján szenteli föl Balta-zár Dezső, a tiszántúli egyházkerület püspöke több egyházmegyei lelkész közreműködése mellett.

UJDONSÁGOK.

„A rendőrfőnök jó fiú.”

Az erkölcs, a közrend, a megnyugvó lelkiismeret majdnem olyan közel állanak egymáshoz, mint egy bizonyos szempontból a mitológia-korabeli szüzek, a középkori modern bölcsők, a boszorkányok, az ujkori bankpénztáros és a mai rendőrfőnök. Igen furcsa fogalmak kerültek ide egymás mellé s ami össze-ide nem irtunk, az egy különös szempont. A megnyugtató lelkiismeret szempontja, amely szerint mindent véglegesen el kell intézni, minden után pontot kell tenni, minden elkövetett cselekedetnek kell, hogy okozója legyen és nem szabad megnyugodni addig, amíg az elkövetett rossz cselekedet okozóját nem ismerjük. Furcsa és helytelen ez a szempont, mert tömegpszichológián alapul s egyesekre alkalmazza. A közlelkiismeretét kell megnyugtani, ha kell, hazugság árán is és egy elkövetett bűnért a felelősségre kárhozat, a közlelkiismeretének kedvéért valakinek mindig lakolnia kell. Ezt valamikor úgy hívták, hogy példát kell statuálni. — Szóval ez a szempont hozza össze a fent irt egészen különböző fogalmakat, amelyeknek helyzetét talán úgy jellemezhetjük legjobban, hogy a közlelkiismeretének megnyugtatója egy sok ezer év óta a világ kultúrtörténelmében áthúzódó fonal és ezen vannak egyes csomók, mint a mitológiai szüzek, a középkori boszorkányok, a mai rendőrfőnök és még egynéhány. S miután az egész még így is egy kicsit elvont és érthetetlen, hát gondoljuk el, hogy mit tettek a mitológiai szüzekkel.

Ha egy városban éhhalál, ragályos betegség, polgárháború, vagy akárminő nagyobb veszedelem dult, egy szüzet dobtak a város szélén tanyázó sárkány karjaiba. Akkor a nép megnyugodott és nyugodtan tűrte a veszedelmet. A középkorban, ha a faluban három téhen egyszerre megdőglött, elégettek egy boszorkányt s a károsult gazdák nem siránkoztak többé. Ha népek fellázadtak az uralkodó rend ellen, ha már nagyon szorult a pápai uralom köré a hurok, máglyára vittek egy bölcsőt, egy tudóst, egy reformátort. És így váltakozván az emberiségre, illetőleg az emberiség uraira háramló veszedelmek, váltakoztak azok az egyedek is, akiket bele kellett dobni a sárkány torzába, hogy a köz, a háborgó lelkiismeret megnyugtassék. Ma, ha a bank pénztárában vagy főkönyvében baj van, nem az automobilon járó igazgatót csukják be, hanem elespajják a pénztárost, a könyvelőt és a vesztés felek bele-törődnek a változhatatlanba. Hiszen azt a két embert ugyis elespajták. Minden rendbe jött. És így kerül szépen ide a sor végére a rendőrfőnök, minden város rendőrségének főkapitánya, aki a bűnbak mindenért, ami a városban történik. Ezt ma úgy hívják hogy a rendőrfőnök felelős mindenért, voltaképpen pedig úgy van, hogy a rendőrfőnök a jó fiú, az áldozat, a szüz, akit feláldoznak, akármi olyan törté-

nik, aminek tulajdonképeni okozója nincs, de büntetni mégis kell valakit.

Egy olasz anarchista nemrégén mérényletet követett el az olasz király ellen. És a római rendőrfőnök most ezek, el kell hagynia állását, áthelyezik a legkisebb apuliai városkába, mert valakinek bünhődnie kell azért, hogy a sok ezrenyi néző közül valaki az első sorból rálőtt az olasz király kocsijára.

Itt most nem a minden bajért bünhődő rendőrfőnök sorsáról, s általában a rendőrfőkapitányokról van szó, ezek is csak beleilleszkednek ebbe az évezredek sorozatba és szerény szenvedői annak a leghamisabb tételnek, hogy valakinek bünhődnie kell, példát kell szolgáltatni és egy véraldozattal kell megnyugtanni a felzaklatott, féltiztatott közlelkiismeretét. Mindent véglegesen el kell intézni, mindennek bürokratikusán a végére kell járni, minden után oda kell tenni a pontot, s ez a pont valamikor egy szüz volt, ma a rendőrfőnök és holnap talán valaki más. És a világ és az emberek nem változnak. —lassa.

NAPIREND: Naptár. Vasárnap, márczius 31. Róm. kath.: F. Palmarum. — Prot.: F. 6. Noémi. — Görög-orosz: márczius 18. Nagybőjt 6. v. — Zsidó: Nizan 12. — A nap két reggel 5 óra 43 perczkor, nyugszik este 6 óra 26 perczkor. — A hold két délután 5 óra 50 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 15 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Lakásművészeti kiállítás a Technológiai Iparmúzeumban. Nyitva 9—12-ig. Belépődíj 30 fillér. — Képzőművészeti kiállítás az Iparművészeti Múzeumban. Nyitva 9—12-ig. Belépődíj 1 korona. — Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum összes tárai 9—2-ig. — Erzsébet Múzeum 9—1-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Fővárosi Múzeum 9—2-ig. — Gyermektanulmányi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—12-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Tanszermúzeum 9—12-ig. — Társadalmi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Fővárosi Könyvtár 9—12 óráig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—12-ig. — Pedagógiai Könyvtár 9—12-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Műcsarnok négyes kiállítása. Nyitva 9—5-ig. Belépődíj 9—1-ig 1 korona, azon-tul 40 fillér. — Faragó Géza és Juhász Árpád kiállítása a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9—1-ig. Belépődíj 1 korona. — A francia grafikusok és humoristák kiállítása a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagy-mező-utca 37—39.) Nyitva 9—1-ig. Belépődíj 60 fillér. — Vaszary János kiállítása a Művészházban (Krisztóf-tér 2.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti Múzeum összes tárai. Nyitva 10—2-ig.

Hétfő, április 1. — Róm. kath.: Hugó pk. — Prot.: Hugó. — Görög-orosz: márczius 19. Krisz. Dár. — Zsidó: Nizan 14. — A nap két reggel 5 óra 41 perczkor, nyugszik este 6 óra 28 perczkor. — A hold két délután 6 óra 9 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 32 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése április 1-én lejár hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujítsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

— **Magyar nemesség.** A király Nagyalásonyi Barcza Béla ügyvéd, deveseri lakos és Rotter Péla seproni ügyész között kötött szerződésnek az örökbe-fogadás tényére vonatkozó részét jóváhagyta és Barcza Béla család névét, magyar nemességévé „magyalásonyi” előnevet s ezimerét örökbefogadott fíára: Rotter Béla seproni ügyész s törvényes utódaira ruhárta, megengedvén, hogy az utódok a Barcza-Rotter kettős nevet viselhetik.

— **Sághy Gyula disztagsága.** A budapesti tudományegyetem bölcsészeti karának segélyező egyesülete Sághy Gyula egyetemi tanár, országgyűlési képviselőt az egyesület disztagságává választotta. Az erről szóló disztagságlevelét ma nyújtották át küldetésileg. Sághy Gyula szíves szavakkal mondott köszönetet a kitüntetésért. Nagy szílyt helyez arra, hogy más fakultáshoz tartozók részéről ári e megtiszteltetés, mert ebben azt látja, hogy működése az egyetemi polgárság helyesléssel találkozik és lelkiükben viszhangra kelnek az ő hazafias és kulturális eszméi. — Ezek kultiválását különösképpen ajánlja a bölcsészeti kar hallgatóinak, mertők vannak hivatva a jövő nemzedék nevelésére. Az ifjuság Sághy lelkes óvációjában részesítette.

— **A pápa halálsejtelve.** A brüsszeli Independencia-nak táviratozzák Rómából: Olyanok, akiknek az utóbbi napokban alkalmuk volt a szent-anya színe elé kerülni, azt mondják, hogy a pápa nagyon gyenge, levert és halálfelelem gyöttri. Többször szokta emlegetni környezetét, hogy napjai meg vannak számlálva. Legutóbb egy kihallgatáson egy prelátusnak azt mondta: Szesen, ha kéni akar valamit, mert én már nem sokáig élek...

— **A magyar-lengyel barátság ápolása.** Az évszázados magyar-lengyel barátság a kölcsönös rokonszenvnek, valamint a lengyel és magyar területek között fennálló gazdasági összeköttetés megszilárdítására alakított Magyar-Lengyel Egyesületnek előkészítő bizottsága, a budapesti magyar-lengyel bizottság báró Nyáry Albert elnöklésével ülést tartott. Az elnök előterjesztette a társaság most kibocsátandó felhívását, majd Miklós Leó titkár indítványára tértek át, mely szerint a bizottság küldöttségileg fogja képviseltetni magát a lengyeli május 3-iki nemzeti ünnepen és egyben ottani szakkörben a magyar-lengyel gazdasági kérdésben felolvasást rendez. A felolvasást dr. Krejcsi Rezső főtitkár vállalta míg a lengyeli „Club Polakó-Wengierski” (Lengyel-Magyar Egyesületben) báró Nyáry Albert fog a magyar-lengyel barátságról emlékbeszédet tartani.

— **Vilmos császár mint régész.** Korfuból táviratozzák: A császár ma elment megnézni az ókori ásásokat Baricza környékén. Különösen érdeklődött a császár a Krisztus előtt 7. századból való ó-görög templom maradványai iránt és Linpelt tanár, aki az ásásokat vezeti, elmagyarázta a császárnak, hogy Korfu tényleg a feakok szigete volt. A császár úgy intézkedett, hogy más helyen is fogjanak hozzá az ásási munkákhoz.

— **Flottánk a Joni-tengeren.** Az osztrák-magyar hajórajnak gróf Lanjus-Wallenburg Károly ellentengernagy vezetése alatt álló hadosztálya e hó 27-én kezdte meg hatheti gyakorlatát a Joni-tengeren. A gyakorlat folyamán a hadosztály érinteni fogja a zanthei, patrasi, arpostoli, navarini és korfui kikötőket. A hadosztály az „Erzherzog Franz Ferdinand”, a „Radetzky” és „Zrinyi” hajókból áll és két torpedóúzó van kíséretében. A hajók közelebbi állomásai Patrász és Korinthosz.

— **Egy Hohenlohe herceg zsidó menyasszonya.** A prágai „Union” érdekes házassági hírt közölt Hohenlohe-Waldenburg-Schillingfürst Egon Sándor hercegről, aki négy évvel ezelőtt lemondott fregatt-kapitányi ragjáról s azóta Prágában telepedett meg. Két éve annak, hogy a herceg bejáratos lett Freund Arthur prágai ügyvéd házába és szerelmi viszony fejlődött az ügyvédné és a herceg között. A szerelmi regényből házasság lesz. Freundné már benyújtotta a válókeresetét és a herceg a válás kimondása után nőül fogja venni az asszonyt. Hiába volt a rokonság minden ellenzése. Mikor a házasság terve kipattant, egy gróf Andrassy is eljött Budapestről Prágába, aki a válókeresetnek nagybátyja. A herceg nem engedte magát eltéríteni s a válás után feleségül veszi a zsidó asszonyt. A házasság között megállapodás van, hogy tízéves egyetlen fiók az apánál fog maradni. A jövő napokban lesz a válópör tárgyalása a prágai törvényszéken.

— **Trsztena pusztulása.** Trsztenáról jelentik: Zmeskál alispán a rózsahegy törvényszék elnökével és több megyei tisztviselővel ma ismét Trsztenára érkezett. Az alispán most mérnököt rendelt ki a beltelkek szabályozására.

— **Magyar mágnás házassága Londonban.** Londoni jelentés szerint ifjabb nyitrai és jablonczai gróf Apponyi Antal eljegyezte Nelke Cilyt, Nelke Pál sokszoros milliomos tőzsdébizományos és versenystállótulajdonos egyetlen leányát. Ifjabb gróf Apponyi Antal itt él Londonban, mint egy nagy tőzsdébizományos cég vezérképviselője, menyasszonyának atya pedig, aki berlini születésű tőzsdébizományos a Nelke Philipps and Company cégnek. Ez a legnagyobb bankbizományi cég a londoni piacon.

— **Elpusztult malom.** Temesvárról jelentik: Kiszető községben ma tűz keletkezett és a Trami és Krámik cég tulajdonát képező malom teljesen leégett. A kár nagy.

— **Hatodfélmillió örökség Aradon.** Aradon egy hatodfélmillió magyar örökség került felosztásra. A januárban elhunyt Neumann Samu, az aradi Neumann Testvérek gyáros cég volt tagja, kinek sem felesége sem gyermekei nem voltak, végrendelet nélkül halt meg. Az aradi hagyatéki bíróság mai végzése szerint a hatodfélmillió koronát kivető örökséget az elhunyt négy testvére egyenlő részben öröklé.

— **A nizzai expresszvonat összeütközése.** Milanói jelentés szerint a bécs-nizzai expresszvonat Melzo állomás közelében összeütközött egy tehervonattal. *Három utas meghalt*, igen sokan megsebesültek. Milanóból segélyvonatot küldtek ki a szerencsétlenség helyszínére. A budapesti menetjegyiroda közlése szerint, a nizzai expresszvonat, amely tegnap indult el Bécsből, teljesen zsúfolva volt, 54 utas volt rajta, s többek között *Vörös László* volt kereskedelemügyi miniszter neje, kísérrónójával, és dr. *Rupp Zsigmond* kir. közjegyző családijával együtt jegyet váltott erre a vonatra. A katasztrófa Milánó-Treviglio között, Milánótól 18 kilométernyire, Melzo állomás mellett történt. Egy később érkezett távirat szerint a katasztrófát hamis váltóállítás idézte elő. Az expresszvonat gépe és fűtője azonnal meghaltak. Egy utas éshat vasúti alkalmazott megsebesült, de sebeik nem súlyosak. Az utasok még aludtak, amikor az összeütközés megtörtént. Több kocsi kisküldött. Az anyagi kár nagyon jelentékeny. Az expresszvonat magyar utasairól egy újabb híradás azt jelenti, hogy mindnyájan szerencsésen megmenekültek és a segélyvonaton folytatták utjukat Milánó felé. Milánóban aztán megállapították, hogy a *Vörös László*-ról szóló híradás téves. A volt miniszter nem utazott ezzel az expresszvel. — Melzo vasútállomásról a következő részleteket jelentik a bécs-nizzai luxusvonat katasztrófájáról: Az expresszvonat 80 kilométeres gyorsasággal haladt, mikor hibás váltóállítás következtében nekiszaladt a mellékvágányon álló tehervonatnak. A mozdony, a szerkocsis, két podgyászokos, az étkező kocsi és több tehervaggon darabokra törtött, a lokomotív romjai kigyuladtak. Az anyagi kár másfél millió líra. A gépész és a fűtő, mind a ketten velenceiek, rögtön meghaltak. Az utasok közül súlyosabban sebesült meg *Fescari* képviselő és gróf *Stalir*, hat vasúti alkalmazottnak sérülései komolyak. A tehervonaton tehenek, sertések és lovak mentek tönkre. Husz ló elszabadult s megbokrosodva elrohant. Az állomásfőnök és a váltóőr megszökött. A megsebesült vasutisak közt van *Feiner Ferenc* osztrák vasutas is, aki fején és karján szenvedett zúzódásokat. Őt is a milánói kórházba vitték.

— **Tavaszi Olaszországban.** A Cunard magyar-amerikai vonal modern kényelemmel berendezett gyorsgőzöseivel a magyar utazóközönség egyre nagyobb számban keresi fel a Földközi-tenger legszébb partvidékeit, különösen a mostani kedvező időjárásu tavaszi hónapokban, mikor a tengeren való utazás a legkellemesebb. E járatok már oly népszerűek, hogy az április 6-án induló Pannóniára már egyetlen első osztályú hely sem kapható s azért ajánlatos az április 20-án induló 14600 tonnás Iverniára már most előjegyezni a helyeket. Az Ivernián I. oszt. helyek teljes élelmézzel együtt a következő áron kaphatók: Fiumétől Messináig 84.— korona, Palermóig 96.— korona, Nápolyig 120.— korona, Gibraltárig 240.— korona. A visszautazásra jó alkalom kínálkozik Gibraltárból május 5-én a Saxoniával, vagy Nápolyból április 25-én a Carpathiával. Bővebb felvilágosítással szolgál az Adria m. kir. Tengerhajózási Részvénytársaság személyszállító osztálya, Budapest, V., József-tér 1. és az „Adria” Fiumében.

— **Kidobták a kalauzt a vonatból.** Szatmárnémetiből jelentik: A Vásárosnamény és Nyíregyháza közti vasúti útvonalon két harmadosztályú utas kidobta a vonatból a kalauzt, mert csendre intette őket. A kalauz életveszélyesen megsebesült. A két utast a csendőrség letartóztatta.

— **Házasság.** Dr. Ács Jenő budapesti ügyvéd eljegyezte *Löwinger* Juliskát Székesfehérvárról. *Berger* Miksa postatakarékpénztári tisztviselő eljegyezte *Schwarz* Ignác szesznyakereskedő leányát, Arankát Újpesten.

Halász Jenő Budapestről eljegyezte *Helén Hellmann* kisasszonyt *Leon Hellmann* bukaresti bankár leányát.

Dessauer Ernő, a Hungária Vivóklub titkára és versenyzőgárdájának egyik tagja, eljegyezte *Pálffy* Ella kisasszonyt Bécsből.

— **Meggyuladt a lámpától.** Szatmárról jelentik: Patyod községben *Zengyuk Gáborné* fiatal menyecske feldöntötte az égő lámpát. Közben ruhája, majd a szoba butorzata is meggyuladt és mire segítség érkezett, az asszony égési sebeibe belehalt. A szoba butorzata elégett, a házat megmentették.

— **Bedől a torony.** Nauenből táviratozzák: A tegnap óta uralkodó rendkívül heves zivatar következtében ma déli 1 óra felé az itteni drótnélküli táviróállomás tornya beomlott. Emberéletben nem esett kár. A zivatar számos házról elvitte a tetőzetet, fákat gyökerestől kitépett. A vihar miatt a torony, melyet legutóbb 100 méterről 200 méterre nagyobbitottak, ingadozni kezdett. Miután a vihar intenzitása nem csökkent, a torony óriási dübörgéssel, mely tulharsogta az orkánt, összedült, a torony vasbordázata óriási romhalmazzá lett. A vasrészek kis darabokra törtek szét. A romok körül kordont vontak.

Berlinből jelentik még: A főváros közelében Nauenben ma a nagy vihartól bedől a 200 méter magas torony, amelyet a dróttalan táviróállomás számára építettek. A torony eredetileg csak 100 méter magas volt, később emelték 200 méter magasra, tehát 80 méterrel magasabbra, mint a közeli dóm tornya. Építkezése egészen sajátzerű volt, teljesen szabadon állott, nem volt alapozva a földbe, középső részét és tetejét erős sodronykötelek rögzítették a földhöz s maga a torony három hatalmas elszigetelő készüléken állott, nehogy az elektromos áramot a föld elvezesse. A főtorony körül 19 kisebb torony állott 800 méter kerületben. A nagy toronyban levő Marconi-készülék 6000 kilométerre közvetítette a dróttalan táviratot egészen Kamerunig és Newyorkig. A katasztrófa délután 1 órakor történt. A torony felső része jobbra, az alsó része balra dől s az egész építmény csupa rom. Mivel senki sem járt a közelben, emberélet nem vesztett oda. Gróf *Arco* vezetésével sok mérnök utazott Nauenbe. A nagy vihar okozta a torony bedőlését, amely már napok óta dühöng és olyan erős, hogy házak feleleit sodorja el.

— **Megmérgezett férj.** Aradról táviratozzák: *Kavrecsán Miklós* pécskai gazdálkodó több éven át Amerikában volt, honnan itthon maradt fiatal feleségének sok pénzt küldött. Az asszony férje távollétében szeretőket tartott. Pár hete a férj hazajött és nagyobb összeget hozott magával. *Kavrecsán Miklós* egy hete hirtelen meghalt. Halála után az ügyészség névtelen följelentést kapott, mely szerint *Kavrecsánt* a felesége megmérgezte. Az ügyészség ma *Kavrecsán* holttestét exhumáltatta és a beleket felküldték Budapestre. Tapuk szerint *Kavrecsán Miklós* halála előtt igen sokszor hányt és azt a gyanúját fejezte ki, hogy őt megmérgezték. A vizsgálat folyik.

— **Huszártisztek és színésznők.** Nagyváradról jelentik: A nagyvárad Szigligeti Színházban ma este nem lehetett megtartani az előadást *Biró* Lajos „Rablólovag” című darabja volt kitérve előadásra, amelyben a főszerepet *Tóth Elek* színész játssza. Az előadásnak fél 8 órakor kellett volna kezdődnie, de nem kezdhették meg. A türelmetlenkedő közönségnek végre 8 órakor egyik színész jelentette, hogy *Tóth* egy automobil baleset miatt nem érkezhett meg és az előadást csak később lehet megkezdeni. *Tóth* azonban nem jött meg később sem, úgy hogy fél 9 órakor a rendező kénytelen volt tudatni a publikummal, hogy a mai előadást egyáltalán nem tartják meg, a jegyek árát pedig a pénztár visszatéríti. A bejelentés a közönség közt igen nagy izgalmat keltett, mert azt hitték, hogy súlyos balesetről van szó. Kiderült azonban, hogy a nagyvárad színtársulat három tagja, *Zsigmond* Anna, *Károlyi* Leona, és *Tóth Elek* reggel 7 órakor huszártisztek kíséretében ki akartak menni a Félíxfürdőbe. A huszártisztek azonban tréfából Debreczenbe vitték őket, ahová délből érkeztek meg. Onnan vissza akartak jönni, azonban a Nagyerdőn elakadtak, úgy, hogy csak este hét órakor érkezettek meg Székelyhidra, amely község Nagyváradtól 40 kilométernyire fekszik. Innen azonban nem haladhattak messzire, mert az automobil pneumatikája felpukkadt és a gép kijavítása hosszabb időt vett igénybe, hogy csak 10 órakor értek be Nagyváradra a színház elé, ahol még mindig igen nagy tömeg állt meg és találgatta, hogy mi csoda baleset érte a színészeket. Az egész história onnan ered, hogy péntek este a nagyvárad színházban egy *Hont István* nevű kóristának a jubiláris előadása volt, amely után egész reggel hétig mulattak a színészek és a mulatság végén kedvük kerekedett automobilozni. Erdélyi *Miklós* színigazgató nem volt Nagyváradon s mikor visszatért, fogalma sem volt róla, hogy nincsenek ott a színészek és így nem intézkedhetett az iránt, hogy esetleg más darabot adjanak.

— **Gyufa gyermekkézben.** Szegedről táviratozzák: *Börtsök Illés* átokházi gazdálkodó kedőves *Ilonka* leánya ma délután gyufával játszadozott. Játék közben a gyermek ruhája meggyuladt és mire a veszedelmet hozzátartozói észrevették, égési sebeibe belehalt.

— **Hofrichter betegsége.** Bécsből jelentik *Hofrichter* m. gbetegedéséről hitelesen jelentik a következőket: Az elítélt főhadnagyon már a múlt ősszel jelentkeztek a tüdővész szimptomái, de mivel Hofrichter mindjárt fogságba jutásakor iparkodott a külvilággal érintkezést keresni, a fogház igazgatósága nem vitte át a betegek osztályára, de mikor ágyának esett, külön czellában helyeztette el és egy ezredorvossal kezeltette. *Sulyos* betegsége óta Hofrichter felhagyott eddigi viselkedésével, nem akarja elhitetni, hogy elme-zavarodott, egészen megadta magát sorsának. Még ágyban is képek színézésével foglalkozik, amit egy bécsi czég számára készít s a fogház igazgatósága megengedte neki, hogy ezzel a keresetével javíthassa élelmézzét. Állapota olyan súlyos, hogy felépüléséhez nincs remény. Éppen erre való tekintettel nem is közölték vele, hogy felesége beadta ellene a válópórt.

— **Huszártiszt és bárókisasszony szökése.** A portugál fővárosból kalandos szerelmi história híre érkezik, amelynek állítólagos hősei egy osztrák bárókisasszony és egy huszárhadnagy. A liszaboni távirat így szól: Az itteni lapok szenzációs szerelmi történetet közölnek, amely, amint állítják, a bécsi udvari köröket is nagyon érdekli. Ebben a dologban a liszaboni osztrák és magyar követség a portugál kormány támogatását is kérte. A követ maga elment a rendőrségre s arra kérte, hogy a tizenhétéves *Thini Tétisz* Edit bárókisasszonyt, a dús gazdag báró *Thini* egyetlen leányát tartásuk vissza és ne engedjék hajón elutazni. A bárókisasszony *Titer* Ödön osztrák és magyar huszárhadnaggyal megszökött. A huszárhadnagy nős ember. A rendőrségben megállapították, hogy a szökevények Argentínába menekültek. Báró *Thini* azonnal utánuk utazott és mihielyt Buenos-Airesben kikötött, azonnal érintkezésbe lépett az osztrák és magyar főkonzullal s vele együtt ment arra a hajóra, amelyen a szökevények megérkeztek s amely egy-két órával később kötött ki a kikötőben. A leány atyjának látására elájult, a huszárhadnagy pedig a tengerbe akart ugrani, de a vámhivatalnokok megakadályozták ebben. Báró *Thini* rábirta leányát, hogy vele Bécsbe visszautazzék. *Titer* hadnagy Argentínában maradt. A szökecs a bécsi udvarban nagy feltűnést keltett... E hírhez Bécsből azt jelentik: Itt megállapították, hogy sem *Thini* osztrák báró, sem pedig *Titer* Ödön nevű huszárhadnagy nincs.

— **Elgázolt hivatalnok.** Ma délből a központi városbába előtt a közúti villamosvasut részvénytársaság egyik kocsija elgázolta *Musenbauer* Karolin husz éves magánhivatalnoknöt. Súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Elfogták Fryda dr.-t.** Eszékéről jelentik: *Dr. Fryda* Miklós ügyvédet, aki Szlatinából megszökött, tegnap éjjel, midőn be akart hatolni lopecsételt lakásába, elfogták.

— **Tanévzárás.** Az Országos Magyar Gyorsiró Egyesület április elején nyitja meg a folyó tanévben utolsó tanfolyamait, a parlament gyorsiról vezette *Gabelsberger* Szakiskola VI., *Hegedüs* Sándor-uteza 7. szám alatti saját épületében. A folyó tanévben eddig összesen 36 tanfolyamot nyitott az egyesület. A június 30-iki záróvizsgáig még teljes kiképzés nyerhető a magyar vagy a német gyorsírásban és gépirásban, továbbá részt vesznek a növendékek a mindkét nyelvű fogalmazási (levelezési) gyakorlatokon. A növendékek a vizsga letétele után oklevelet kapnak az egyesülettől, amely elhelyezésükről is gondoskodik.

— **Beketow-cirkusz.** E hét szombatján este háromnegyed 8 órakor nagy és fényes díszelőadással nyílik meg a *Beketow-cirkusz*. A közönség kényelmére teljesen átalakított és részben átépített cirkuszban új a világítás és a szellőztetés. A megnyitó előadás műsorában a legjobb híri és nevű művésznők és művészek sorakoznak és *Beketow* igazgató most érkezett meg *Stellingenből* (Hamburg), honnan a *Hagenbeck-parkból* elefántokat és pony-lovakat hozott. A szokatlanul def műsorban van 9 lovasmutatvány (6 hölgy, 4 ur), műlovglás, iskola-piruetlovglás és 16 idomítás, *Beketow* igazgató új szabadidomításai 40 lóval stb., két állatszám, idomított oroszánok és tigrisek és idomított kutyák. Láthatók: egyensúlyozó művészek, ugródeszka-akrobaták, japán bambusz-művész, akrobaták, a világ legjobb ugrója, angol női táncakrobaták stb., kiváló bohócok, augustok és komédiások, köztük mint különlegesség: a magyar énekesbohóc, *Janesi*. Mai napon megkezdődött a jegyárúsítás, még pedig elővételi díjak nélkül. Jegyek kaphatók egész nap a cirkusz-pénztárnál a Városligetben, az elővételi pénztárnál: *Andrássy-ut 19.* (nagytözsde), *Erzsébet-körut 9.* (Az Ujság), *Erzsébet-körut 29.* és *Váci-körut 14.* (Az Est).

— Az automobiles banditák nyomozása. A francia rendőrség még mindig hasztalan nyomozza a hat automobiles rablót, bár a fejükre kitűzött félmillióért erős versengés indult meg. Csupa hamis nyem után most végre olyan jelentést kapott a párisi rendőrigazgatóság egy kikötővárosból, hogy az egyik bandita ott rejtőzött. Az esetről Párisból a következőket jelentik: Dunquerqueben tegnap este egy Bonetti nevű Párisból kiutasított olasz anarkistát abban a pillanatban tartóztattak le, amikor egy szállóban több párisi barátja számára szobákat akart bérelni. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a párisi automobiles rablóbandának egy főtagjával egy órával a letartóztatása előtt beszélt. A rendőrségnek minden igyekezete mellett sem sikerült ezt az embert Dunquerqueben kiyo mozni. Az enghieni rendőrbiztoságon tegnap a távirőgazgatóság három vonalmunkása jelent meg, akik azt állították, hogy az Argenteuilba vezető úton három automobilistát láttak, kik nagyon hasonlítanak Bonnot, Garnier és Corouz banditákhoz. Utóbbiak egy utmenti vendéglőben reggeliztek, nagy készlet benzint vásároltak és azután Campiegnébe mentek tovább. A hatóság ezen adatok alapján nagyszámu detektivet küldött ki Campiegné vidékére. Gilbert vizsgálóbíró több anarkistát, valamint Jean Maitre, az Anarchiste de France felelős szerkesztőjét hosszabb kihallgatásnak vetette alá azon gyanu alatt, hogy az automobil-banditák rendszeres bünszöveketnek tagjai. A gyanúsítottak makacsul tagadnak minden kapcsolatot a banditákkal. — Berck sur Merből jelentik: Soudey ma délelőtt abban a pereczben tartóztatták le, amikor egy anarhistá házából távozott. Letartóztatásakor heves ellentállást fejtett ki. Egy automatikus pistolyt találtak nála, melyben nyolcz töltény volt, azonkívül ezer frankot. — Boulogne sur Merből táviratozzák: Hír szerint a Berckben letartóztatott Soudey az az egyén, aki a chantilly-i bankrablás idején a bankfiók bejárójánál állott és mindazokat, akik a bank helyisége felé közeledtek, karabálysággal távolították. Délután egy bercki szállóban letartóztatták egy másik egyént, kinek a nevét még nem tudják.

— Két betörés. Tegnap este izgalmas betörőhajszó folyt le a Gubacsi-ut 9642. szám alatt levő városi kislakások között. Arany Hermannnak fűszeres boltja van a kislakások egyikében, amelyet villamos riasztócsengő-készülék kötött össze a lakásával. Az éjszaka Arany Hermann és riasztócsengőre ébredt fel. Megijedt, az ablakhoz ugrott és teletorokkal kiabálni kezdett:

— Rablók, gyilkosok, segítség!
A kislakások lakói felriadtak, Arany Hermann segédje revolvért rántott elő, lövöldözni kezdett, mire észrevették, hogy három alak a sötétben a Kén-utca irányában menekül. Tíz-tizenötön a lakók közül, Arany Hermannnal az élükön, üldözésbe vették a menekülő betörőket, de azok egyszerűt nyertek és a Kén-utczában eltűntek. A lakók most a harminczkettes számú őrszobára mentek, ahonnan rendőroket küldöttek ki a betörők megkeresésére, de azokat már nem találták a lörgyéken. Kiderült, hogy a három munkáskülsejű ember a kislakások között több helyen követelt el betörést. Betörték Winter Bertalan rőfőskereskedőhöz, akitől százhetven koronát, Friedmann Ede szatócsoshoz, akitől husz koronát, Pany Milánné tejcsarnokába, ahonnan egy kenyérvágó kést loptak el, továbbá Arany Hermannról nyolczvankét koronát. A betörőket a rendőrség nyomozza. — Betörés történt még az éjszaka dr. Déru Ferenc székcsfővárosi tanácsnok Gizella-ut 59. számú lakásában is. A szekrényeket felfeszítették és több helmit elloptak. Hogy a betörők mit vittek el magukkal, nem lehetett megállapítani, mert a tanácsnok egy hét óta Fiumében tartózkodik.

— V. Olympiade Stockholmban. A Központi Menetjegyiroda (IV. Vigadó-tér 1.) már most elfogad előjegyzéseket az Olympiai játékok belépőjegyeire, szállódei lakásra és ellátásra, valamint hálokösi helyekre. Részletes prospektus díjtalanul kapható.

— Gyorsiró-ünnep. Szegedről jelentik: A szegedi gyorsiró-egyesület tiz éves jubileuma alkalmából rendezett országos gyorsiró-ünnep és versenyírás megkezdődött. Az ünnepélyen a közoktatásügyi miniszter képviselőjében Goposa László miniszteri tanácsos jelent meg. Szegedre érkeztek továbbá dr. Hentz Károly az országos gyorsiró-tanács elnöke, dr. Fabró Henrik, a Gyakorló Gyorsirók Társaságának elnöke, valamint a gyorsiró-világ számos más kiválója.

— Harczias portugál emigránsok. Lisszaboni jelentés szerint Braganzában királypárti emigránsok és községi lakosok között összekocozás történt s késsel és revolverral mentek egymásnak. A községi lakosokat asszonyok is támogatták. A rendet katonaság állította helyre. Öten meghaltak és sokan súlyosan megsérültek, köztük négy asszony is. A rendőrség sok embert letartóztatott. Este megújult a zavargás.

— Az aradi cigánystrájk. Az aradi cigányzenészek a tányérozás eltörlését, a maguk részére fejenként 3 korona, a primások részére 6 korona napidíjat kérő memorandummal fordultak az aradi kávécsokhoz és vendéglősökhöz. E memorandumukban kérelmezték még az este kilencz órától éjjel után két óráig tartó kötelező zenedő kimondását is. Emlékiratukra a cigányok e hónap 30-ig kértek választ. Mint most Aradról jelentik, az aradi kávécsok és vendéglősök péntek estei értekezletükön tárgyalták a cigányzenészek memorandumba foglalt kívánságait s egytől-egyig elutasították. A vendéglősök és kávécsok elutasító határozatára az aradi cigányzenészek azzal felelnek, hogy ma strájkba állanak.

— Megőrült fiumei milliomos. Fiumében Billigz Sándor duszagzag fiumei nagykereskedő tegnap hírtelen megőrült. Késő éjjel telefonon fölszólította a rendőrséget, hogy vonuljon ki teljes készletséggel a lakására, mert Giannoni Ferenc, ki a törvényszéki fogházból megszökött, meg akarja gyilkolni gyermekeit. Majd fölszólította gróf Wickenburg István fiumei kormányzót és elmondta, hogy megütötte a milliós főnyereményt; óriási tervei vannak, melyekkel milliárdokat szerezhet az államnak. Még több helyre telefonozott ezután a szerencsétlen ember, akit a rendőrség intézkedésére a mentők az állomásra szállítottak, hogy egy másodosztályú kocsiában Budapestre szállítsák. Az állomáson dühöngeni kezdett. Minden áron elsőosztályú kocsiában akart utazni és kétségbeesetten kiáltotta, hogy inkább fizet ezer forintot, csak engedjék az elsőosztályú kocsiába. A szerencsétlen ember iránt városszerte nagy részvét nyilvánul.

— Nagy artista-matiné a Fővárosi Orfeumban. Hosszas és alapos előkészületek után általános érdeklődés várja a vasárnapi artista-matinét, amely a Fővárosi Orfeumban rendez este helyarák mellett délután 3 órakor fog megkezdődni. Népszerű artistáink egyesületük özvegy- és árva-alapjára rendezik ezt a diszeloádást, mely már csak ebből a szempontból is érdemes a legmesszebb menő támogatásra. A nagyon is élvezetes és változatos alkalmi műsor a falragaszokon olvasható. Czélszerű a jegyeket előre megváltani.

— Tűz egy butorgyárban. Győről jelentik: Hatshek Ede butorgyári és asztalos-telepe ma este 8 órakor eddig ismeretlen ok folytán kigyuladt és az összes kész butorok, valamint a gyári berendezés és gépek nagyrésze odaégett. A kár több ezer korona. A nagy szélviharban a tűz erősen veszélyeztette a szomszédos faszindelyes házakat is, azonban a tüzoltóság erőlyes munkája után ezeket sikerült megmenteni és a tűz csak a gyári telepre szorítkozhatott. A gyártelep biztosítva volt.

— Öngyilkos diákok. Berlinből jelentik nekünk: Bonnan föbelötte magát Hirsch Ottó hetedosztályú gimnazista, mert megbukott az osztályvizsgán Görlitzben Krahl harmadosztályú gimnazista lötte agyon magát ugyaneből az okból.

— A Magyar Vasuti és Hajózási Club idei külföldi tanulmányutazását Párisba, rendezi, mely alkalommal utbaejtik Brüssel, Ostende, Köln, Frankfurt és Nürnberg városokat.

— Szatmári krónika. Kiss Lajos tiszacsecsi bíró a beregszászi vásárról gyalog iparkodott haza. Az úton két vári legény megtámadta, botokkal és fejszékkel agyonverték. A legények elmenekültek, de a csendőrség elfogta őket. — Verdes Gáborné sikarlói asszony beteg leányát bivalysékéren Nagybányára akarta szállítani egy orvoshoz. Utjuk a Zazár patak mellett vitt el, a bivalyok meglátva a vizet, szekerestől berontottak a patakba. Ugy az anya, mint a leány belefultak a vízbe. — Bilint Imre és Sunyi Kálmán egy nő miatt összevetsztek barátjukkal. Kádár Elek szamoskrasói legénynyel. Tegnap este két legény megtámadta Kádárt, kalapácsal fejbeütöttek, azután 42 késszurást ejtettek rajta. Kádár sebeibe belehalt. A gyilkos legényeket letartóztatták.

— Fővárosi Orfeum. Vasárnap, márczius 31-én délután 3 órakor kezdődik a nagy artista-ünnepély, melyről lapunk más helyén emlékeztünk meg. Ugyanaz nap este bucsuznak az összes márcziusi kiválószagok, élükön a kitűnő illuzionista-csoporttal: Leroy-Talma-Boskival. Hétfőn, április 1-én mutatkozik be a teljesen új és nagy-szabású áprilisi műsor, melynek nevezetességei között első helyen áll Nyáray Antalnak, a nagy-hírű magyar szimfivésznek vendég szereplése. Tristan Bernardnak, a világhírű francia írónak „Daysi” című egyfelvonásos romekében lép fel Nyáray a Fővárosi Orfeum közönsége előtt. Az új áprilisi műsor többi meglepetéseit nem áruljuk el. Czélszerű a jegyeket az összes előadásokra a nappali pénztárnál előre megváltani.

— A Párisi Nagy Áruház Lotz-termében naponta elsőrendű katonazenekar hangverseny.

— A római merénylet bűnbakja. Római jelentés szerint a római rendőrigazgatót Lecce apuliai kis helységbe helyezték el. Áthelyezése összefügg az olasz király ellen megküldött merénylettel.

— Halál munka közben. Ma reggel a Rózsa-utca 15. számú ház építésénél Erhard Lajos husz éves mázolóregéd munkaközben a negyedik emeletről lezuhant és meghalt.

— Elgázolás. Ma délután a mentők 595-ös számú autója a Klauzál-tér 13-ik számú ház előtt elgázolta Lampel Dávid 8 esztendő iskolás fiút. A súlyosan sérült fiút a Rókus-kórházba szállították. Lindenmayer Jakab sófför ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— Royal-Orfeum. A Royal-Orfeum fényes márcziusi műsorának szenzációs attrakciói ma, vasárnap este lépnek fel utoljára. Ma este bucsuznak: Mme Bianka és partnere W. Wanja, Antonet és Grock, Beng Bros, Scali et Scali, Les 3 Jacoblew és a többi attrakciók, hogy helyet adjanak a teljesen új áprilisi műsor ujdonságainak. Heltaí Jenő szenzációs sikerű tréfája, a „Bernáték kikocsinak” című kinema szkeccs tovább is műsoron marad. Vasárnap, márczius 31-én délután 3 és fél órakor mérsékelt helyáru családi előadás lesz. Műsoron szerepelnek az összes attrakciók és az új kinema szkeccs: Bernáték kikocsinak.

— Életuntak. Kucsera Dezső harmincz éves kőművessegéd Hajdu-utca 9. számú lakásán mellbelötte magát és nyomban meghalt. — Kurska Mária husz éves utczai leány Madách-utca 22. sz. lakásán lügköldötöt ivott. A Rókus-kórházban ápolják. — Csákó Lukács hatvannégy éves urasági inas az összekötő vasuti hídról a Dunába ugrott. A hajósok kimentették és az István-kórházba szállították.

— Halálozás. Nagyvárad Thury Mihályné, Asztay Róznának életének 56-ik évében elhunyt Gyulán.

Markovics Samu Nagyvárad városi főszámvévője 52 éves korában Nagyváradon meghalt.

Szulyó és káromi Szulyovszky Pompejus, felsőszabolcsi Tiszai Armentesítő-Társulat felügyelője Dombóváron meghalt.

Poronykóy Frigyes, hatvanhat éves korában meghalt Karczagon. Ma délután temették el nagy részvét mellett.

x Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 21. sz. Színházi és varieté műsor. Kezdeté 8 órakor.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczegovtca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és víváásra.

x Üzlethelyiség-áthelyezés. A „Zur Schossenfabrik” F. Weiler bécsi cég, mely ma már ugyszólván az egész országban közismert, üzlethelyiségeit fényesen és modernül berendezve a Mariáhilferstrasse 51. sz. alá helyezte. A cég sikkes és jó gyártmányai eredményezték a sikert és ez tette szükségessé a nagyobbitást és s az, hogy a cég a nagyközönség további kényes igényeit minél jobban kielégítse.

x Megpróbálni csak egyszer kell az amerikai cipő viselését. Mert egyetlen egy próba elegendő arra, hogy egy hosszú életen át az illető csakis amerikai cipőt viseljen. Legalább az Amerikai Cipő Részvénytársaságnak amerikai stílusban való terjesztése ezt látszik bizonyítani. (Kigyó-tér 1. — Dorottya-utca 6. — Erzsébet-körút 42. — Zágráb. — Debreczen.)

BEPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Repülés az Ozeánon át. Érdekes tervet dolgozott ki az Amerikai Aero Club az Amerikai Földrajzi Társulattal egyetemben. Ugyanis vázlatos térképet készített és adott ki, amelyen fel vannak tüntetve azon utvonalak, amelyek Amerikából Európába és viszont, lehetővé teszik az átrepülést a lehető legkedvezőbb atmoszférikus viszonyok között. Ez a térkép-készítés is egyik erős bizonyítéka annak, hogy az amerikaiak még mindig nem mondtak le az interkontinentális repülés tervéről és reménykednek annak keresztül vitelésében. Az aviatika rohamos fejlődését tekintve, az amerikai terve éppen nem tartozik a kivihetetlenek közé és reményük bizony nem alaptelkül.

© Az új magyar repülőversenyter. A Magyar Aero-Klub új elnöke, gróf Andrássy Géza v. b. t. t. végleg átvette a klub vezetését. Látna azt a nagy fontosságot, melyet a külföldön is tulajdonítanak a jó repülőtereknek, a klub elnöke mindenekelőtt a Rákosról akarja az aviatikusokat átköltöztetni. Az új repülőter és a körrepülés, továbbá a klub-adminisztráció fejlesztése ügyében ma gróf Andrássy Sándor elnök és gróf Zichy Béla Rezső és herczeg Windischgrätz Lajos alelnökök értekezletet tartottak, melynek eredményét az ünnepek után tartandó klub-választmányi ülésen fogják közölni. Aviatikusaink nagy örömmel fogadják az új híreket, mivel a rákosi repülő-teret senki sem tartja megfelelőnek.

© Uj repülőgép-építés a Rákoson. A rákosi hangártelep tizenöt éves számú hangárjában nemrég új repülőgép alkatrészeit hozta egy autó-omnibusz. Ma már a váz javarésze kész és a gép készítése rohamosan halad. Takács Béla volt műasztalos új monoplánja ez, amely husvétra elkészül és akkor tervezője maga fog rajta kísérletezni, hogy a pilóta-vizsgát még a körrepülés előtt letehesse. Takács egyike a legrégebbi embereknek a telepen, aki azelőtt virágzó műhelyvel bíró műasztalos volt, de most már évek óta csak az aviatikának él, amelybe minden pénzét beleölté. Új gépe ugyanolyan típusu, mint a régebbi volt, mely tudvalevőleg a vonaton összetörött egy vidéki utazás alkalmával. A monoplán hossza két méter, fesztávolsága tíz méter s 24 lóerős, kéthengeres Adorján-Dedits-mótorral lesz felszerelve és Takács saját készítésű légesavarjával ellátva. Más, nagyobb típusu konstrukciói is vannak, de nincs pénze, hogy keresztülvigye terveit. Tavaly többször sikeresen repült Rákoson s hogy többet el nem ért, annak csak a motorja gyöngye volt az oka. Bár a körülményekhez képest eddig szép eredményeket ért el, teljesen mellőzték és soha semmi támogatást nem kaptak.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Két bemutató.

I.

Innocent.

(Színháték 8 felvonásban. Írta: Pásztor Árpád. Bemutató a Vigszínházban.)

Meglehet, hogy van valami exkvizit dolog abban, ha valamely színházi szerző a végén kezdi és mindenkinek, akit illet, tudtára adja előre, hogy mi fog történni. Ám nyujtsa át a pálmát ezért Pásztor Árpádnak más. Én a magam részéről ezt jongleurdokésnek tartom és azonkívül a képzelhető legrosszabb taktikának. Mert egész bátran meg lehet vetni a megállapított és elfogadott szabályokat, dramaturgiai tételeket, beosztásbeli chablonokat. De egyet nem téveszthet szem elől büntetlenül drámai szerző: azt, hogy a közönségnek nem szabad előre megtudnia, hogy mi fog történni. Abban a pillanatban, amikor valamely darab meséjének végső kifejlődését mindenki előre tudja, megszűnik minden feszültség és kíváncsiság s ezzel együtt kutba esik az, amit színház és szerző a legkivánatosabbnak tart: az igazi érdeklődés.

Pásztor Árpád a végén kezdi. Valahol Mandzsuriban egy előkelő szállodában agyonlővi magát a darab hőse, névszerint Fekete Dénes. Ezzel befejeződnék a darab, ha történetesen — mint hogy a szerző exkvizit dolgot akart produkálni — nem ezzel kezdődne. A szállodába vetődik az öngyilkosnak egy régi barátja, aki bemegy a halott szobájába, átveszi annak utolsó följegyzéseit s olvasni kezdi a biográfiáját. Olvasás közben megváltozik a szín s lejátszódik az, amit elolvas, vagyis az öngyilkos története.

Most már tudjuk, hogy akármilyen játszódik is le a színházban, azzal fog végződni, vagyis már végződött is, amint láttuk, hogy Fekete Dénes önmagát végzi ki.

Expiálhatná a szerző azt a hibáját, hogy előre is megfosztotta a közönséget a kíváncsiságtól, ha valóban meglepetésekben gazdag, megrázó, vagy fordulatokban érdekes mesét tudna mondani.

De lényegében ez a mese sem különösen érdekes, sőt mondhatnám hétköznapi. Csak egy dolog vonul végig benne, ami nem mindennapi (s nem lehetetlen, hogy ez meg is ment a darabot) és ez bizonyos exotikus szín és hang, mely kiemeli a mesét a lényegbeli szürkeségből. Ezt hajlandó vagyok leleménynek minősíteni s a szerző érdemének tulajdonítani.

A darab hőse, aki mindjárt az elején golyót röpít agyába, aféle globetrotter. Világjáró ember. Más foglalkozása — ugylátszik — nincs. Mandzsuriban megismerkedik egy Kinába szakadt angol orvossal. Utolsó ember ez az orvos: lump, iszákos, tolvaj, gézengúz. Abszolút morál insanityben szenved. Kis lánykaja van. Egy szép napon az orvost megöli a járvány. Fekete Dénes fölfogadja a kis leányárvát, fölneveli és elhozza Budapestra.

Már szép, nagyocská a leány, amikor megismerkedünk vele. A szerző szédítően szépnek mondja. Fekete csak apja akar lenni a lánynak. De szeretőjévé teszi. Ezt is előre bejelenti a darabnak egyik szereplője s így ez sem számít meglepetésnek.

Amikor Fekete a szeretőjévé tette a lányt, kapja magát, elmegy a kaszinóba és (mi mást tehet egy jól nevelt színházi hős a kaszinóban?) bakkarát játszik. Nem is beszélünk arról, hogy kezdjük már unni ezt az örökös színházi bakkarásdit, de az is elcsépelet dolog, hogy mindent elveszít, mert ötre bevágott. Az exotikus szívekbe itt jócskán vegyülnek közkegyek, amelyeket szívesen elengedünk volna.

Elvesztvén minden pénzét, a leánynak, akit Innocentnek (makulátlannak) nevez, nem nyujthat már kényelmet, fényt, piperét, minek folytán a lányban felülkerekednek az apjától örökölt tulajdonságok: az iszákosságra, léha életre, kalandvágyra és tolvajlásra való hajlamok. Szóval, éppen olyan erkölcsök nélkül való, mint amilyen az apja volt. S Innocent az első jött-menttel megszökik, faképnél hagyva Fekete Dénest.

Mit tegyen már most Dénes, aki kártyán elvesztette vagyonát és ugyanakkor a szeretőjét? Agyonlővi magát, amit a darab elején már megtett, de előbb elmegy Nizzába, fölkeresi Innocentet, (aki egy öreg világgúval akarja tölteni az éjszakát, lévén már közönséges kokott) és érzékeny bucsut vesz tőle. Majd felkerekedik és vissza megy Mandzsuriba, hogy ott végezzen magával, holott ezt végrehívhatta volna valahol az erkő szélén is.

Ennyiben van. Nem tagadom: vannak a darabban színes, jó hatást tevő, majdnem az érdekességig menő mozzanatok. A színházi jártasság, mondhatnám erős rutin is meglátszik rajta. De a karakterek jóformán kivétel nélkül érdemtelenek arra, hogy azokkal foglalkozunk. Az egyetlen és kétségbevonhatlan előnye, mint említettem, az exotikus szín, mely az egészet beborítja.

A színház megint remekelt a kiállításával és a rendezéssel. Elsőrendű és fényes díszletek, nagy összjáték és kiváló rendezés jellemezte az előadást. Az exotikus színek a rendezés pompásan és hatáson érve nyújtotta s ezzel megbecsülhetlen szolgálatakat tett a szerzőnek. A szereplők közül első helyen említem Szerémyt. Nem a szerzőt akarom ezzel utánozni, mintha a végén kezdeném. Mert igaz, hogy Szerémy kicsiny, epizód szerepet kapott s csak a harmadik felvonásban van dolga. De annyi finomság, oly szubtilitás, akkora művészi gond volt játékában, hogy a szerepet elsőrangúvá tette. Mozdulatai, hanghordozása, felfogása a legkövetesebb harmóniában volt. Hegedűs a Fekete Dénes szerepében szintén művészi volt, mint mindig, jóllehet szerepében nem voltak oly mozzanatok, amelyeket nagy stílusban érvényesíthetett volna. Varsányi Irén kapta a czimszerepet. Volt is sikere, különösen az első felvonásban. Ott ugyanis volt alakítani valója. A kényes jelenetet, amelyben Fekete Dénes keblére veti magát, fölébressztvén benne az érzéki vágyat, csábítóan és művészi izléssel játszotta. Egyforma hatást tett külső megjelenésével és játékával, később játéka már közeledett a chablonhoz anélkül, hogy egészen chablonossá vált volna. De szép, szinte álomszerű volt végig. Fenyvesi Emilnek passzív szerepe volt, de ebben a passzívításban is érdeklődést tudott kelteni. Tanay egy jött-ment kalandort ábrázolt meglehetősen erős színekkel és helyes érzéssel, jóllehet régi szokásáról ma sem tett le egészen. Kicsiny, egész jelentéktelen, de igen érdekes genre alakot mutatott be Tihanyi kitünő felfogással és nagy sikerrel játszotta. Egyetlen jelenetében ma Varga Anna szintén érdeklődést tudott kelteni.

A közönség jóakaratu figyelemmel kísérte a darabot s különösen a játékot. Sem nyugtalanságot, sem türelmetlenséget nem tanúsított. Ennek megfelelő volt a fogadtatás. Nyílt színen is fölhangozott a taps. A szerzőt és közreműködőket pedig minden felvonás után sokszor kitapsolta a közönség.

Timár Szaniszló.

II.

Az alibi.

(Alias Jimmy Valentine. Detektiv-történet. Írta: Paul Armstrong. Fordította: dr. Mikos Lajos. A Magyar Színház mai bemutatott előadása.)

A Magyar Színház ma bemutatott darabja nem kíván semmiféle komolyabb kritikát. Minden érték és irodalom olyan messze esik tőle, hogy azt a negatívumot sem szabadna megállapítani, hogy nincsen benne semmi. Nem ez az első darab, amelynél önkéntelenül felmerül minden nézőben a kinematográf-színház gondolata és egyben a mozgókép-jogosultsága az olyan témáknál, amelyeknek minden akciója külsőségeiben és egy-egy jól kieszelt jelenetben csúcsosodik ki. A film bizonyos alsóbbrendű akciók bemutatására sokkal alkalmasabb, mint a színház. Nagyon sok ilyen, vagy ehhez hasonló darabot vittek már át mozgóképre, de az még sem történt meg, hogy mozgóképre irt darabot dramatizáltak volna a színház számára. Ez a darab, „Az alibi” vindikálhatja magának azt a kétes dicsőséget, hogy először keltette fel ezt az impressziót: mozgókép-darabot dramatizálni boulevard-színházok részére.

Természetes, hogy „Az alibi”-nál nem ez történt. Csak úgy látszik. A darabot az amerikai szerző két kitünő angol színész számára írta. Az egyiknek egy betörőszerepet, a másiknak egy detektivszerepet írt. Szóval: Amerika, Anglia, Iszerni, érteni kell az amerikai és az angol embert, hogy megértsük, miért teremnek ott tucat számban az ilyen detektivdarabok, amelyek láttára önkéntelenül is felmerül a kérdés: ebből fognak-e majd ezután mozidarabot készíteni, vagy ez a darab készült-e egy mozidramából. Ezek a tisztán szórakozásra szánt, majdnem látványos darabok egy szenzációs jelenetért, egy csattanóért épülnek és kell, hogy a lehetőleg izgalmas betörő-detektiv-harczon kívül legyen bennük megfelelő betörőhumor, ziványromantika és egy adag szerelemmel súlyosított szentimentalizmus is. Szóval primitíven, nagyon érthetően, de sokat. Amit az emberek beszélnek, az nem fontos, a gesztusokból, az ajtón való kimenésekből és bejövetelekből, az öltözködésekből, az elszánt vagy ijedt grimace-okból meg lehet érteni mindent, a szavak feleslegesek, mindig banálisak és csak a jelenetek közötti űrt töltik ki mindaddig, amíg a csattanó jön.

„Az alibi”-ban pedig még ez a csattanó sem új. Egy jó utra tért kasszafurót, aki az öt jó utra térítő leányba szerelmes, állandóan figyel egy detektiv, hogy egy régi búnért, amelyért még meg nem bűnhődött, meglakoljon. A betörő azonban, aki valóban megtért, ügyesen eltagadja kiletét és alibival igazolja, hogy a kérdéses bűnt nem követte el, mert ő nem is azonos a keresett kasszafuróval. Ekkor egy váratlan eset történik. A megtért kasszafuró szerelmesének kis huga trófiából beül egy nagy üres Wertheim-pénzszekrénybe, az ajtó rácsapódik s a kulcs, amelyvel ki lehet nyitni, még nincs meg. A szekrényt ugyanis éppen akkor hozták a gyárból. A kis leány, ha néhány perc alatt ki nem jöhet a szekrényből, megfullad. S a volt kasszafuró ekkor villámgyorsan a maga módján kinyitja a szekrényt, hogy szerelmesének kis hugát megmentse. Ezt a jelenetet végig nézi az ott elrejtőzött detektiv s most mindenki azt várja, hogy a betörő, aki most már hiába tagadná személyazonosságát a detektiv előtt, megugorjék a szekrénybe s csapja magára ördög a páncélezott ajtót. Ehelyett a detektiv nagylelkű, megboosítja s a szerelmesek egymásci lesznek.

Ennyi! Még aminek készült, annak is rossz és zsevés. Szólni sem kellene róla, de az újságreferáda abban is különbözik az irodalmi kritikától, hogy kénytelen mindent legalább is tudomásul venni, regisztrálni s legfeljebb csak ahhoz van joga, hogy egy vállvonogatással intézzon el valamit. Semmi közünk ahhoz, ha egy magán-színház nem akar egyetlen, csak üzletet. De ahhoz is sok különb darabot választhatna.

A két kitünő angol színész testére szabott szerepet itt teljesen elrontották. A detektiv szerepe, amelyet Kertész játszott, volt a kevésbé elron-

tott. A főszerepet, a kasszafuró alias Jimmy Valentine szerepét rontotta el Balla Kálmán úgy, hogy az alak inkább hasonlított egy jól megtermett, de gramoltalan, szerelmes irnokhoz, mint egy főlényes, okos, ravasz és minden romlottságában is szimpatikus gonosztevőhöz. A darab utolsó, főjelzőjét is majdnem hatástalanul, gyengén játszották meg. Itt, ahol igazán semmi sincs, csak szenzáció és izgalom, itt még ez is elkallódott. Aminek oka a rendezés is. Az ilyen darabok, éppen mert a legalsóbbrendűek, megkivánják a legraffináltabb rendezést. Báthory Gizella kedves, rokonszenves volt és még ebben a darabban is intelligens tudott maradni. Z. Molnár és Vágó pompásan játszottak két betörőfigurát. A darabot a bemutató közönsége igen bőrvösen fogadta.

Balassa Emil.

(*) Janovics Jenő ünneplése. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári színházban rendezett drámatörténeti előadások ciklusának befejezése alkalmából és egyúttal dr. Janovics Jenő színházigazgató tizedes igazgatói jubileuma alkalmából ma este a kolozsvári színházban fényes ünnepély volt. Az előadás előtt Janovics színházigazgatót a színpadon várták a szintársulat tagjai és egyes küldöttségek és a színházat zsúfolásig megtöltő közönség lelkes óvációkkal fogadta a színpadra lépő színházigazgatót. A színházi választmány nevében Apáthy István üdvözölt meleg beszédben a jubilánst. Komjáthy János, Almási Endre, Puskás Zoltán és báró Rudnyánszky Gyula üdvözölték Janovicsot, aki meghatva mondott köszönetet és beszédében kiemelte, hogy nem személyének szól a pompa, fény és az ünneplés, hanem a nemzeti eszmének, mely az idők nagy temetőjéből is diadalmasan száll fel. — Gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter hosszabb táviratot intézett az ünneplés alkalmából gróf Eszterházy Kálmán főispánhoz, sajnálatát fejezve ki, hogy bécsi utazása miatt nem jelenhetett meg és üdvözlését kéri tolmácsolni az ünneplés igazgatójának. Hosszabb levélben üdvözölték Janovics igazgatót még Náray-Szabó Sándor államtitkár, gróf Bánffy Miklós, az Operaház kormánybiztosa, Herczeg Ferenc, gróf Festetics Andor orsz. színészeti felügyelő és számosan. A közönség egész este lelkesen ünneplte Janovicsot, aki ezután bevezető előadást tartott Herczeg Ferenc Déryné ifjasszony című darabjáról. Az előadás után nagyszabású banket volt.

(*) Színházak műsora. Az Operaház e heti műsorán Titta Ruffo, az intézet nagyhirű vendége még két fellépéssel szerepel. A művész eredetileg csak három fellépésre szerződött; az igazgatóságának azonban sikerült öt még egy negyedik fellépésre megnyerni s ezáltal az oly nagy sikerrel járt Sevillai borbély előadás megismétlését lehetővé tenni. Titta Ruffo e negyedik fellépése szerdára, április 3-ára van kitűzve, bérletfolyamban (57.). Az Operaház e heti műsora egyébként a következő: holnap, vasárnap a Tannhaeuser kerül színpadra az eredeti (nem a párisi) szövegekönv szerint. A dalmüvet ezuttal részben új szereposztással adják, amennyiben ez alkalommal éneklő először Medek Anna — Erzsébet, Szemere — Wolframot és Székelyhidyt — Walthert. Vénusz — V. Krámer Teréz, a pásztorfüu — Payer Margit, Tannhaeuser — Anthes, Biterolf — Ney B., Heinrich — Pichler, Reinmar — Kárpát lesz. Vezényel Kerner István, karnagy, rendező Alszegehy Kálmán főrendező. (Évi bérlet 55. sz., kezdete 7 órakor.) Hétfőn Titta Ruffo vendégfellépésével Hamlet van műsorban, a czimszerepben a vendégművészessel. Ezuttal először éneklő Fodor Aranka — a királynét és dr. Székelyhidyt — Laertest. Ophélie — Sándor Erzsé, a király — Venczell, Polonius — Mihályi, Marcellus — Várady S., Horatio — Ney B., a meghalt király szelleme — Kornai lesz. Vezényel ifj. Ábrányi Emil karmester, rendező Alszegehy Kálmán főrendező. (Bérletszünet 22. sz., kezdete félnyolcz órakor.) Kedden a „Bajazzók“ dalmü kerül színpadra Ambrusné, Lunardi, Dalnoki dr., Szemere, Kertész Ö., Kárpát és Juhász fellépésével. Utána a „Csodaváza“ balletet adják. (Évi bérlet 56. sz., kezdete félnyolcz órakor.) Szerdán Titta Ruffo utolsó fellépésüül „A sevillai borbély“ van műsorban. A czimszereplő vendégművészen kívül Sándor Erzsé, N. Valent, Arányi, Hegedüs, Kornai, Kertész Ö., Juhász és Zolnai működnek közre a dalmüben, mely után a „Tavas“ címü balletet adják. (Évi bérlet 57. felemelt helyárrakkal, kezdete félnyolcz órakor.) Nagy-csütörtök, nagy-pénteken és nagy-szombaton nincs előadás. Husvét vasárnapján, az ez alkalommal szokásos jótékonycélú előadásul, a M. kir. Operaház és a Nemzeti Színház Nyugdíjintézete javára „A nyugat leánya“ kerül előadásra. A három főszerepben Szamosi, Károly, Takáts közreműködésével. (Rendkívüli bérletszünet 1. sz. rendes helyárrak, kezdete félnyolcz órakor.) Husvét hétfőjén „Hoffmann meséi“ t-

adják Sándor Erzsé, Ambrusné, Várady M., dr. Székelyhidyt, dr. Dalnoki, Kertész Ö., Hegedüs, Várady S., Kárpát, Mihályi, Ney B. és Somogyi fellépésével. (Évi bérlet 5. sz. kezdete félnyolcz órakor.)

A Nemzeti Színházban holnap, vasárnap délután Gaál József énekes vigjátéka, „A vesekői notárius“ kerül színpadra. Este Herczeg Ferenc új színjátéka, „Éva boszorkány“ kerül színpadra. Legközelebbi előadásai kedden és husvétvasárnapján lesznek. Hétfőn bucsuzik el a közönségtől és a színpadról a Nemzeti Színház kiváló művésze, Gabányi Árpád, az „Annuska“, Gárdonyi Géza vigjátékának János barát szerepében. Szerdán „A csárna“ tizennegyedik előadását éri meg. Legközelebbi előadása husvét hétfőjén lesz. Csütörtökön „Az ember tragédiája“ van műsorban. Nagypénteken és nagy-szombaton nem lesz előadás a Nemzeti Színházban. Husvét vasárnapján és hétfőjén délután is, este is játszanak. Vasárnap délutánra a „Rang és mód“ van kitűzve Blaha Lujza fellépésével, este az „Éva boszorkány“, hétfőn délután „A vasgályos“ kerül előadásra. Este „A csárna“ t adják.

A Népeperában Kartousch Lujza, a Theater an der Wien kitűnő szubrettje vasárnap este lép fel először Graf von Luxemburg (Luxemburg grófja) Juliette szerepét játszva, míg a festő szerepében Tautenhayn Ernő mutatkozik be. A darab czimszerepét a legjobb operette-bonvivant, Treumann Louis játszva, partnere pedig Angela szerepében Günther Miczi lesz, míg Basil herceget Gutmann Pál, a kitűnő kómikus játszva. Hétfőn játszva el a társulat a Wiener Blutot, mely a párisi vendégzereplés slágere volt, hol Kartousch Lujza, a női főszereplő minden dal- és táncszámát háromszor ismételte. Kivüle fellépnek a darabban Tautenhayn Ernő, Glavatsch Ferenc, Deutsch-Haupt Erik és Gutmann Pál. Kedden a Luxemburg grófját ismétlik, míg szerdán és vasárnap Offenbach Szép Helénáját mutatja be a társulat. Csütörtökön a Párisi élet kerül színpadra, míg szombaton Fall operettejét, a Dollárkirálynőt játszzák. Husvét hétfőn este a Czigányszerzem kerül színpadra, míg kedden a Luxemburg grófjával bucsuzik a társulat. — Vasárnap délután fél három órakor mérsékelt helyárrak mellett a Népepera társulata a Kornevillei harangokat játszva.

Vigszínház. A jövő héten „Innocent“, Pásztor Árpád színműve dominál. Az „Innocent“, amelyet hétfőn, vasárnap adnak másodsor, ezenkívül még hétfőn, csütörtökön, valamint husvét vasárnapján is színpadra kerül. Azután következő előadása kedden lesz. A közbeeső estét a játékrind legvonzóbb művei töltik ki. Ezek közül a „Csitri“, amelyet holnap, vasárnap délután is játszanak, kedden és husvét hétfőn este kerül színpadra. A „Györgyike drága gyermek“ hétfőn délután eljut a huszonötödik előadás jubileumához. A kém-et szerdán este és vasárnap délután játszzák. Ezeket kívül régi szokás szerint csütörtökön délután a vakációzó gyermekvilág öröme gyermekelőadás lesz. Színpadra kerül a „Janosi király“, Komor Gyula és Stephánides Károly látványos mesejátéka. Ezt az előadást rendkívül mérsékelt helyárrakkal tartják meg. Nagypénteken a színház zárva van.

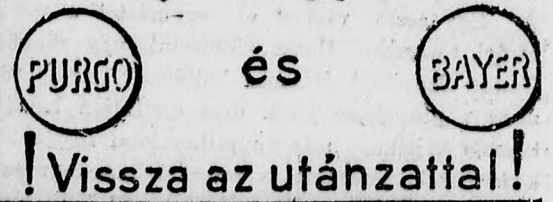
A Magyar Színház husvétit hetét három rendkívüli sikerű darab dominálja: Paul Armstrongnak darabja, az Alibi, amely vasárnap, hétfőn, csütörtökön és Husvét hétfőjének estéjén van műsorra tűzve. Kedden és szombaton Cark Rüssler kedves vigjátékát, a Frankfurtiakat adják ugyanabban a kitűnő összejátékban, mint a bemutatott előadásban. Biró Lajos népszerű Rablólovagja a hét szerdáját és vasárnap estét foglalja el. Nagypénteken nincsen előadás. A délutáni előadások közül vasárnap Tristan Bernard kedves vigjátéka, a Kis kávéház kerül 25-ödször színpadra. Husvét vasárnapjának délutánján a Sárga liliomot adják. Husvét hétfőjén pedig a Kis lord kerül színpadra Fényes Annuskával a czimszerepben. Mind a három délutáni előadásra mérsékelt áron lehet jegyet váltani.

A Király Színház műsorát az egész jövő héten és a husvétit ünnep mindkét napján is a Leányvásár tölti be. A hét délutáni előadásai közül holnap, vasárnap a Czigányszerzem van műsorra tűzve mérsékelt helyárrakkal. Husvét első napján a Kis gróf, másodnapján pedig a János vitéz kerül színpadra, mindkettőben Fedák Sári játszva a főszerepet.

Budapesti színház. Ma, vasárnap délután fél 4 órakor mérsékelt helyárrakkal „A notre damci toronyor“ nagyhatású népdrama kerül színpadra. Este fél 8 órakor Kürv Klárával a női főszerepben „Bál az udvarnál“, Zichrer pompás táncoperettje van műsorban.

Az Uránia Színház igazgatósága a nagyhétre Hoek János vallásos tárgyú darabját, az Ur Jézust tüzi műsorra, amelyet minden alkalommal a jeles szerző és a kiváló szónok olvas fel. Az Uránia az idén a főkapitánytól engedélyt nyert arra, hogy Nagypénteken is tarthasson előadást. Ez az előadás délután öt órakor lesz a személyzet nyugdíjalpja javára. Ez alkalommal is az Ur

Minden Purgo szemcsén rajt legyen

Jézus szerepel a műsorban, a szerzővel, mint felolvasóval.

(*) Az Uj Színpad igazgatósága bemutatóinak sörrendjét megváltoztatta, amennyiben nagy-szombaton nem Anatole France Crainquebilla-jét, hanem három egyfelvonásos újdonságot mutat be. E darabok: Max Dauthendey, Kaczagni — meghalni címü vigjátéka, Barta Lajosnak Tavasz mámor címü erős kézzel megirt proletár tragédiája és Schnitzler Arturnak Irodalom címü, finoman elmes vigjátéka. A bemutatóg az Uj Színpad nagyiskerü Heyermanns-drámája „A Mari“ marad műsorban. Vasárnap és ünnepnap délután minden jegye ára 1 korona.

(*) Kamarazene. A Budapesti Kamarazene-kör, a Budapesti Katholikus Kör dísztermében (IV., Molnár-utca 11.) vasárnap, márczius 31-én délután fél hat órakor hangversenyt rendez a következő műsorral: I. Dverzsák: 57. mű, szonáta, előadják Stromwasser Leo okl. zenetanár és Takács Kornélia fővárosi zenetanár. II. a) Weber: Silvana opera 2 felv. a rajnai gróf áriája (bariton); b) Loewe: „Der Wirtin Tochterlein, éneklő Jacoby Antal és III. Brahms: 18. mű, vonóshatos, előadják: Breuer Éva, Schal Gyula, dr. Gobbi Károly, Bosányi István, Radó Pál, Szeges Ferencz.

(*) A Műcsarnokból. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat választmányja báró Forster Gyula titkos tanácsosnak az elnöklésével tegnap tartotta meg ebben az esztendőben harmadik ülését a városligeti Műcsarnok tanácskozási termében, amelyen úgy a művészek, mint a laikusok igen nagy számmal vettek részt. Elnök üdvözlővén a választmányt, napirend előtt szomorúan jelentette Pataky László festőművészek, a magyar genreképfestés egyik legkiválóbb művelőjének és Marton Alajos számvizsgálóbizottsági tagnak az elhunytát. Örömmel jelentette az elnök, hogy a király László Fülöpöt, a Társulat nagynevü művésztagját a művészeti élet terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességgel és Alpar Ignác építőművészt a „Pro litteris et artibus“ diszjvelvényvel tüntette ki. A választmány a két kitüntetett művészt átiratban üdvözli. A napirend folyamán elsőnek Jendrassik Jenő helyettes igazgató terjesztette elő jelentését a kiállítások eredményeiről és a jövőben rendezendő kiállításokról, amit a választmány egyhangulag tudomásul vett. Az igazgatói jelentés után dr. Kohner Adolf udvari tanácsos, a gazdasági bizottság helyettes előadója terjesztette elő a zárszámadásokat és azt az előadó szakszertü magyarázatának az alapján a választmány szintén elfogadta. Ezután letárgyalták az 1912. évi költségelirányzatot és végül a választmányának az április 14-én megtartandó évi közgyűlés elé terjesztendő jelentését. A választmány ülését kedden, április 2-án délután hat órakor folytatja.

(*) A miskolci országos háziipari-és amatőr-kiállítás megnyitása. Miskolcra irradk: E hó 31-én délelőtt nyílik meg Izabella főhercegnő védnöksége alatt az országos háziipari és amatőr-fénykép-, festmény-, kézimunka-, iparművészeti, antik műtárgy és slöjdi-kiállítás. Páratlanul gazdag és változatosnak ígérkezik a kiállítás, melyen ezerszáz résztvevő huszernél több művet állít ki. Az ország minden vidéké méltóan van képviselve. Különösen gazdag a slöjdmunkák, a mező-kövesdiék, kassaiak díszgyörieik külön terme, az orientális szoba, a fényképek osztálya s a néprajzi babacoport, hol festői diorámákban száznál többféle népviselet kerül bemutatásra. A kiállítás sal kapcsolatosan több fővárosi és miskolci festőművész szintén nagyobb műtárlatot rendez.

(*) Munkás-hangverseny. Az Országos Szimfoniai Zenekar negyedik munkás-hangversenyt rendezi Kun László igazgató-karnagy vezetése alatt márczius 31-én délelőtt fél 11 órakor a Zeneakadémia nagytermében a következő műsorral: I. Weber: Károly Mária: Euryanthe-nyitány. II. Hubay Jenő: „Mehtaróza“ bevezető zenéje. III. Moussorgsky: Modeste Petrovics: Egy éj a kopár hegyen. Zenekari ábránd. Budapestben harmadszor; a munkás-hangversenyeken először. IV. Goldmark Károly: II. szimfonia. (Es-dur.)

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

Figurák.

— Falk Richárd könyve. —

Egy asztal választ el egymástól a szerkesztési teremben. Rossz viczeink úgy röpködnek Timár Szaniszló érdemes kollégánk feje fölött, mint a ping-pong játék üres celluloid labdái. A komoly kritikus szigorú pillantással sújtja léhaskodó fiatal kollégáját és rosszaló hangon mondja: — Falk! Most már elég legyen! Nem muszáj örökösen szellemeskedni!

De a javíthatatlan nem hagyja abba. Addig nem is tudja napimunkáját leróni, amíg sorra nem csipkedte, ugratta, boszantotta az összes munkatársakat. Előtte semmi se szent; nem ismer tekintélyt; nincs az a tragikus esemény, vagy válságos helyzet, amely találó megjegyzést, mókát, persziflázst ki ne csinálna belőle. Mint a francia mondja: „C'est plus fort que lui“.

Mintegy szinpadnak tekinti az egész világot és mulatságos figuráknak a benne nyüzsgő, síró és nevető, boldog és szenvedő, gonosz és derék embereket. Meglesi a gyöngéiket és a nyelve hegyére veszi, mint a rovargyűjtő a szitakötőket, s szarvasbogarakat. Könyörtelenül átdöfi azokat szatirája nyilaival, s pokoli az öröme, ha műve sikerült, s tréfáját közderültség jutalmazza.

És nevezetes: A délután öt órától este nyolczig szünetlenül susterő viczcrakéták között akárhány elpuffanhat anélkül, hogy gyujtana, de még csak véletlenül se találkozik köztük egy is, amely fájdalmas sebet ejtene, gyöngédebb érzéseket sértene.

De Falk Richárdnak nem csak „jár a szája“ — mint ahogy Timár Szaniszló megrovási kalandja mondja —, hanem dolgozik is. Két, három szótlan embertársa helyett is. A redakciós munkán kívül ráér képes lapot szerkeszteni, librettót, szindarabot, novellát írni. Talán nem is pihen. De ezt észre se veszi, mert átviczczi magát a munka fáradalmain.

Amikor jól kifigurázta az embereket, leül és megírja az átélt vagy elképzelt történetüket. Szinte mesés könnyűséggel és gyorsasággal alakulnak ki ezek a „Figurák“ a termékeny tolla alatt. Alig van tekintélyes lap, amely ne közölné az ő csevegészerű kedves történetekét, melyekben lépten-nyomon csupa ismerősökkel találkozunk. Minden rangu és rendű, koru és nemű embert szerepeltet, csakugy, mint a redakcióbéli viczelődéseiben. Egy különbséggel: Míg az elröppentő tréfában a „figurá“-nak csak kigunyolható oldalát mutatja, az írásaiban — mint a fotografus filmje — az egész alakot megrögzíti. A komikus vonásai mellett észrevesszük a gondszántotta barázdákat, az ajkszöglet fájdalmas kifejezését, a könyben uszó szemeket.

E „Figurák“-ból egy kötetre valót összeválogatott és a Grill-féle könyvkereskedés kiadásában az olvasóközönség elé bocsátotta. Gábor Mórral rajzoltatott könyvéhez sikerült czimképet: egy szinpad elöfűgönyhöz támasztott seprőt, amely mögött egy csomó ledől, összetördelt játékgúla hever.

Ilyen bábok a sors seprője alatt a körülöttünk nyüzsgő emberek. Ezeket a furcsa alakokat választotta Falk Richárd a novellái szereplőinek. Nevetni kellene félszeregeiken, de mosolyunk a részvét könyveivel olvad össze. Mert azok egytől-egyig letrörttek, a saját gyöngöskéik és a rájuk nehezedeő végzet áldozatai.

„Szegény ember szerencsésje“ az egyik novella címe. Ennek háse, Jákob Sándor, ama szerencsétlen flótások egyike, akiknek semmi se sikerül. Ez az éhező filozófus, handukolása közben, találkozik egy uriemberrel, aki grófnak mondja magát, s aki ötezer koronát ígér neki külföldi tanulmányutrá, aki a megirandó művének kiadási költségeit akarta fődözni és akiről kiderül, hogy egy tébolydából megszökött bolond.

Ilyen figurák azok a komédiáslányok, akiknek szívét az élet mérgezte meg és akik viszont az imádóikat — ezeket a szánandó figurákat — teszik tönkre. Ilyen figura Csupka István ablaktisztogató, aki halála után is dolgozni kénytelen — végig-

puccolta az égbolt csillagait — hogy a menyországra juthasson. Meg: Csaba Rózi, az eltolonczolt utcazi leány, aki csak azért dobja magát oda az öt kisérő közrendőrnek, hogy visszaszökhessen Budapestre, amelyért él és hal. Meg: Onutz, akinek a mások baja jobban fáj, mint a magáé.

És amikor olvasás közben átérzem e nyomorúságos figurák minden buját-bánatát, megértem, hogy Falk Richárd redakcióbéli csipkelődései miért nem sebeznek: Mert enyhíti szatiráját a szívből kiáradó melegség és az a szeretet, melylyel kiszemelt figuráinak ferdeségeit nézi.

Egy látcsöves ur.

* Uj Idők. Herczeg Ferenc nagysikerű új színművének, az Éva boszorkány-nak teljes első felvonását közli e heti számában az Uj Idők, a mely folytatásokban közölni fogja Herczeg Ferenc egész színjátékát. A lap élén Krudy Gyula érdekes és finom regényét, a Francia kastély-t találjuk, míg novellát Pakots József és Molnár Jenő írt. A czikkék közül kiemeljük Marcel Prévost ötletes csevegését a női levélkékről, továbbá Seres Imre czikkét az aviatikai titkokról és Lyka Károly kritikai méltatását a Vasary-kiállításról. Apróbb czikkék, versek, stb. egészítik még ki a lap szövegrészét, míg az illusztrációk közül megemlítjük az új Tegethoff-Dreadnought vízrebocsátásáról, a budapesti nagy népgyűlésről, az Éva boszorkány-ról és a Rodostó-ról készült fénykép-felvételeket. Előfizetési díja negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal VI., Andrássy-ut 10. szám.

* A „Háztartás“ husvétii száma. Kétszeres terjedelemben, díszes kiállításban, sok szép képpel illusztrálva jelent meg a „Háztartás“ ünnepi száma. Gazdag tartalmából azokat az időszervi közleményeket emeljük ki, melyek a husvétra való vonatkozásokkal olvasóinak egyrészt gyönyörűséget szereznek, mint Munkácsy Mihály Krisztus képének reprodukciója és Várad Antal emelkedett szellemű költeménye, másrészt pedig olyanok, melyekből husvétii ételek, csemegék, festett tojások és kézimunkák készítését tanulhatják. A 32 oldalra terjedő füzetben ezeken kívül a Konyha, Lakás, Falusi major, Kertészet, Divat stb. rovatok is bővelkednek a minden jó háziasszonyoknak nélkülözhetetlen hasznos tudnivalókkal. A „Háztartás“, Kürthy Emilné szerkesztésében, havonként háromszor jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 3, félévre 6, egy évre 12 korona. A kiadóhivatal (Budapest, VI., Eötvös-utca 36.) készséggel küld mutatványszámokat.

* A „Vasárnapi Ujság“ márczius 31-iki száma feltűnő gazdag sorozatát adja a szebbnél-szebb aktuális képeknek. A Tegethoff dreadnought-csatahajó vízrebocsátása, Herczeg Ferenc új darabjának előadása. Vasary János festményeinek kiállítása, a kisplasztikai kiállítás, a déli sark fölfedezése, a kínai forradalom stb. adják a képek tárgyait Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Szöllösi Zsigmond novellája, Jászay-Horváth Elemér verse és Zempléni Árpád Carducci-forváltása, Jansen Börge regénye. A színházi újdonságokról Alexander Bernát ír. Egyéb közlemények: Garay Ákos rajzai s a rendezeti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 6 korona, a „Világkrónika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

* Az Én Ujságom. Pósa Lajos kitűnő gyermek-ifjúsági lapja gazdag és változatos tartalommal jelent meg e héten. Csupa elevenesség, vidámság és magyaros érzés árad elő a lap minden olvasmányából. Gyökössy Endre a földszerező magyarokról ír hosszabb elbeszélést. Tanyai Tamás pedig Sete meg Suta vidám történetét mondja el. Egri György a fák apjáról ír, míg Dalos Levente verses kis históriát pengetett ki erre a hétre. Tábori Róbert elbeszélése, Kun Barna és Pósa Lajos verse mellett ott találjuk még Móra Ferenc mulatságos, érdekes ifjúsági regényét Csalavári Csalavérről, a ravaszdi róka komáról. Előfizetési díja negyedévenként 2.50 korona. Kiadóhivatal VI., Andrássy-ut 10. szám.

* Az Országos Régészeti és Embertani Társulat folyó hó 26-án tartott üléséből bizottságot küldött ki, hogy azt az érmet, melyet a társulat dr. Szendrői János tiszteletére veretett, az ünnepeltnek átnyújtsa. A bizottság tegnap adta át hivatalában, a honvédelmi minisztériumban az érmet a tudós miniszteri tanácsosnak, akit ez alkalommal báró Forster Gyula, a társulat elnöke üdvözölt.

FŐVÁROS.

)(A tiszti főorvos szabadságon. Dr. Magyarovits Mladen tiszti főorvos néhány napi szabadságra a délvidekre utazott. Távollétében dr. Szabó Sándor tiszti főorvoshelyettes vezeti a hivatal ügyeit.

)(A francia kölcsön kötvényeinek elszállítása. A százmillió francia kölcsön kötvényeit az elmúlt héten küldte ki a főváros az érdekelt bankoknak. A száz millió értékű papirokat két csoportban szállították külföldre. Az első csoport résztvevői: dr. Marherr Aladár főjegyző, Wimmer Antal pénztárigazgató, Ács Ferenc főszámtanácsos és Dingha Árpád pénztárist 54,600,000 korona értékű kötvényt szállított. A kötvények 3500-ankint voltak egy-egy tüzbiztos ládába elzárva s ez a csoport 39 ilyen ládával utazott. A papirokat Párisban, Brüsszelben és Antwerpenben adták le az érdekelt bankoknak. A második csoport, amelynek dr. Bercezzell Jenő tanácsjegyző, Grimm Gábor főszámtanácsos és Jauernik Nándor nyomdaigazgató volt a tagja, 49,000,000 korona értékű kötvényt vitt s azokat Genfben és Lausanneban adták le a bankoknak. A szállításra a Műv. adott két Pullmann-kocsit, amelyeknek az összes szakaszait megtöltötte az értékpapírossal telt ládák. A szállítás és az átadás baj nélkül történt, sőt maguk a belgák annyira óvatosak voltak, hogy amikor egy ládát egy közlelési bankba automobilon akartak elvinni, lebeszéltek a társaságot az automobill használatáról. Az érdekes eseményről Marherr Aladár főjegyző ma számolt be a polgármesternek, aki a jelentést tudomásul vette és a megbízottaknak megelégedését fejezte ki.

)(Mi lesz a síklóval? A budai hegypálya társaság beadványt intézett a székesfőváros tanácsához, amelyben rámutat arra, hogy a pálya első állomása mai állapotában nem felel meg a közönség közlekedési igényeinek. Az állomás mai elhelyezésében négy-öt méterrel magasabban fekszik az ottani utcák vízhozójánál. A társaság ezért új állomás épületet akar emeltetni, amely azonban szükségessé tenné a pályának rövid darabral való meghosszabbítását. Ezzel a munkával egyidejűleg tervezi a társaság a pályának átépítését is. Minthogy azonban a síkló a fővárossal fennálló szerződése értelmében 1920. márczius 2-án a főváros tulajdonába menne át, a tervezett átalakítás pedig a társaság beadványa szerint oly nagy összegű befektetést igényel, amely a szerződés lejártáig nem amortizálható, a társaság arra kéri a fővárost, hogy elvileg határozzon a tekintetben, vajjon 1920-ban a pálya feltétlenül birtokába öhajt-e jutni, vagy hajlandó-e a társaságtól újabb ajánlatot elfogadni és azt tárgyalni.

)(Fogaskerekű a Gellérthegyre. A kereskedelmi miniszter egy évre meghosszabbította Kugler Mihály mérnöknek adott előmunkálati engedélyt, amely az Erzsébet-híd budai oldaláról, a Hadnagy-, Sándor-utczán át a Gellért-hegy tetejére és onnan a déli lejtőn a Kelenhegyi- és Gyopár-uton át a Ferencz József-hídig, illetve a Műegyetem elő tervezett fogaskerekű villamosüzemü közti vasútra szól.

TANÜGY.

= Vázsonyi Vilmos a tanítókért. Abból az alkalomból, hogy a Budapesti Tanítótestület csütörtöki közgyűlésén tiszteletbeli tagjává választotta dr. Vázsonyi Vilmos orsz. képviselőt, az egyesületnek száz tagu küldöttsége járt ma este a Demokrata Körben, hogy átadja Vázsonyi Vilmosnak a tiszteletbeli tagságról szóló oklevelet. A küldöttség nevében Rákos István szólott, aki hosszabb beszédben megemlékezett arról, hogy az a körülmény, hogy a tanítótestület Vázsonyit disztagjává választotta, nem a ragaszkodás tolakodó felkínálása, hanem a nagyrabecsülés spontán megnyilatkozása. Kérte Vázsonyit, hogy fogadjon oly jó szívvel a diszoklevelet, mint amily jó szívvel és szeretettel adják azt neki. Vázsonyi Vilmos meghatott Langon köszönte meg a megtiszteltetést. Politikai szerepléséért nem kíván népszerűséget, de a szeretetnek az ő működése nyomán fakadt ily önkéntes megnyilatkozása igaz örömmel és büszkeséggel tölti el. Pályájának eleje óta politikai szempontból érdeklődik a tanítók sorsa iránt. Nem a hétköznapi politika szempontjából, hanem a teljesen magyar népnevelés és oktatás politikájából, amely kell, hogy a tanítósnak is a politikája legyen. A küldöttség lelkesen megéljengette a szép beszédet.

= A tanítók lakbérégele és személyi pótléka. Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az állami elemi népiskolai tanítók és tanítónők számára az 1912. évi állami

költségvetésbe felvett ötszáz ezer korona lakpénzpótló államsegély kiosztására vonatkozóan elkészített utalványrendeletek expedáltassanak. Ennél fogva az állami elemi tanítók és tanítónők a számukra kiutalványozott államsegélyeket április első napjaiban az illetékes állampénztáraknál felvehetik. Továbbá gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter kötszáthatvanót állami elemi iskolai tanítót, illetve tanítónőt a népnevelés terén szerzett érdemeik elismerésül az 1907. évi XXVI. t. cz. 9. szakasza alapján állomáshelyükön való meghagyásuk mellett évi kétszáz korona személyi pótlékkal igazgató-tanítókká, illetve igazgató-tanítónőkké léptette elő. Az erre vonatkozó rendeletek szétküldése folyamatban van.

KÖZIGAZGATÁS.

Hát tisztázzuk a helyzetet!

Budapest, márczius 30.

A „Községi Közlöny“ folyó évi 12. számában Uszkay Bálint, az országos jegyzői egyesület elnöke cikket irt, amelyben a helyzetet kívánja tisztázni.

Amidőn meg kell állapítanom azt, hogy cikkével a helyzetet éppen nem tisztázta, mert ahelyett, hogy az árvaház sorsjátéka ügyében több oldalról felhangzott vádak, hangsúlyozom, vádak ellenében, amelyeket konkrét szám adatok támogatnak, nem pedig rágalomokkal szemben, egyszerűen leközölné a Német Györggyel annak idején leköötött szerződést, hiteles számadatokkal bizonyítanám, hogy az árvaház többet kapott a száztizenkétezer nyi bevételből tizenötezer koronánál, amelyből ötezer koronát különben is a jegyzők adtak, mint saját jutalékukat, ha megcáfolná azt, hogy Német Györgynek a keseresen összegyűjtött nagy összegből ötvenezer koronát adtak, anélkül, hogy e horribilis összeget megfelelő kiadásokkal igazolnia kellene: nagy hangon a sajtóbiróságra utal.

Ahelyett, hogy felvilágosítaná a jegyzői kar tagjait, akik közül már többen nyílt levélben fordultak hozzá a tárgysorsjáték ügyében, hogy tulajdonképpen miért kapott Német György ötvenezer koronát, amikor a nyereségtárgyak árát, a jutalékokat, a posta- és reklámköltségeket, szóval a kiadások számhámozhatóságát a bruttójövedelem fedezte: a választmány hozandó határozatát állítja elének, mintha talán ez a tényeket meg nem történtekké tudná tenni.

Ahelyett, hogy számot adna arról, mi az oka annak, hogy a jegyzők kilenczvenégyezer, általuk eladott sorsjegy után ötvennyolcezer korona jutalékot kaptak, míg a mások által eladott tizennyolcezer darab sorsjegyre tizenhátezer korona jutalék esett s így a jegyzők által történt eladások után egy koronánként a jutalék — kerekén — hat fillér volt, míg a karon kívül álló eladók majdnem kilenczven fillért kaptak koronánként jutalék gyanánt: a közgyűlésre hivatkozik, amely majd itéli meg.

Ahelyett, hogy a m. kir. lottóigazgatóság illetékes tisztviselőinek e lapokban közölt azon nyilatkozatát, amelyben kijelentették, hogy a tárgysorsjátékok az árvaház alap javára esett anyagi eredménye egyenesen megdöbbentő és azzal a vezetőséggel szemben, amely száztizenkétezer korona bevételből csak tizenötezer koronát juttatott a jótékony célra, amelynek érdekében az rendeztetett: mindenféle támasztás jogosult, bizonyítékokkal megcáfolni igyekeznék — pedig talán a m. kir. lottóigazgatóság véleménye — ha a karon kívül áll is — esik bizonyos súlyjal a mérlegbe: olympusi göggel niemandokról beszél.

E „niemandok“ gyűjtő neve alá foglalja kartársai néhány ezret, akik a kongresszusi mozgalomhoz esatlakoztak, mielőtt az országos egyesület vezetősége kongresszust akart volna tartani, sőt amikor még az erre való törekvéseket fölényes szerkesztői üzenetekkel sértő és lelesinydó módon akarta elintézní, ez alá foglalja a százas bizottságot, amely hogy nevesek papíron létezik, arról immár írásos dokumentumok beszélnek, a közigazgatás munkásai érdekében folyó küz-

delem egyik kiváló harezosát, aki ugyan tárgysorsjátékot nem rendezett és anyagi előnyöket pozíciójából nem élvez, de aki mégis az országos jegyzőegyesület testvéregyletének megteremtője, lelke, vezető férfias aki az együletben tömörült tagok érdekeinek igazán önzetlen védelmezője.

Ha azok, akik anyagi érdekek nélkül áldoznak pénzt és munkát eszmékért, a „niemandok“ s akik a kar presztizsének felhasználásával, sőt az arra való egyenes utazással annak energiáit nekik jövedelmező üzletekben és közgazdasági tevékenységben gyümölcsöztetik, a „valakik“ — akkor mi mindannyian büszkén és boldogan valljuk magunkat „niemandoknak.“

Azután az arravaló örökös utalás, hogy: „karon kívül álló elemek“! Hát maga az országos egyesület elnöke nem a karon kívül áll? Mi úgy tudjuk, hogy igen és szándéka sincs, hogy valaha még a karhoz tartozzék, — legkisebb joga sincs ahhoz, hogy bárkit is illetéktelennek mondjon a kari ügyekbe való avatkozásra, mert ha a kar körében kívül állás egyúttal inkompatibilis a kar érdekeivel való törődéssel: akkor ennek az inkompatibilitásnak konzekvenziáit első sorban ő neki kellene levonna. Vagy talán az országos jegyzői egyesület elnöke karon kívül állásában is azért nem inkompatibilis elnöki minőségével, mert hiányzik nála a kar érdekeivel való törődés feltétele?

A cikk arról is beszél, hogy nekünk, akik tudniillik nem merítjük ki tevékenységünket a jegyzői egyesület elnöksége nagy érdemei felett glosszák írásában, hanem dacára „niemand“ voltunknak bátrak vagyunk eszekezdeteiket objektív kritika tárgyává tenni: nincs más célunk, mint a karban elmentetet szítani és a kari egységet megbontani. Ez egyenesen nem igaz, s az a beállítás, amire a cikk ebbeli kijelentéseit alapítja, a tényeknek nyilvánvaló és tudatos elferdítése.

Ugyanis az országos egyesület elnöke azon felleveését, hogy mi a kari egység megbontására törekszünk, arra alapítja, hogy a kongresszus összehívottát, a százas bizottság nagy hirtelenséggel megalakítottatott akkor, amidőn nyilvánvalóvá lett, hogy a választmány ülés összehívottat. Nekünk fel kell tételeznünk, jogunk van feltételezni, hogy az országos jegyzői egyesület elnöke figyelemmel kíséri e mozgalmas időkben az eseményeket, jogunk van tehát azt is mondani, hogy a történelmi hiúséget tudatosan meghamisítja akkor, amidőn azt állítja, hogy a kongresszus összehívása a választmányi ülés közeli megtartásának tudatában történt, mert a le nem tagadható események ennek éppen az ellenkezője mellett bizonyítanak.

Akkor, amidőn a napilapokban megjelent a kommitniké, hogy a kongresszust április másodikára hívják össze, még nem volt publikus, hogy választmányi ülés fog tartani, mielőtt azonban a választmányi ülés meghívója ismeretessé lett, azonnal elhatározottat, hogy a kongresszus április másodikáról elnapoltatik, tétetett pedig ez azon indokból, mert senkinek sem volt szándékában ellenkongresszus tartása s amidőn azoknak, akik kezdetben a kongresszus megtartása mellett nyilatkoztak, tudomásukra jutott, hogy a kongresszus tartásának kérdése a választmány határozatának tárgyát fogja képezni: azonnal az is elhatározottat, hogy az ugynevezett kongresszisták is esatlakoznak a választmány által összehívandó kongresszushoz; ily értelmű cikkek jelentek meg e lapban, a „Közigazgatási Közlöny“ben és a kongresszusra jelentkezéseket kérő, a százas bizottság által aláirt, az ország minden jegyzőségének megküldött felhívásban sincs nyoma annak, hogy a kongresszus másodikára hivatott volna össze. Minthogy pedig az országos jegyzői egyesület elnöke ama felleveését, hogy mi a kari egységet igyekeznünk megbontani, éppen arra alapította, hogy a választmány összehívásának tudatában tüzetett ki a kongresszus április hó másodikára s minthogy ennek éppen az ellenkezője igaz, nyilvánvaló, hogy e felleveéshez fűződő összes következtetései elesnek.

Hogy én újságírói minőségemben min-

denkor foglalkoztam a jegyzői kar egyetemes érdekeivel, sőt egyesek jogos érdekeit is erőmtől telhetőleg védelmeztem: ennek bizonyosságai cikkeim. Az országos jegyzői egyesület elnöksége bizonyára nem tud felmutatni egy olyan levelet, amelyben valamely jegyző panaszszal fordult volna hozzá, hogy e lap az őt üldözőkkel szemben nem sietett volna védelmére, én azonban tettem meg már négyszáz kilométer utat, hogy meghallgassam egy jegyző panaszát, akinek megvédelmezésére az országos jegyzői egyesület elnöksége nem vállalkozott.

Nem szerettem és nem szeretek magamról írni, mert személyemet nem kívánom hamloktérbe tolni akkor, amidőn hatalmas közérdekek körül folyik a küzdelem, hiszen e küzdelemnek én csak névtelen katonája akartam maradni, mert abban nem egyénileg érvényesülni, hanem a jegyzői kar jogos törekvéseit érvényre juttatni akarom.

Éppen ezért a legrövidebben reflektálok csak az országos jegyzői egyesület elnökének az én személyemet aposztrofáló cikkére.

Előrebocsátom azt, hogy hiszen nem az én intenzióim tisztaságáról kell itt szólnak esnie, nem én vádoltattam meg, s ha még az én intenzióim nem volnának is olyan kristálytiszták, mint amilyenek, ez nem volna a jegyzői karra olyan nagy veszedelem, mint amilyen veszedelem az, hogy az elnökség intenzióinak tisztasága vonatott és pedig alaposan kétségbe és ezzel szemben fegyvertárakban nem találnak immár más fegyvert, mint mások lekicsinylését. Nem, uraim, ha más védelmük nincs, mint a más megvédő-lása: akkor önmagukat itélték el.

Az én levelemnek, amelyre utal a cikk, előzményei vannak. Még aktív működtem a jegyzői pályán, mint pestújehelyi h. jegyző, amidőn az orsz. egyesület elnökével Budapest a Metropole-szálloda előtt találkoztam és jó félórát sétáltunk együtt. Ekkor ő örömeinek adott kifejezést, hogy e lap közigazgatás rovatának vezetését én vettem át; kért, hogy ne folytassuk az elnökség ellen támadásainkat, mert ők kénytelenek tolerans taktikát folytatni, minthogy bizalmas értesüléseik vannak illetékes helyről, hogy a jegyzői követelek honorálatnak. Ezt én elhittem és ennek következménye az én levelem. Hogy elhittem, hibát nem követtem el, mert ugyanezt mondta az elnökség „bizalmasan“ a jegyzői karnak is. Hitemből kiábrándított a folyó évi állami költségvetés, a belügyminiszter ismeretes válasza, — amint kiábrándította a jegyzői kar nagy részét is és folytattam ismét támadásaimat fokozottabban, mert kiábrándulásom után még kevésbbé találhatam a mai elnökséget a jegyzői kar érdekei megvédelmezésére alkalmasnak.

Ezután a felvilágosítás után, abban a hiszemben, hogy együtt törekszünk a jegyzői kar jogai kiküzdésén, adtam át egy cikket közlés végett. Ez sem büni. Hogy a honorálás kérdését felvettem, talán ez sem hiba, mert hiszen tisztességes munkával megszolgált díjazást elfogadni nem szegény és mindnyájan munkánk után élünk s bizonyára az országos jegyzői egyesület elnökének is megvan a maga jövedelme a hivatalos lap szerkesztéséért, de ez rendjén is van így, és semmi kifogásolható nincsen benne.

Az azonban valótlán, hogy akár két, akár három cikket küldtem volna be hozzá és azokat nem közölte volna. mert a „Községi Közlöny“ színvonalát nem érték el. Valótlán, mert egy cikket többet nem adtam át és ezt is azért nem közölte, mert én kértem vissza és néhány nap múlva „A párbér“ címmel hozta a „Pesti Hirlap“; ha most már ennek színvonalát elérte — bizonyára nem maradt alul a „Községi Közlöny“ — én sem.

Nem mondhatom másnak, mint nevetésges kapkodásnak, amidőn azzal „védeke-

Csak

BRÁZAY márványszappannal
mosakodjék.

RENKIVÜL OLCsó! Kiváló minőség!
Sokan hamisítják! Vigyázzon a BRÁZAY névre!

zik", hogy én a támadást eliene azért inszezenirozom, mert cikkek révén nem keresek lapjától. Hiszen én tölem hozott cikket a „Magyar Közigazgatás“ a „Vármegye“, a „Pesti Hírlap“, publicisztikai, működésem tehát elég teret nyert. De amióta beléptem a „Közigazgatási Közlöny“ szerkesztőségébe, nem hogy a „Községi Közlöny“-nek, de egyáltalán egy lapnak sem írok, mert időm sincs hozzá.

Azzal, hogy az én „intencziómat“, „teteim rugóit“ így „leplezi le“, jobban megsértette a jegyzői kar szavait, mint engemet. Hát mennyire becsüli az országos jegyzői egyesület elnöke a jegyzői kart, ha annak ezreiről feltételezi, hogy képesek az általam kiadott zászlót követni akkor, amidőn az egész sérelem csak az, hogy az én cikkeim állítólag az ő lapjának nivóját nem érik el! A kar tagjainak ilyen lebecsülése még az elnökségtől is — sok.

Ami azt illeti, hogy a bíróság elé is kell esetleg állanom, erre azt felelem, hogy mi, akik vádlottak leszünk a tárgysorsjáték botránya ügyében, tisztább lelkiismerettel, emeltbb homlokkal állunk bíránk előtt, mint vádlóink.

Nem arról van szó, hogy az országos egyesület elnöke mit tesz mivelünk, hanem arról, hogy hol vannak, hová lettek az árvák javára adott ezek? Erre tessék felelni!

Községi közigazgatás.

A pestmegyei jegyzők közgyűlése. A vármegyei jegyzőegyesület április 2-án, délelőtt 10 órakor tartja rendes közgyűlését a vármegye székházában. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Alispáni jubileum ügyében teendő jelentés. — 2. Költségvetés és zárszámadás tárgyalása. — 3. Állásfoglalás a kongresszus ügyében. — 4. Az árvaházi sorsjáték ügye. — 5. Jelentés a 600 korona lakbér beszámításának jóváhagyásáról. — 6. Az alapszabályoknak a miniszterium által elrendelt módosítása. — 7. Az országos központi és a Csikvármegyei jegyzőegyesületek felhívásának támogatása. — 8. Kuncze Imre síremléke. — 9. Az országos központi egyesület átirata az évi jelentések beérkezésétől. — 10. Tagfelvételek. — 11. A ráczkevei járási egyesület átirata a jegyzői oklevéllel bíró községi alkalmazottaknak a nyugdíj jogosultak közé való felvétele iránt. — 12. Indítványok.

Megüresedett községi és körjegyzői állások. Oroszmező, körj. á., április 5-ig. Főszolgabíró Nagyilonda.

Törökbecse, II. segédj. á., 1400 K fiz. Ötvenkét kétszer megismétlődés 100—100 K korpótlék. Ápr. 8-ig. Főszolgab. Törökbecse.

Dunaszerdahely, segédj. á. 1000 K fiz. Április 8-ig. Főszolgab. Dunaszerdahely.

Németújvár, segédj. á. 1000 K fiz., 120 K lakpénz. Ápr. 2-ig. (Választás ápr. 3.) Főszolgab. Németújvár.

Tiszafüred. Községi segédj. á., 1000 K fiz., 200 K lakp. Ápr. 10-ig. Főszolgab. Tiszafüred.

Gyuró. Segédj. á., 1000 K fiz., 200 K lakp. Ápr. 6-ig. Főszolgab. Vél.

Tapolca. Községi végrehajtói á., 1200 K fiz., 200 K lakp. Ápr. 12-ig. Főszolgab. Tapolca.

Csenta. Községi irnoki á., 1000 K fiz., 120 K lakp., 2 köbm. tűzifa. Ápr. 10-ig. Főszolgabíró Antalfalva.

Pálmónostora. Számítási á. 800 K fiz. Ápr. 12-ig. Főszolgab. Kiskunfélegyháza.

Megüresedett községi és körorvosi állások. Cseh, körorvosi á., (7 község), 1600 K fiz., négyezer 200 K ötdéves korpótlék, 600 K lakáspénz, 400 K fuvarátalány, helyi pótlék, látdíjak. Ápr. 18-ig. Főszolgab. Vasvár.

Ratkó, körorvosi á., (20 község), 1600 K fiz., 200 K ötdéves korpótlék, 1000 K helyi pótlék, 450 K lakáspénz, 700 K fuvarátalány, trachomások kezeléséért évi 400 K. Ápr. 15-ig. Főszolgab. Ratkó.

Rudabánya, körorvosi á., (8 község), 1600 K fiz., 400 K lakáspénz, 400 K fuvarátalány, 200 K ötdéves korpótlék, látdíjak. Ápr. 11-ig. (Választás ápr. 18.) Főszolgab. Edelény.

Baldva, körorvosi á., (9 község), 1600 K fiz., 400 K lakáspénz, 400 K fuvarátalány, 200 K ötdéves korpótlék, látdíjak. Ápr. 10-ig. (Választás ápr. 15-én.) Főszolgab. Edelény.

Szászkabánya, körorvosi á., (8 község), 1600 K fiz., 400 K lakáspénz, 100 K utiátalány. Ápr. 8-ig. Főszolgab. Jám.

Belistyé, körorvosi á., (9 község), 1600 K fiz., 400 K lakáspénz, 100 K utiátalány. Ápr. 8-ig. Főszolgab. Jám.

Rakasd, körorvosi á., (7 község), 1600 K fiz., 400 K lakáspénz, 100 K utiátalány. Ápr. 8-ig. Főszolgab. Jám.

EGYESÜLETEK.

(—) A Központi Katholikus Körben Ispanovits Sándor tanár, a fiának e lelkes magyarországi barátja, érdekes felolvasást tartott. Ismertette Finnország csodás természeti szépségeit, vetített képekben bemutatta az északi nap országának városait. Majd dr. Andor József elbeszélését olvasta fel. Az estélyt a „Budapesti Egyetemi Énekkarok“ fellépése fejezte be, akik Hackl N. Lajos karigazgató vezetésével finn dalokat adtak elő.

(—) A budapesti III. kerületi állami főgimnázium Testgyakorlók Köre dr. Morvay igazgató javaslatára az április 13-án a Korona-vigadó (III., Korona-tér 2. sz.) dísztermében rendezendő táncszéppályával egybekötött díszturnáját a gyermekszanatórium javára rendezte.

(—) A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület márczius 31-én délután 1/2 órakor tartja a testület parancsnoksági termében évi rendes közgyűlését.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Teljes ülés a büntető-törvényszéken. A budapesti büntető-törvényszéken ma délelőtt teljes ülés volt, amelyen dr. Scholtz Géza, az igazságügyminisztériumba beosztott kir. ügyész tette le a hivatali esküt dr. Balogh György törvényszéki elnök kezébe.

§ Szivák Imre utóda. Szivák Imre halálával megüresedett a budapesti ügyvédi kamara elnöki széke. Az ügyvédi kamara tagjait most erősen foglalkoztatja a kérdés, ki legyen Szivák Imre utódja az ügyvédi kamara elnöki székében. Az ügyvédek egy része dr. Nagy Dezsőt óhajtja Szivák utódnak. A kamara tagjainak másik része pedig Pollák Illés megválasztása érdekében fejt ki tevékeny mozgalmat. Igen tekintélyes pártja van azonban dr. Brüll Ignácnak, a kamara alelnökének, aki már tíz év óta viseli ezt a tisztet. Az új ügyvédi párt tegnap tartott értekezletében, méltányolva Brüll Ignácnak évtizedes alelnöki működését, elhatározta, hogy az elnökválasztásnál Brüll Ignác mellett foglal állást. A kamara alelnöki állására az új ügyvédi párt ugyanezen az értekezletén dr. Erdély Sándor ügyvéd, országgyűlési képviselőt jelölte.

§ A Keller-bűnügy tárgyalása. Zilahról telefonálják: Szombaton délután kezdtek meg a vereszedéket. Elsőnek dr. Gáthy Bálint kir. ügyész tartotta meg vádbeszédét a btk. 407. paragrafusában ütköző esemény alapján kérte bűnösnek kimondani. A sértett képviseletében beszélt ezután dr. Guada Endre ügyvéd, majd zsufozásig megtelt tárgyalóteremben kezdte meg Kelemen Samu vádbeszédét. Kelemen vádbeszéde után a királyi ügyész, majd ismét Kelemen Samu nagyvívása replikája következett. Az elnök ezután kérdést intézett a vádlotthoz az iránt, hogy az inkriminált váltóból kifolyólag, minthogy a váltóbirtokos Keller Ferenc meghalt, az örökösök a váltó érvényesítésével szemben milyen álláspontra helyezkednek, mire dr. Keller Samu vádlott kijelentette, hogy az összes örökösök az örökösöknek, Keller Ferencnek életében több ízben kifejezett akaratához képest ebből a váltóból igényt nem támasztanak és a váltóért eddig csak azért nem tették le, hogy a Láng-család vallomásának teljesen hamis volta a főtárgyaláson tisztáztassék. Az elnök ezt tudomásul vette és erre a törvényszék végzése gyanánt hirdette ki, hogy a bűnvádi perrendtartásban kifejezett joguknál fogva az ítélet kihirdetésének időpontját április 5-ikének délelőtti 9 órájára tűzik ki.

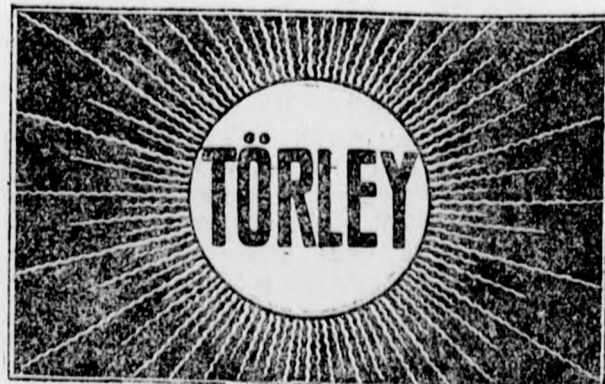
§ Elitelt bankár. Grünfeld Ignác bankár egy 10 000 koronás váltókövetelése miatt névtelen levelekben a rágalmak egész özönével illette dr. Fuchs Lajos ügyvédet, Fónagy Béla építési vállalkozót és Fuchs Aladár részvénytársasági igazgatót, akiket megfenyegetett azzal is, hogy 10 000 koronát váltójukat megvételre fogja kínálni a Pesti Futárban. A megfenyegetettek rágalmazás vétsége és közönség elleni kihágás miatt emeltek panaszt Grünfeld Ignác ellen a büntető járásbíró előtt. Ma tárgyalta ezt a panaszt dr. Baumann járásbíró és miután kiderült, hogy a névtelen levelek tényleg Grünfeld Ignácra származnak, elítélte a vádlottat három rendbeli rágalmazás vétségéért 1500 korona pénzbüntetésre és 600 korona ügyvédi költség megfizetésére.

§ A rejtelmes szurony. Temesvárról jelentik: Balázs rablógyilkos ügyében a vizsgálóbíró befejezte a talált bajonet tárgyában a vizsgálatot és az iratokat indítványtétel végett az ügyészséghez áttette, mely hír szerint nyomában van a misztifikáció elkövetőjének. Ma egy újabb névtelen levél került napfényre, melyben a magát M. O. S. J. betűkkel jelző ismeretlen értesítette a rendőrséget, hogy a rablógyilkos Vidéki János és ő, a levél írója annak társa, míg Balázs ártatlan. A levélíró jelzi, hogy az említett Vidéki János vasárnapig Nagybecskerekre lesz. A rendőrség a levelet átküldte a törvényszékhez.

§ A sportpálya halottja. A MTK. sportpályáján történt földesuszamlás következtében három munkás életét veszítette. A szerencsétlenség ügyében a rendőrség azonnal nyomozást indított és letartóztatta Kolónyi Rezső vállalkozót. A letartóztatott érdekében a védő 6000 korona óvadék tételére ellenében a szabadlábrahelyezést kérte. A kir. büntető törvényszék: vádtanácsa ma a kérelemnek helyt is adott, mire dr. Mann Hugó vizsgálóbíró Kolónyi szabadlábrahelyezése iránt azonnal intézkedett.

§ Fölmentve! Szabadkáról jelentik: Kiss János vagyons mélykúti polgár hitvesgyilkosság bűnével vádolva állott a szabadkai esküdtribióság előtt. Február 18-áról 19-ére virradó éjjel Kis János feleségét, Szalai Katalint egy 35 centiméteres vízzel telt dézsába hajló fejével holtan találták meg. Kis János azt állította, hogy felesége részegen botlott bele a dézsába és úgy fuladt meg. A törvényszéki orvosok azt állították, hogy az asszony akkor éjszaka nem volt részeg és hogy a halál feltétlenül erőszakos módon következett be. Dr. Minnich Károly egyetemi magántanár ellenőrző orvosszakértő kijelentette, hogy az orvosok szakértői véleménye nem egészen világos és különösen nem tisztázza azt a kérdést, hogy az asszony részeg volt-e akkor éjjel és hogy teljesen kizárt dolog-e az, hogy az asszony természetes halállal halt meg. Az ellenőrző orvosnak ez a véleménye nagy hatást tett egy a közönségre, mint az esküdtribákra, úgy, hogy a védőbeszéd elhangzása után az esküdtek verdiktjukban nem bűnösnek mondták ki Kis Jánost. A verdikt alapján a törvényszék a vádlottat fölmentette. Az ügyész semmisségi panasszal élt.

§ A művészno hagyatéka. A hatvanas évek ünnepeit színésznőjének, Bulyovszky Lillának hagyatéka körül még mindig nagy küzdelem folyik az elhunyt fia, Bulyovszky Aladár és Szilágyi Géza oldalági rokon között. A művészno után maradt végrendelet ugyanis akként szól, hogy a hagyatéknak maradt összes ingóságokat Szilágyi Géza két fiskoru gyermekének hagyományozza, kivéve anélkül Bulyovszky Aladár a maga javára megtartani akar. Ezen a ponton aztán összeveszték az érdekelt felek, Bulyovszky Aladár néhány ingóságon kívül mindent a maga javára akart megtartani, míg Szilágyi Géza a végrendelet értelmében az ingóságok tulajdoni részét a fia részére követelte. A hagyatéki bíróság úgy döntött, hogy az egész hagyatéki Bulyovszky Aladárnak adta át és Szilágyi Géza perre utasította. Ezt a határozatot Szilágyi Géza és jogi képviselője felfolyamodással támadták meg a kir. ítélőtáblához azért, mert a járásbíró nem intézkedett a hagyatéki ingóságok biztosításáról a per folyamata idejére. A kir. ítélőtábla ennek folytán el is rendelte, hogy Bulyovszky Aladár összes ingatlanaira a Szilágyi-fiúk javára a zálogjog 300.000 korona erejéig bekebeleztessek. Ezt a végzést most a kuria is jóváhagyta azzal a módosítással, hogy a bekebelezés három ingatlanon rajta maradjon, a negyedikről törölendő azért, mert ez a ház nem volt az örökösöké. Munkácsbányán Samuel Lázár ügyvéd özvegye bemutatott egy takarékpénztári köny-

vet 13.000 koronáról, amely szintén a Bulyovszky-féle hagyatékhöz tartozik. Ezt az összeget is a fiai részére követele Szilágyi Géza Hedry Aladár kir. közjegyző előtt a mai napon megtartott tárgyaláson.

§ **Megvádolt rendőrfogalmazó.** Bertalan József zsefnapszám ellen kihágási ügy volt folyamatban a VI. kerületi rendőrkapitányságnál Bónis Elemér rendőrfogalmazó előtt. Bertalan József napszámos Vincze Károly rendőr és Korcsok Viktor pallér előtt méltatlankodva panaszolta, hogy Bónis Elemér rendőrfogalmazó őt ebben a kihágási ügyben lezárással való fenyegetéssel kényszerítette nyolcz korona pénzbüntetés lefizetésére. Erőből a pénzbüntetéséről azonban nem adott neki neki nyugtát s most újra idézéssel zaklatja. Mikor a rendőrfogalmazó megtudta Bertalan Józsefnek ezt a híresztelést, büntető följelentést tett ellene és az ügyészség Bertalant hivatalból üldözendő becsületsértés vétsége miatt pörbe is fogta. Február 29-ére volt kitűzve ebben az ügyben a tárgyalás, azonban a tanuk nagy része akkor nem jelent meg. Ma tárgyalta a budapesti büntetőtörvényes dr. Füzesvári bíró elnöklésével ezt az ügyet, a bíróság a vádlottat becsületsértés vétségéért 40 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ **A katonák igazói.** Londonból jelentik: A Downman újságíró és a Buck testvérek nyomdászok ellen hozott kilencz, illetve hat hónapi fogházra szóló ítéletet hat, illetve egy havi börtönre, — kényszermunka nélkül — szállították le. Az elítéltek egy lapban felszólították az angol katonákat, hogy a sztrájkolókra parancs ellenére sem löjjenek.

§ **A megvert rendőr.** A mult év őszén lefolyt péksztrájk idején a sütőipartársulat hársfa-utcai helyisége előtt igen gyakran nagy tömeg sztrájkoló munkás állott, akik a sztrájkoló munkásokat és az ipartársulat helyiségébe tartó mestereket terrorizálták. A tömegben felsőbb utasításra Sánta József polgári rendőr is ott volt. A rendőr fölöttük a sztrájkolóknak és igazolásra szállították föl. Sánta először próbálta magát igazolni, de mikor ez nem sikerült, kijelentette, hogy polgári rendőr és aki hozzányul, hatóság ellen való erőszakot követ el. A sztrájkolók nem törődtek a figyelmeztetéssel, belétek a rendőrt az Almássy-utca 6. számú ház kapubejárata alá és ott agyba-főbe verték. A verekedők között volt Kozák Éliás is. A szorongatott helyzetbe került rendőrt Bodó Imre detektív szabadította ki. Kozák ellen az ügyészség magánosok és hatóság ellen való erőszak címén tett vádat. A budapesti büntetőtörvényes dr. Füzesvári Géza elnöklésével, tárgyalta ezt az ügyet Szepessy bíró elnöklésével. A vádlott beismerte bűnét, de azzal védekezett, hogy nem tudta, hogy Sánta rendőr. A bíróság a rád és védelem meghallgatása után Kozákot öt hónapi fogházra ítélte.

Nyiltér.

Erőszakban kizárólag nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

MATTONYI FELE
GISSHÜBLER
Száraz és édes
SÁVANYÚVÍZ

Leltározás előtt
mindennemű arany-, ezüst és ékszer árúmat a legújabb nyosabbban bocsátom a közönség rendelkezésére.
Zirner Testvérek utóda
Liszt Hugó 2. Pontos czimre ügyelni.
Budapest, IV., Váci-utca 2.
Kirákatom megtekintését kérem, hol minden tárgyon a szabott ár feltüntetve van!

— Erőtlen testűeknek és mindazoknak, akiket betegség, túlfeszített munka, idegesség elgyengített, csak egyetlen ocsó és kitűnő erősítő-szer használhat: az **Egger Emulsió**. Akiknek légzőszervei meg vannak támadva, kérdezzék meg orvosukat ezen szer iránt. Ára 2 korona, kapható minden gyógyszerárban.

SPORT.

A Rákosi-dij.

— Alagi megnyitó meeting. —

— Első nap. —

A legszebb Rákosi díjak egyike zajlott le ma délután Alagon, amelyet oly stílusban nyert meg a startfavorit **Konferenzler**, melyből arra következtethetünk, hogy nagyon jó hordulert állított a verseny startjához Mravik mester, kinek igyekezetét már rég koronázta ily jelentős siker. A Matchbox-ivadék starttá a czélig uralta a helyzetet s végig az élen haladva, végül játszva nyerte a versenyt, amiben nem kis része volt a kitűnő francia urlovasnak, Saint Sauveurnak, aki igazán nagy rutinra valló lovaglást produkált. Igen jól szerepelt **Livia**, míg **Palóczkirály** már a harmadik gátnál elbukott s lovas nélkül ért be negyediknek. Az **Anatole akadályverseny-t** **The Swell** cseppet sem érdemelte meg, oly gyatrán lovagolta Krouzil. A nagy tribün előtt egyszerűen megállt a Pride-ivadék s az egész mezőnyt akalályozta. A legnagyobb csoda, hogy a karambolból oly szerencsésen szabadult **Huxtable**, aki **Pierre de Lune** nyergéből a rossz ugrás után kiesett. Természetesen óvás lett a dologból, aminek a stewardok nem adtak helyét, de szigoruan megintették Krouzilt. Az egy **Natasa** győzelmétől eltekintve, végig uralták a helyzetet a favoritok, aminek a rendkívül nagy számban összegyűlt publikum örült legjobban.

Részletes eredmény a következő:

I. **Megnyitó-verseny.** Díj 1800 korona. Táv 1200 méter. 1. Gr. Lambert II. **Kamp** (Kiss), 2. Prince Charmante (Keresztes), 3. Espana (Isschutz). Futottak még: Ravenna, Pater Kaemmerer, Laska, Slatin Pascha, Kisleány, Sonate, Corot, Radium, Lenesi. Könnyen négy hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:20, 20:32, 20, 89.

II. **Elődíj handicapja.** Díj 2000 korona. Táv 1400 méter. 1. Egyedi L. **Gesztenye** (Schuster), 2. Türelm (Tausz), 3. Eldorádó (Lipták). Futottak még: Tok, True Blue, P. S., Palikám, Piros király, Jelez, Sylvia, Mokány, Bihar, Julia, Iduna, Netter Kaefér, Blondinka, Csipke. Küzdelem után fejhosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:40, 20:38, 53, 124.

III. **Rákosi díj.** (Gátverseny-handicap.) Díj 10.000 korona. Táv 2800 méter. 1. Mr. C. Wood 56 sm **Konferenzler** 65 és fél kg (St. Sauveur), 2. Szemere M. 46 sk **Livia** 66 kg (Sente), 3. Jankovich-B. Gy. 46 pm **Muzsikus** 64 kg (Maas). Futottak még: **Palóczkirály** (Slinn), Nyatagan (Aylin), Rosalie (Walkington), Loredan II. (Fries), Titi II. (Klimscha), Chan (Healy), Curly (Huxtable). Könnyen öt hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot.: 10:31, 20:29, 30, 44. Könyvfogadások: 3 Konferenzler, 3 és fél **Livia**, **Palóczkirály**, 6 **Muzsikus**, Nyatagan, Chan, 8 Titi II., 10 a többi.

IV. **Anatole-akadályverseny.** Díj 3000 korona. Táv 3200 méter. 1. Mattausch H. **The Swell** (Krouzil), 2. Böske (Sparkes), 3. Tengernagy (Csompóra). Futottak még: **Pierre de Lune**, Lotus Flower. Közdelem után fejhosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot.: 10:21, 20:26, 38.

V. **Vadászi díj.** (Gátverseny.) Díj 1800 korona. Táv 2400 méter. 1. Hg. Lubomirszki Gy. **Mimi** (Zangen B.), 2. Carbonadel (St. Sauveur), 3. Ever ready (Keresztes). Futottak még: **Daemon**, Royal Mary, Szeszélyes, Dollar, Orsata, Suhogó, Rontó Pal. Könnyen négy hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. Tot.: 10:61, 20:32, 24, 27.

VI. **Pagony-handicap.** Díj 3000 korona. Táv 1200 méter. 1. Bamberger L. **Natasa** (Keil), 2. Mirabeau (Fetting), 3. Forest King (Izményi). Futottak még: **Robinette**, Dummer Kerl, Belladonna, Goumod, Igaz legyen, Fantasie, Mitraile, Gunther, Corvinus, Invariabile, Orem, Pinti, Veinard. Küzdelem után nyakhosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. Tot.: 10:56, 20:19, 17, 227.

VII. **Hároméves nyeretlenek versenye.** Díj 2000 korona. Táv 1600 méter. 1. Gr. Batthyány E. **Pottrone**

(Baluska), 2. **Pirike** (Abos), 3. **Gazdasszony** (Lipták). Futottak még: Éjjel Nappal, Mén Maroth, Dusan, Mamulek, Várnagy, Csavargó, Forgive, Gazdasszony, Miért, Adelsberg, Szegény legény, Thadée, Siebenbrunn, Peter, Lunapark, My Boy. Másfél hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:32, 20:35, 131, 53.

— Második nap. —

Nagy nevezések lettek leadva a vasárnap programra is. A rendes alagi anyag tarkítva van a nagy pályákon szerepelt lovakkal. Érdekesebb futások a sikversenyek közül a **Cserháti handicap** és a **Villám-handicap**. Az előbbiben **Róna**, **Lamorai**, **Minca**, **Akbar** lesznek elül, az utóbbi futamban pedig **Pesztónka** top weichtjével (65 kg.), **Álca**, **Szabad** és **Pajtás II.** fognak jól futni. A zászlók közti konkurrencziák közül a **Kereszturi akadályverseny**-ben futnak a legjobb steeplerek. Közülük **Nevermore** nyerhet **Rébus** és **Dumb bell** előtt.

Jelöltjeink:

- I. **Ayr**—**Mácsola**—**Palikám**
- II. **Flitta**—**Suffragette II.**—**Carbonadel**
- III. **Akbar**—**Róna**—**Minca**
- IV. **Nevermore**—**Rébus**
- V. **Pesztónka**—**Álca**—**Pajtás II.**
- VI. **Pater Kaemmerer**—**Gnat**
- VII. **Répa**—**Bihar**—**Hont.**

( ) **Custer** alkalmasint holnap tartja debutját s oly előnyös helyzetben van ellenfeleivel szemben hogy játszva kell nyernie. Helyre **Royal Reaper**, **Belle Bird** várhatók. Még egy érdekes debut lenne **Herold** futása is az **Argonant-Preis**-ban, amire azonban nem igen van kilátás. Igy **Tedd meg** és **Vera Violetta** fognak vetekedni. **Hydra** megverheti **Pipiskét** és **Haiderose-t**, **Prokop**, **Willy Allen**, **Eboli** egyforma esélyvel startolnak, **Kesergő** megelőzheti **Wasselbuat** és **Elemér-t**. **Stara**, **Lógós**, **Illusion** befutót várunk az **Andel-Preis**-ban. **Czinczár**, **Furcsa**, **Hullám** sorrendet a hetedik futamban. A kettesfogatás között egy **Obersberger**-fogat győz a **Wiltonhofiak** előtt.

( ) **A vasárnapi labdarugó-mérkőzések.** Az esztendő legszenzációsabb és legérdekesebb mérkőzése vasárnap délután kerül előtérre az MTK új pályáján a Hungária köruton. Bajnokai küzdelem keretében találkozik a két régi rivális: a **Magyar Testgyakorlók Köre** és a **Ferencvárosi Torna Club**. Előreláthatólag a közönség sok czre fogja végignézni ezt a matchet, amely egyuttal az MTK pályájának tüzpróbája is lesz. A minden tekintetben igen szépek ígérkező mérkőzés előtt **Bárczy István** polgármester Kick-offal fogja átadni a pályát a sportolónak. **Bíró** **Ujvári** lesz. E mérkőzés mellett természetesen az összes mérkőzések teljesen eltörpülnek. — **MAC**—**NSC** **Üllői**-úti pálya, délután 4 óraker. — **III. ker.** **TVE**—**Török** **Határ**-utcai pálya, délután 4 óraker. — **II. osztályu** bajnokság. **FSC**—**MAFC** **Soroksári**-út, délután 4 óraker, **FIAC**—**URAK** **Mező**-utca, délután 4 óraker. **Föv. TK**—**JAC** **Amerikai**-út, délután 4 óraker. — **III. osztályu** bajnokság. **Sparta**—**BTK** **Vörösvári**-út, délelőtt 10 óraker. **Szt. Imre Colleg.**—**Globus** **Lágymányos**, délelőtt 10 óraker. **Testvériség**—**Kispesti AC**. **Népsziget**, délután fél 3 óraker, **Megyer**—**FLISE**. — **Magyar Kupa**. **BTC**—**TTC** **Üllői**-úti pálya, délután fél 3 óraker.

( ) **Oxford győzelme.** Londonból jelentik: Az evezősversenyen az oxfordi és a cambridgei egyetemi ifjúságok között Oxford győzött 29 percz és 38 másodperczrel.

( ) **A magyar automobilverseny.** Az automobilklub sprótbizottsága tegnapi ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy az automobilversenyt tényleg tényleg Budapest, Szeged, Arad, Temesvár, Déva, Kolozsvár, Nagybánya, Debreczen és Miskolcz városokon át vezeti, miután az ut bejárása kedvező eredményt mutatott. Igaz, hogy egyes utszakaszok rosszak, de azokat a versenyig kijavítják és a sár is felszárad. A kereskedelmi minisztérium utépítési osztálya Hartig Sándor miniszteri tanácsossal az élen mindent megtesz, hogy az utak jó karba helyeztessenek. Az utjelző táblákat a klub saját költségén szerzi be az egész 1200 kilométeres utvonala számára.

Budapesti házakra, pesti és budai villákra,
budapesti telkek és földbirtokokra, adás-vétel közvetítésére ajánlom alufirott cégemet. Referenciáinak hivatkozom 25 éves gazdasági és építkezési tapasztalataimra és polgártársaim osztatlan bizalmára és az eddigi lebonyolított üzleteimre, mint az eladóm és mint a vevőim részéről a legnagyobb elismerésben részesültem, mert csakis a teljes valósággal lesz eladva minden, mindennemű kapzsiság és zsarolás kizárásával, míg az ingatlan el nem adódik, semminemű költséget egyik fél sem fizet. Megbízhatóságomra felhozom még, hogy Budapest pesti részének 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 4398. alatt felsorolt III és IV emeletes bérházaimra és Sárbogárd 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700. alatt határában levő birtokomra.

STRAUSZ ADOLF
Ingatlan forgalmi és lezálog közvetítő iroda
BUDAPEST, Aréna-ut 17., I. em

KÖZGAZDASÁG.

Új tőzsdetanácsosok. Ma zajlott le a tőzsdetanácsosi választások, amelyek váratlanul sokkal hevesebb küzdelmet eredményeztek, mint azt a meglehetősen egyhangú jelölésekből következtetni lehetett volna. Igaz ugyan, hogy az 50 tanácsosi hely közül a hivatalos jelöltekkel szemben csak egy helyért volt küzdelem, de ez aztán valóban heves volt. A tőzsde 1714 tagja közül több mint 600 leszavazott, ami csak ritkán fordul a tőzsdén elő. A heves küzdelem Nagy Andor és Strasser Ede között volt. Végül a tagok többségének bizalma Nagy Andornak juttatta a tanácsosi széket, ki Strasser 315 szavazatával szemben 327 szavazatot kapott. Az új tőzsdetanács, tehát a következő: Áldor Frigyes 457, Auer Róbert 453, Barta Arnold 454, Beer Izsó 456, Beimel Sándor 460, Braun Arnold 488, dr. Domonyi Móricz 459, Engel Pál 450, Fleissig Sándor 452, Frankl József 454, Freudenberg Rafael 454, Frey Kálmán 455, Guttmann Sándor 454, Hegyei László 458, Hermann Bertalan 453, dr. Hirsch Albert 454, Horváth Elemér 466, Klein Gyula 450, Kohner Jenő 452, Krausz Simon 454, Kuóies Gusztáv 451, Langfelder Ede 459, Löwy Adolf 452, Lukács József 452, dr. br. Madarassy Beck Gyula 447, Munk Péter 447, Nagel Ignác 453, Nagy Andor 327, Politzer Sándor 456, Rechnitz Ödön 463, Ribári Lajos 447, Sándor Ármán 463, Sándor Pál 459, Scheiber Endre 456, Schmidt József 448, Schöffler Bódog, 449, Schödl Frigyes 448, Schwarz Félix 448, Schwarz Rudolf 450, Simon Jakab 460, dr. Stein Emil 449, Steiner J. 448, Strasser Alfréd 450, dr. Strasser Imre 451, Ullmann Emil 459, Végh Károly 456, Wahl Béla 451, Weidinger Miksa 456, Weisz Róbert 449, Zala Adolf 440 szavazatot kapott.

A választások eredményét Sándor Ármán tőzsdetanácsos, mint a szavazatszedőküldöttség elnöke este fél kilenc órakor hirdette ki. Félhat órakor zárták le a szavazást és három órát vett igénybe a szavazatok összeolvasása. Az eredmény kihirdetésénél az egyes tanácsosokat megjelnezték. Valóságos tapsorkán és éljendörgés támadt a Krausz Simon, mint újonnan választott tőzsdetanácsos nevének kiejtésénél. Az eredmény kihirdetése után Gál Károly mondott köszönetet az elnökség pártján és korrekt eljárásáért és ezután lassanként oszladozni kezdett a kiváncsi tömeg. — Kilenc órára egészen elcsendesült a tőzsde környéke, s csak a folyosókon heverő tömegtelen szavazólap mutatta, hogy ott ma 50 tőzsdetanácsost választottak.

Új értékpapirkibocsátások az 1911-ik évben. A tőzsdetanács jelentésében a múlt év emisszionális tevékenységét a következőkben foglalta össze: A budapesti pénzügyintézetek tőkefelemelése 102 millióra (felépítéssel együtt 158 millióra) rugtak és új alapításokra 33 millió fordítottak, melyből 15 millió az állami támogatással létesített Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségeire esik. A vidéken 355 intézetet 116 millió koronával emelte alap-tőkéjét és 35 millió tőkével 185 új intézet alakult. Oly jelentékenyek ez az összegek, hogy különösen a vidéken, hol a vállalkozási szellem helyenkint rossz irányba terelésének káros hatásai már is mutatkoztak, a jövőben némi tartózkodás indokoltnak látszanék. A fővárosi és a vidéki iparvállalatok tőkefelemelése s új iparvállalatok létesítése után mintegy 170 millió helyeztetett el. A biztosító intézetek mintegy 7 millióval emelték részvénytőkéjüket s 9 millió alap-tőkével két új intézet létesült. A tőzsdetanács az 1911. évben 19 új részvény- és 12 fix kamatozású lajstromozású és jegyzését rendelte el.

A Földhitelintézet építkezése. A Magyar Földhitelintézet bálvány-utcai kétemeletes palotája már régen szüknek bizonyult s az igazgatóság egy ideiglenes új helyiséget keresett, amíg régi palotáját átépítették. Alkalmos helyiség a banknegyedben eddig nem igen kínálkozott. Most azonban kapóra jött a Magyar Építő és Porcellázóbank jelenlegi nádor-utcai helyisége. A bank ugyanis május elsején átköltözködik új irodai helyiségébe, a Nádor- és Béla-utczák sarkán épülő bankpalotába. A régi helyiségeit kibérelte a Magyar Földhitelintézet, mely ide helyezte át már május elején könyvelési és folyószámla-osztályát. A Földhitelintézet pedig azonnal megkezdte kétemeletes palotájának három emeletre való átépítését. Míg ez az építkezés tart, addig a jelenlegi helyiség második emeletét ki kell lakoltatni.

A tőzsdetanács közgyűlése. Ma délután tartotta meg a budapesti áru- és értéktőzsde ez évi rendes közgyűlését. A tanács jelentése került bemutatásra, amelyhez Rácz Géza tőzsdetag szölt, aki kifogásolta, hogy a tőzsde tanácsa hónapokon át elintézetlenül leveteti a kérvényeket, amelyeket az ügynöki testületbe való felvétel ügyében beadtak. Szívesen látja, ha a tanács nem ad mindenféle hajótöröttnek alkuszai jogot, de óhajtanó volna, hogy olyan tőzsdetagok, akik egy-két évtized óta a tőzsdén működnek, megkapják az alkuszai jogot. A jelentést egyébként tudomásul veszi és a választandó tanácsnak eredményes munkásságot kíván. Felszólalása után a jelentést ezután egyhangulag elfogadták. Ezután megejtették a választásokat, amelyről más helyütt számolunk be.

A Fonciére biztosító osztaléka. A Fonciére Pesti Biztosító Intézet igazgatósága a folyó év március 30-án tartott ülésében elhatározta, hogy a közgyűlésnek a 200 korona névértékű intézeti részvény 1911-re vonatkozó osztalékszervevényének részvényenként 8% = 16 koronával való beváltását fogja indítványozni. A tartalékalap és díjtartalékok 34.966.273.14 koronáról 38.128.943.63 koronára emelkednek és így a tavalyi mérvhez képest 3.162.670 korona 49 fillérel szaporodnak.

A pécsi kiállítás mérlege. Pécsről jelentik: Az 1907. évi országos kiállítás zárószámadatait ma tették közzé. A tiszta nyereség 282.000 korona, melyből 190.000 korona jutott az építendő kulturpalota céljaira, 20.000 koronából ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági és iparművészeti célra alapítványt létesítenek, 5000 koronát a pécsi felső kereskedelmi iskola tanári könyvtára céljaira fordítanak. A fennmaradó összeg hovatartásáról a bizottság később fog határozni.

A határidőüzet korlátozása. Ismeretes, hogy a tőzsdetanács a múlt évben a határidőüzetet úgy korlátozta, hogy csak január 1-től kezdődő kötések ismertek el. Miután ez a korlátozás egyáltalában nem bizonyult károsnak, a tőzsdetanács az akkori ideiglenes intézkedését véglegesítette. Ugyanilyen szempontból korlátozást szenvedett a boszniai és a szerb szilvaiz-határidőüzet is. Az érdekeltégek nevében és megbízásából ugyanis a Magyar Kereskedelmi Csarnok azzal a kérelemmel fordult a tanácshoz, rendelje el, hogy az olyan kötések, amelyek boszniai és szerb aszaltszilva tekintetében a termés éve július havának 15-ik napja előtt, boszniai és szerb szilvaiz tekintetében pedig a termés évének július hava előtt jönnek létre, a tőzsde árjegyző-lapján ne jegyeztessenek. A kérelem indoklása szerint az aszalt szilva természeténél fogva nem alkalmas arra, hogy hosszú látra szóló határidőüzet legyen benne s úgy a termelőnek, mint a kereskedőnek egyaránt érdeke, hogy az üzletkötési határidő kezdete minél jobban megközelítse a gyümölcsérés idejét, mert csak ilyenkor lehet elfogadható alapjuk a termés várható mennyisége és minősége alapján létrejött kötéseknek. A tanács az érdekeltégek kérelmét készséggel teljesítette, kimondván egyúttal, hogy a nem jegyezhető kötések közül származó követeléseket a tőzsde választott bírósága nem fogja megítélni.

A Tavaszai Vásár. A fővárosi Vigadó összes termeiben, április hó 18-án megnyíló Tavaszai Vásár sikere teljesen biztosítva van. A mintegy kétezer négyzetméter kitévő áruhelyek nagyrésze már le van foglalva a vásárra jelentkezőkkel, akiknek száma már közel jár a tavalyi létszámhoz, úgy hogy az idei Vásár ismét emelkedést fog mutatni, nemcsak a kiállítók dolgában. A Vásárnak az üvegporcellán- és majolika-osztályon kívül egyik kiemelkedő része az újonnan szervezett balneologiai osztály lesz, melynek szakszeri rendezését Molnár György fürdőigazgató vállalta magára. A Balneologiai Egyesület arról értesítette ma a Vásár vezetőségét, hogy kongresszusát a Vásárral egyidőben tartja meg. Az üveg, porcellánkereskedők és üvegesek egyesülete is a Vásár idejére hívta össze évi közgyűlését, amelyet a Vásár helyiségében tartanak meg. A Tavaszai Vásárra az igazgatóság még rövid ideig elfogad jelentkezőket. Minthogy az igazgatóság a Vásárra feljövő kereskedőknek kedvezményes vasúti jegyutalványokat ad ki, máris százakra megy

azon bevásárló vidéki kereskedők száma, akik látogatásukat eddig bejelentették.

A pénzügyintézet tisztviselői mozgalmi. A Pénzügyintézet Tisztviselők Országos Egyesületéből kivált csoport, melyet általában radikális csoportnak neveznek, közzétette fölhívás formájában programját. A legszelidebb formában precizizozza a csoport az álláspontját, mely azoknak a céloknak megvalósítását tűzte ki célul, melyek tulajdonképpen az Egyesületnek is programjában voltak, de amelyeket eddig megvalósítani nem tudtak. A radikálisok békés hangú felhívása általános szimpátiát váltott ki mindenkiből s ezek után remélhető, hogy végül az Egyesület vezetősége úgy alakul meg, hogy a belső ellentétek elkerülhetők lesznek. A közgyűlés napja erősen közeledik s mindkét csoport egyformán gyűjtögeti híveit a viharosnak ígérkező gyűlésre. Különböző az Egyesület előbbi vezetői szívesen félreállanak s bérlik a rendes ellenőrző szerepével, csak kellő garanciát lássanak arra, hogy az Egyesület olyan eszközökkel akar harcolni, melyek nem kétélű fegyverek s amelyek révén a tisztviselőkre a bankok vezetői részéről semmiféle hátrány nem származik. Azt ugyanis egész természetesen találjuk, hogy a pénzügyintézet vezetői nem jó szemmel látják a szakszervezkedést s csak olyan Egyesület találkozik előttük szimpátiával, amelyik nem kifejezett bérmozgalmat akar indítani, hanem tagjai anyagi és erkölcsi helyzetének megjavításáért karöltve tampa, de a viszonyok által indokolt fegyvereket visz harcába. Ha a fölhívás pontozatai szerint akar a jövő vezetőség eljárni, akkor olyan fegyvereket élesített a jövőben követendő magatartására, melyek segítségével a csöndes, de eredményes munkássággal célját ér. Ma ugyanis a pénzügyintézet tisztviselői első sorban a munkaidőt akarják rendezni. Egyelőre nem kívánják az osztatlan munkaidő állandósítását. Megelégszenek azzal, hogy az év négy hónapjában június-szeptember hónapokban legyen a munkaidő egyfolytában. A téli és őszi hónapokban ugyanis olyan sok a munka, hogy nem kívánhatják ekkor is a szakadatlan munkaidőt. Van azonban még sok oly apró-cseprő kívánság, melyek megvalósítását az igazgatóság egy kis jóakarattal könnyen teljesítheti. A közgyűléstől függ minden, hogy sikerül-e rálépni arra a megyére, amelyen haladva a békés munka révén eredmények elérhetőek-e?

Az adótörvények megjavítása. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége választmánya április hó 11-én — csütörtökön — délután 4 órakor ülést tart, melynek napirendjére az új egyenesadó-törvények megjavítása tárgyában készült határozati javaslat tárgyalását tűzték ki. Az új törvények 1913. január 1-én lépnek tudvalevőleg életbe, a Szövetség tehát az addig még rendelkezésre álló rövid időt fel akarja használni azon indítványainak megvalósítására, melyek nélkül legjobb meggyőződés szerint az új adótörv-

A mesterdálnok . . .

Czipóm szép és tökéletes,
Bonne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzel, varrok,
Rajt a

PALMA
KAUCSUK SAROK

nyek nemcsak a kereső lakosságnak, de az adó-kincstárnak is kárára lesznek s melyek sem a pénzügyi érdekeket, sem a többi adózó néposztályok érdekeit nem sértik.

A Ganz-féle villamossági r. t. terjeszkedése.
Ösmeretes, hogy a Ganz-féle villamossági részvénytársaság legutóbb felemelte alaptőkéjét. A tőkeemelés az üzem bővítésével van összefüggésben. Ezt szolgálja az is, hogy a társaság megvásárolta most *Füredy Alajosné II., Lövőház-utca 17. számú házát 350.000 koronáért. A házat — amely a társaság telepének szomszédságában fekszik — a gyár céljaira alakítják át.*

Drágitják a malombiztosítást. A biztosító intézetek kartelleje márczius 13-án telesen megdrágitotta a malombiztosítási díjakat, amennyiben a tarifa-biztosítás a fővárosi malmok díjtételeit 12 ezrelékben, a vidéki malmok alapdíjtételeit 15 ezrelékben állapította meg. Ezekből az alapdíjtételekből a szokásos osztályengedményeket 10, illetve 15 százalékban, a tartamengedményt pedig 5 százalékban véglegesítették. Az alapdíjtételekből a koplatóknál eddig alkalmazott rabat 20 százalékiig emelkedhetik.

Ungaro Kroata. Fiuméből jelentik: Az Ungaro Kroata hajózási társaság ma tartott közgyűlésén bemutatták a múlt évi üzleteredményt, amely 342.759 korona és 81 fillér tiszta nyereséget tüntet fel. Ebből 300.000 koronát osztalékképp fizetnek ki s részvényenkint 300 koronát.

Országos kukoricakiállítás Budapesten. Az OMGE legutóbb tartott igazgatóválasztmányi ülésén kimondotta, hogy jövő év februárjában országos kukoricakiállítást rendez Budapesten, egyrészt az ország kukoricatermelésének, a termelt fajtaiknak, a természeti eljárásoknak és eredményeknek, másrészt a termelési, összehasonlító kísérleteknek bemutatása végett. Hasonló kiállítás Magyarországon még nem volt.

A tőzsdetanács 1911-ben. Ismeretes, hogy az utóbbi években igen sok panasz hangzott el a tőzsdetanács lassu működése ellen. Hogy e panaszok mennyire jogosultak voltak, kitérünk a tőzsdetanács jelentéséből is, mely szerint, noha 1911-ben 1127 keresettel kevesebbet adtak be, mint 1910-ben és noha 1911-ben több érdemleges tárgyalás is volt, mint 1910-ben, a hátralék az év végén mégis nagyobb volt, mint az előző évben. Oka ennek részben az, hogy sokkal kevesebb volt a makacsági ítéletek száma és hogy gazdasági életünk örvendése felindulása folytán évről-évre nagyobb száma kerül a tőzsdebiróság döntése alá az olyan pereknek, amelyek a tőzsdéi forgalommal a legtávolabbról sem hozhatók összefüggésbe s amelyek csaknem kivétel nélkül hosszadalmas tárgyalásokat és bizonyítási eljárást igényelvé, rendkívül elfoglalják a tőzsdebiróságot. Ezekből a peréktől a tőzsdebiróság szabadulni akar, hogy csak a tőzsdei forgalommal szorosabb összefüggésben levő pereket kelljen elintézni. A tanácschoz érkezett egyébként 1911-ben 2895 új kereset, míg az előző évről hátralékképpen maradt 1248 per. A perek közül 1196 gabona- és terményper, 1059 pedig liszt- és orlemény-per volt. A többi szakmában (a vegyi termékektől eltekintve, hol 107 per volt) lényegesen százon alul van a perek száma.

Egybehívott közgyűlések.

- Április 2. Angol-Osztrák Bank (r. k.)
- Április 3. Villamos Városi Vasut r. t. (r. k.)
- Április 4. Wiener Bankverein (r. k.)
- Cs. kir. szab. Trieszti Általános Biztosító (Generali) (r. k.)
- Április 11. Beocsini Czementgyár Unió r. t. (tőkeemelés.)
- Zolnai Czement- és Mészgyár r. t. (tőkeemelés.)
- Április 27. Magyar Általános Kőszénbánya r. t. (r. k.)

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, márczius 30.

A készáru piacra ma kifejezetten lanyha volt az irányzat. Mérsékelt kínálattal szemben a malmok nagyon tartózkodók voltak, nehézkesen vásároltak és rossz árakat ígértek. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, élénkebb forgalom nem is fejlődött ki. Mindössze mintegy 5000 q buza kelt el a tegnapi árnál 10 fillérrel olcsóbban. A legdrágább eladási ár 11.85 korona volt 81 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.62 korona 77.8 kilós bácskai buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 15 fillérrel olcsóbb, a zab változatlan, a tengeri csendes. Forgalomba került 200 q rozs 9.80 koronás áron, 500 q zab 9.80-10.— koronás áron, 900 q tengeri 8.80-9.05 koronás áron, kocsira rakva és 1000 q árpa 9.50 koronás áron. A határidőpiacon mindjárt megnyitáskor kedvtelenül és a tegnapi zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a mai üzlet. A forgalom folyamán nagyarányú realizálások és véleményes eladások igen sürgős kínálatot idéztek elő, ami aztán az irányzat erős lanyhulásához és az árfolyamok jelentékeny csökkenéséhez vezetett. Egyedül a tengeri árfolyama maradt ma is aránylag jól tartva, eme cikkben azonban csak igen gyöngye forgalom fejlődött ki. Az áprilisi buza 2 fillérrel a tegnapi zárlaton alul 11.42 koronán indult, hamarosan 11.31 koronáig hanyatlott, aztán pár fillér keretén belül ingadozott és zárlatkor 11.28 koronán maradt. Az októberi buza mindjárt megnyitáskor 6 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 10.70 koronán indult, a forgalom folyamán 10.65 koronáig tovább csökkent és zárlatkor 10.66 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza 16 fillérrel, az októberi buza 10 fillérrel, az áprilisi rozs 24 fillérrel, az októberi rozs 12 fillérrel, az áprilisi zab 15 fillérrel, az októberi zab 3 fillérrel, a májusi tengeri 3 fillérrel csökkent.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

	Kilós	Ára 100 kg.	Kilós	Ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki	75	—	79	2.95—23.15
"	76	—	80	23.—23.5
"	77	—	81	23.10—23.40
"	78	22.70—23.05	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	22.75—22.95
"	76	—	80	22.90—23.10
"	77	—	81	23.05—23.20
"	78	22.60—22.85	82	—
Festvidéki	75	—	79	22.75—22.95
"	76	—	80	22.90—23.10
"	77	—	81	23.05—23.20
"	78	22.60—22.85	82	—
Bánsági	75	—	79	22.60—23.10
"	76	—	80	23.—23.20
"	77	—	81	—
"	78	22.70—22.95	82	—
Bácskai	75	—	79	22.90—23.15
"	76	—	80	23.—23.25
"	77	—	81	—
"	78	22.70—22.05	82	—
Rozs				
I. rendű új				20.—20.20
középmínőségű új				19.80—20.—
Arpa takarmány				19.10—19.60
I. rendű				—
II.				20.50—20.70
Zab				—
I. rendű				19.90—20.20
II.				17.85—18.—
Tengeri belföldi új				—
ó				—
Köles				—

Kötetett:

Buza. Tiszavidéki: 500 q 81 k 23.70 K, 100 q 81 k 23.70 K, 1000 q 81 k 23.65 K, 1000 q 81 k 23.60 K, 500 q 80.5 k 23.70 K.
Pestvidéki: 250 q 80 k 23.50 K.
Bácskai: 1500 q 77.8 k 23.24 K.
Rozs: 200 q 19.60 K kp. p.
Zab: 200 q 19.70 K kp., 150 q 19.90 K kp., 100 q 20.— K kp.
Tengeri: 500 q 17.85 K kocsira, 100 q 17.80 K ab Bpest, 200 q 17.70 K (szerb), 100 q 18.10 K (magyar).
T.árpa: 1000 q 19.— K kp. p.
Árak 100 kilogrammonként koronaértékben értendőek.

A határidőpiacon Kötetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (100 kg.-kint) 1912-re

Buza 1912 áprilisra	22.78—56
Májusi buza	22.84—58
Buza októberre	21.44—4630
Rozs áprilisra	19.90—52
Rozs májusra	19.70—76
Rozs októberre	17.40—36—44—24
Zab áprilisra	19.40—38—42—20—26
Zab májusra	—
Zab októberre	16.80—72—62—72
Tengeri 1912 májusra	17.50—52—46
Tengeri júliusra	17.38—40—36—44—36
Tengeri augusztusra	17.46—44
Káposztarepeze	—

1 óra 30 percikor zárulnak:

Buza áprilisra	22.56—22.58
Buza májusra	22.56—21.58
Buza októberre	21.32—22.34
Áprilisi rozs	19.52—19.54
Rozs októberre	17.26—17.28
Zab áprilisra	19.24—19.26
Zab októberre	16.70—16.72
Tengeri 1912 májusra	17.48—17.50
Tengeri júliusra	17.36—17.38
Tengeri augusztusra	17.44—17.46
Káposztarepeze augusztusra	31.40—31.60

Budapesti gabonaforgalom.

1912. márczius 28-tól 1912. márczius 20-ig.

Érkezett Elszállított métermázsa

Buza	39867	—
Rozs	1033	—
Arpa	408	—
Zab	2690	50
Tengeri	34694	200
Liszt	5.07	19378
Korpa	—	4.34

„Jó étvágya lesz Ha DIANA-SÓT VESZ.”

Értéktőzsde.

A magyar politikai válság megoldásának a hírért, az angol sztrájk ellanyhulását, a szilárd külföldi jelentést és a pénzpiacz javulásáról leadott közlést higgadtan fogadták a mai előtőzsdén. Az árnívó ugyan kissé javult az egész vonalon, de a forgalom igen szűk mederben folyt. A spekulánsok tartózkodását a mai tőzsdeválasztás miatt folytatott nagy agitációval is lehet megokolni, sokkal inkább azonban azzal magyarázhatjuk, hogy nemrégén sokat veszített a kis spekulánsok tömege és nem szívesen köt új üzletet. A készáru piacon alig volt kötés. A zárlat kissé gyöngült. A déli tőzsde iránya tartott volt, a berlini jelentés igen kedvező volt. A nemzetközi piacon kevés üzlet volt. A helyi piacon tartott áron folyt a vásár. A készáru piacon az árnívó változatlan.

GUMMI-HALHÓLYAG ÓVSZER Valódi angol és francia különlegességek. **tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 K. 3 tucatonként 20% engedmény.**

NAKIRA törv. védett, valódi indiai paragummi férőkülönleges tucatszaja 12.— korona. 3 tucatonként 20% engedmény. **IRRIGATOR 3 K és feljebb.** **UTERUS-SPRAI** feltétlen megbízható női fesskendő különlegesség 14 kor. **PESSAR-OGL.** orvosilag rendelve 3, 5, 6, 8, 11 kor. darabja. — 3 darabnál 20% engedmény.

VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben. **MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR** **VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.** **BIDET 10, 16, 20, 24 Kor.**

Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

A járadékpiacz üzlettelen, változatlan. A sorsjegy-piacz kissé javult.

Az előtőzsdén kötöttek: Osztrák hitel 657—657.25, Magyar hitel 863—864.25, Magyar koronajáradék 89.65, Leszámitoló 550—550.50, Jelzálogbank 191.50—101.78, Rimamurányi 722.75—724.50, Államvasut 733.50—734, Városi villamos 425—425.75, Közuti vasut 796.50—798.50, Hazai bank 303.50, Magyar bank 676.50—677.50, Mercur 294.50—295.

A déli tőzsdén kötöttek: Osztrák hitel 657.50—657.75, Magyar hitel 863.25—864.50, Magyar korona 89.65—89.50, Rimamurányi 723—724.25, Államvasut 733.50, Városi villamos 425—428, Közuti vasut 796—797.50, Magyar bank 677—678.50, Agrárbank 539.50—540, Kereskedelmi bank 3970, Mercur 294.50—295.

ELTALÁLÓK
BÍJTALANUL
ENCIKLÓPÉDIÁJA
Műszaki és ZSEBEXIKON. Olvasóinknak díjtalanul kéri.
Molnár R. Béla okleveles gépészmérnök, híres szabadalmi ügyvivő, Budapest, VIII. Baross-tér 14. (a keleti pályaudvar közelében) (Telefon 172—48) Szabadalmak készítője és értékesítője.

Bécsi gabonátőzsdé.

Bécs, márczius 30. (Saját tudósítónktól.) A mai hetitőzsdén buzában csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, csupán egyes helyi malmok vásároltak kisebb tételeket, az irányzat nyugodtabb lett s a heti árjavulásból mindössze 5 fillért volt képes megőrizni ez a czikk. Némileg élénkebb volt az üzlet rozsbán s alsó-ausztriai áru 10—15 fillérrel javult, árpában a konzum valami keveset vásárolt, az irányzat nyugodt, az árak változatlanok. Zab 5—10 fillérrel gyengült, tengeri kínálat hiányában szilárd.

Jegyzetett búza: Tiszavidéki 12.15—12.50, bánáti és bácskai 12—13.30, mosoni és győri 11.50—11.70, délivasuti 11.45—11.05, felsőmagyarországi 11.50—11.70, marchfeldi 11.50—11.75.

Rozs: Felsőmagyarországi 10.35—10.55, csepeli 10.25—10.40, pestmegyei 10.20—10.50, délivasuti és külföldi magyarországi 10.25—10.40, marchfeldi 10.55—10.50 K.

Árpa: Morvaországi 10—10.80, marchfeldi 10—10.50, bécsvidéki 10—10.40, felsőmagyarországi 9.20—10.10, délivasuti 9.40—10, maláta 9.75—10, takarmány 9.50—9.75 K.

Magyar tengeri 9.35—9.55, Cinqnantin 10.40—10.80 K.

Magyar szób: válogatott 10.70—11.05, elsőrendű 10.50—10.80, közepes 10.20—10.55, alsóausztriai 10.55—10.80 K.

Gabonásra lanyhulása hozta magával, hogy lisztben az üzleti viszonyok ismét rosszabbodtak. Finom liszt csak jelentékeny árengedményekkel lett volna eladható. Rozslist gyengült, takarmányliszt és korpa iránt alig mutatkozott az érdeklődés, későbbi határidőkre pedig teljesen el volt hanyagolva.

Bécsi értéktőzsdé.

Bécs, márczius 30. Noha a londoni piacz magasabb árfolyamokat jelentett, az itteni előtőzsdén a spekuláció tartózkodóan viselkedett, de az árfolyamok elég szilárdak. Hitelrészvény és Államvasut javult. A déli tőzsdén a piacz megtartotta tartózkodó irányzatát, Hitelrészvény javult. Berlin gyöngült.

10 óra 45 perczkor: Osztrák hitel 657, Magyar hitel 864, Laenderbank 544, Unionbank 613.50, Államvasut 734.50, Délivasut 107.25, Alpési 940, Rimamurányi 724, Skoda 734, Török sorsjegy 245, 3 százalékos délivasuti elsőbbség 257.50.

1 óra 30 perczkor: Osztrák hitel 657.75, Magyar hitel 864, Anglobank 336, Bankverein 543.25, Osztrák földhitelintézet 1274, Laenderbank 544.50, Unionbank 614, Államvasut 734, Délivasut 107.25, Dunagőzhajózási 1155, Alpési 940.25, Prágai vasmű 2818, Rimamurányi 723.50, Török sorsjegy 245, Skoda 733, 3 százalékos délivasuti elsőbbség 258.

Bécs, márczius 30. (Magyar értékek zárlata), 4 százeke arany-járadék 109.25 Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény 864.25, Magyar leszámitoló és váltó részvény 549.—, Rimamurányi 723.80, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 89.60, 4 százalékos magyar földterem. kötvény —, Magy. nyereim-köles. sorsjegy 427.50, Kassa-Oderbergi Vasutrézv. —, Magyar jelzálogbank 489.—, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, márczius 30. (Osztrák értékek zárlata), 4.2 százeke papír-járadék 89.70, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.40, 1860-as sorsjegy 1580.—, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 335.75, Bécsi Bankverein 543.—, Osztrák-magyar bank 1975, Déli vasut 106.30, Dunagőzhajózási r-t. 1158, Dohány részv. 332.—, Cs. k. arany (vert) 11.38, Német bankv 117.87, Osztr. Lloyd 546.— 4.2 száz. ezüst jár. 89.70

—93. Osztr. koronajáradék 89.70, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 658.25, Union-Bank 615.25, Osztrák Landerbank 543.90, Osztrák-magyar államvasut 734.—, Elbevölgyi vasut —, Alpési részvény 940.75, 20 frankos 19.14, Londoni váltóár 241.97, Lipótkohó 627.— Török sorsjegy 245.—.

Külföldi értéktőzsdé.

Berlin, márczius 30. (Értéktőzsdé.) A Wallstreet javulása és a kedvező iparjelentések dacára megnyitáskor gyöngülések voltak tulsúlyban, mert a tegnapi konstantinápolyi béke hírek nem nyertek megerősítést és a spekuláció a hét vége miatt realizált. Szilárdak voltak egyes bányá- és villamossági értékek, melyek épp úgy, mint amerikai vasutak javulást értek el, továbbá gőzhajósrészvények és Berliner Handelsanteile, utóbbiak kedvező üzletjelentésekre. Gyöngébb lefolyás után, amelyeket a mexikói lázadók sikeréről szóló jelentések is befolyásoltak, a tőzsdé a pénzpiacz némi könnyebbülésére szilárdan zárult, mely különösen a német kölesönpapiroknak és a Santung vasut részvényeinek vált javára. Jól tartották magukat továbbá a magas vezetési és földalatti vasut részvényei. A készáru piacz ipari értékei tulnyomórészt szilárdak voltak. Pénz tiz napra 7 százalék, magánkamatláb 4 7/8 százalék.

Berlin, márczius 30. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék 93.30, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 96.90, osztr. hitelrészvény 26.60, Déli vasut 17.50, orosz bankjegyek 215.85, 4 százalékos új orosz kölesön —, Discontó Commandit 184.50, Dinamitruszt 187.—, Harpeni 198.70, Unifikált török járadék 90.80, 4.2 százalékos ezüst jár. —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 91.70, Magyar koronajáradék 89.10, Osztrák-magyar államvasut 154.30, Bécsi váltóár 84.75, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 261.90, Gelsenkircheni 198.50, Laurakohó 178.10.

Frankfurt, márczius 30. Zárlat. 4.20/c papírjáradék —, 4 száz-os osztr. ar-jár. 96.60 Magyar ar-jár. 31.50 Osztr. hitelint. részv. 206.87 Osztrák-magyar államvasut 154.87 Északnyugati vasut —, Bustleh radi vasut —, Londoni váltóár 204.32, Bécsi Bank verein 137.50 Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölesön —, 4.2 százalékos ezüstjáradék 92.80, Osztrák koronajáradék 89.70, Magyar koronajáradék 89.35 Osztrák-magyar bank 140.65 Déli vasut részvény 17.62, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.70, Párisi váltóár 81.10, Union bankrészv. —.

Hamburg, márczius 30. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 92.3, 1860. sorsjegy 180.—, Déli vasut 17.— 4 százalékos aranyjáradék 96.40, Osztrák hitelrészvény 107.— Osztrák-magyar államvasut 754.—, Olasz járadék 96.50, 4 százalékos Magyar aranyjáradék —.

London, márczius 30. Angol consol 78.3/4

Páris, márczius 30. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 93.20, Osztr. aranyjáradék 99.90 Magyar arany járadék 93.50, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 507.— 3 3/4 százalékos Olasz járadék 96.75 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 272.—, 5 százalékos marokkói járadék —, 4 százalékos 1890. román köles 96.75 4 százalékos amort. románjár. 1905. —, 5 százalékos orosz járadék 106.— és fél százalékos 1909. orosz járadék 100.87 4 százalékos spanyol jár. 95.82 4 százalékos unifikált török jár. 89.57 Török sorsjegy 206.— Török dohányrészvény 358.—, Osztrák földhitelintézet 1435, Osztrák Landerbank 597.— Magyar jelzálog bank —, Banque de Paris 17.75, Banque Ottomane 685.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 112.—, Meridionalvasut 595.—, Hartman gépgyár 779.— Rio Tinto —, Sucrerie d'Égypte 9.—, Tula 898.—, Urikányi köszén —, Chartered 40.65, De Beers 501.25 East Rand 74.—, Jagersfontein 115.—, Trans. Land Compan 44.— Váltó Amsterdamra (rövid) 155.—, Váltó német piaczokra (rövid) 1:3.43 Váltó Bécsre (rövid) 208.—, Váltó Belgiumra (rövid) 3/8 Olasz arany váltó (röv) 1 Váltó Svájcra (rövid) 3 1/4 Csekk Londonra 252.30 Magánkamatláb 3 1/4.

Tudja

azt manapság mindenki, hogy a legrégebb időtől származó viszketegségi börbajok és izzadás ellen csak az: „Erényi Ichthyol Salicyl“ bizonyult teljesen megbízhatónak. Ki tudja,

hogya

hány viszketegséges ember használná szívesen az „Erényi Ichthyol-Salicyl“, ha birtokában lenne ennek a hirdetésnek;

nincs

olyan lény a világon, aki megtüri arczon, kézen, vagy a test bármely részén a börbántalmat. Igaz, hogy akadtak ezelőtt

köztünk

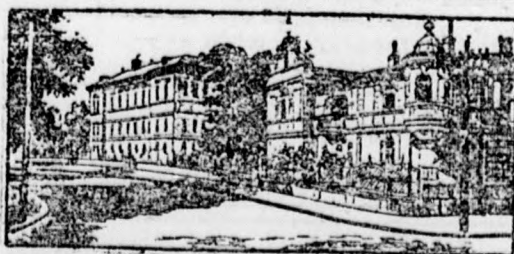
egyesek, akik lábizzadásban, kézizzadásban, hónaljizzadásban szenvedtek és mit sem tettek ellene. Ma

már

vége ennek az időnek. Mert a valódi „Erényi Ichthyol Salicyl“ néhány nap alatt tökéletesen megszabadítja az embereket a fent leirt kellemetlen börbántalmaktól;

semmi

sem bántja az emberiséget anynyira, mint a viszketegség, börbántalom, kipállott testrés, hónaljizzadás lábizzadás és az ezekhez hasonló börhíák. Éppen ezért rendeljen egy nagy doboz eredeti: Erényi Ichthyol Salicyl-t. Ara 3 korona. Főraktár: Diana-gyógyszerár, Budapest, Károly-körút 5.

Új városrészt

kelelkezik a főváros VII. ker., Erzsébet királyné-ut és a villamos mellett, hol 180—200 négyszögletes telkek

5 évi részlejtéssel

adatok el. Az üzemelés és egyéb közmunkák m r nagyban folynak, ezek elkészültével a telkek értékei óriásiak lesznek emelkezni és így minden vevő nagy nyereséggel jut. Építkezésre már sokan jelentkeztek. Felvilágosítást és térképet ad a tulajdonos:

Béhesi József irodája, Budapest, VII. kerület, Almássy-utca 1. Telefon 57—42, vagy a helyszínen az intéző, Erzsébet-királyné-ut 114. sz. (villamos végállomás). ■■■

Schottola Ernő
gyáros
Budapest, Váci-körút 13. és 53.

Esőköpenyek

vizhatlan gumvizott divatszövetekből urak és hölgyek részére.
Feketén vagy barnán gumvizott szövetekből rendőrök, csendőrök, postások, pénzügyőrök, vasutasok stb. részére.
Tessék árjegyzéket és mintákat kérni.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyers	Finomított
Azonnali és folyó havi szállítási	78.—	86.—
Március—májusra	78.—	86.—
Március—augusztusra	79.—	87.—
Március—decemberre	78.50	86.50
Inányzat szilárd.		
Bécsi nyersszeszjegyzés	67.—	68.—
Prágai ..	63.—	65.50
Lembergi ..	69.50	70.50

Buzakorpa.

Finom korpa azonnali szállításra	15.20—15.40
1912. márcziusra	—
márczius—májusra	14.50—14.70
Durva korpa azonnali szállításra	15.40—15.60
1912. márcziusra	—
márczius—májusra	14.70—14.90

Zsiradékok.

Disznózsír budapesti	156.—157.—
vidéki	—

Szalonna.

Városi 4 drbos	130.—131.—
3	136.—137.—

Vásárcsarnok.

Hivatalos jelentés.

Március 30. Élő: Csirke rántani valós (1 pár) 3.20—4 K. sítai valós hazai Ia. 4—5 K. IIa. 3.60—3.80 K. Tyuk, hazai Ia. 5—7 K. szerb 4—4.00 K. Rucza, szerb 3.60—4 K. Lud, szerb 7—8 K. Pulyka, szerb 11—11 K. Tiszított: Csirke Ia. (1 drb) 1.60—2 K. IIa. 1.20—1.40 K. Jérece Ia. (1 drb) 2.40—2.80 K. IIa. 1.80—2.20 K. Tyuk Ia. (1 drb) 2.60—3.— K. IIa. 2—2.40 K. Kappan (1 drb) 4—4.80 K. Rucza, hizott (1 drb) 4—7 K. sovány 2.60—3.60 K. Lud, hizott (1 drb) 8—14 K. Pulyka, hizott (1 drb) 6—10 K. Ludmáj, nagy (1 kilogramm) 7.20—10 K. kicsiny 4—6.80 K. Ludzsir (1 kilogramm) 2.80—3.40 K. Ludháj, tiszta 2.80—3.40 K. Ludháj vegyes 2.40—2.60 korona.

Vad- és vadhus. Szalonna, erdei (1 drb) 3.40—4.40 korona.

Tojás. Friss tojás, teatojás (100 drb) 7—7.20 K. főztojás 6.20—6.80 K. alföldi tojás (1440 drb) 82—83 K. erdélyi tojás 80—82 korona.

Kőbányai sertésvásár.

Március 30. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (párónként 320 kilogramm felüli súlyban) 152—156 fillér. Fialat közép (párónként 251—320 kg.-ig terjedő súlyban) 156—158 fillér. Közép (párónként 240—280 kg.-ig) 162—168 fillér.

Sertéslétszám: 1912. március 28. napján volt készlet 26356 drb. — 1912. március 29-én felhajtott 289 drb. — 1912. március 29-én elszállított 152 drb. — 1912. március 30. napjára maradt készletben 26493 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: kellemes.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbizottság igazgatóságától. 1912. március 30.) Előző napi eladatlan maradvány 690 drb sertés, 12 drb süldő. Pótfelhajtás 70 drb sertés, 2 drb süldő. Mai felhajtás (egygyedő 4-ig) 265 drb sertés, 88 drb süldő. Összesen 1025 darab sertés, 102 drb süldő. Eladott 250 drb sertés, 64 drb süldő. Mai maradvány 770 drb sertés, 38 drb süldő.

Árjegyzés. Zsiradék: Öreg I. rendű 350 kg. felül deletsúlyonással 136—144 fillér, Öreg II. rendű 280—350 kg. felül deletsúlyonással 134—138 fillér. Fialat nehéz 300 kg. felül deletsúlyonással 148—160 fillér. Fialat közép 220—300 kg.-ig deletsúlyonással 152—168 fillér. Fialat könnyű 220 kg.-ig deletsúlyonással 162—176 fillér. Hussertés könnyű 140—300 kg.-ig deletsúly-

ban 128 fillér. deletsúlyonással 150—172 fillér. Süldő belföldi deletsúlyban 100—112 fillér. A vásár irányzata lnyha. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

Március 30.

Kinevezések. A miniszterelnök Márffy István miniszteri segédtitkári ezimmet és jelleggel felruházott belügyminiszteri fogalmazót a közigazgatási bírósághoz tanácsjegyzővé;

a földmivélségi miniszter az általi menésbirtokok és a gödöllői koronauradalom gazdasági tisztviselőinek létszámában Koszits Pál m. kir. jószágfelügyelői ezimmet és jelleggel felruházott m. kir. I. oszt. gazdasági intézőt a VII. fizetési osztályba ugyancsak m. kir. I. oszt. gazdasági intézővé, Szikszay Béla m. kir. II. oszt. gazdasági intézőt a VIII. fizetési osztályba ugyan-csak m. kir. II. oszt. gazdasági intézővé, ifj. Rochlitz Tótor m. kir. gazdasági ellenőrt a IX. fizetési osztályba m. kir. III. oszt. gazdasági intézővé, Meuser Béla m. kir. gazdasági segédtitkót a X. fizetési osztályba m. kir. gazdasági segédtitkót a X. fizetési osztályba m. kir. gazdasági ellenőrré, Palánátsky György m. kir. gazdasági gyakornokot a XI. fizetési osztályba m. kir. gazdasági segédtitkót, a számvevőségek tisztviselőinek egyesített létszámában Vujsz Károly számvizsgálót, Baka Kálmán, Bászál Oszkár és Klászok József budapest lakosokat deiglenes minőségű fizetés nélküli számvizsgálókká, továbbá Hegedűs József, Glasz Lajos, Csoma Dezso, Krumpholtz Dezso, Tóncs Béla, Riedel Richárd, Mészáros György, Galambos Mihály, Schröder József, Vállas Lajos, Palgár Imre, Fischel Vilmos, dr. Hankovszky Jenő és Békly Ferencz budapesti lakosokat ideiglenes minőségű díjtalan számvizsgálóknokká, Leschinsky Vince gépezet a ráukfűrefti állami gyógyfürdőhöz fűrdőgépezészeké;

a közös pénzügyminiszter dr. Göttermann Mayer I. osztályu politikai segédt, zupanjaci járásvezetőt II. osztályu járási főnöké;

az igazságügyminiszter Miklósi Jakab zakolezai kir. járásbíróági díjokot a beszteczebányai kir. törvényszékhez, Kmetovits Antal bajai kir. járásbíróági díjokot a csepregi és Király Béla vasvári járásbíróági díjokot a vasvári járásbíróshoz irnokokká;

a pénzügyminiszter a budapesti m. kir. állampénztárak létszámában Waller Jenő állampénztári gyakornokot a XI. fizetési osztályba és Néppessy Árpád adóhivatali tisztet a rászkevei adóhivatalnál, a XI. fizetési osztályban való meghyvása mellett, pénztári segédtitkókká a budapesti IX. ker. állampénztárhoz, Steiringer Antal budapesti lakost a központi állampénztárhoz és Strak Vilmos díjokot a budapesti IV. ker. állampénztárnál, a budapesti IX. ker. állampénztár-

Budapesti értéktőzsde		Mai záró ár-folyam		Mai záró ár-folyam		Mai záró ár-folyam		Mai záró ár-folyam		
Név	Márk	Ár	Márk	Ár	Márk	Ár	Márk	Ár	Márk	Ár
Allamadósság.										
M. kir. Állami pénztárj. adóm. 4 1/2%	99.75	100.25								
Magyar aranyjardék	109.90	109.50	25.	20.000	500					
Magyar koronajardék	89.90	90.	22.	33.334	300					
Államkölcsön vaskapri cöljárja 2%	73.50	74.50								
1870. évi nyerevénykölcsön	215.	221.	16.	200.000	200					
Horvát-szlavon reg. kárt. kötv. 4 1/2%	90.	91.		25.000	200					
Magyar földterherment. kötvény 4%	90.	91.		45.000	200					
Horvát-szlavon földterherment. kötv. 4%	92.25	93.25		60.000	400					
Tiszai és szegedi nyer.-kölcsön 4%	149.—	155.—		200.000	400					
Egyesített jardék papírban 4 1/2%	92.80	93.30	40.	150.000	200					
Egyesített jardék ezüsten 4 1/2%	92.80	93.30		200.000	200					
Osztrák aranyjardék	114.40	114.90	108.	7.200	500					
Osztrák koronajardék	89.75	90.25	30.	125.000	400					
Osztrák Államsorsjardék 1860	159.—	166.—		20.000	500					
Osztrák Államsorsjardék 1860	219.—	225.—		20.000	500					
Osztrák Államsorsjardék 1867	306.—	312.—	12.	100.000	200					
Bpest székesföv. kölesön adóm. 4%	88.75	89.75	104.40	150.000	1400					
Bpest székesföv. kölesön adóm. 4%	88.75	89.75		150.000	1400					
Ország államkölcsön 1906. évről 5%	103.50	104.50	170.	65.000	1000					
Temes-Bégav. szab. kölesön	90.75	91.75		175.000	400					
Záloglevek, elsőbbségek.										
Bélvárosi takp. r.-t.	97.75	98.75	88.—	32.000	500					
Bélvárosi takp. r.-t.	98.	99.	25.	20.000	200					
Egyesült budapesti föv. takp. 4 1/2%	98.25	99.25	26.	50.000	400					
Egyesült budapesti föv. takp. 4 1/2%	99.	100.	20.	25.000	600					
Ganz és társa kölesönkötv. 4 1/2%	97.—	98.—	18.—	10.000	200					
Hazai bank r.-t. és é. á. 4 1/2% kam. kötv.	97.—	98.—	37.—	64.000	500					
Kisbirtokok orsz. földhitelint. 6%	101.25	102.25	95.—	80.250	600					
Kisb. orsz. földhitelint. 5 1/2% a. 4 1/2%	97.—	98.—	30.—	6.000	500					
M. agrár- és jardék. szőlőköt. 4%	96.—	96.—	300.—	10.000	2000					
M. agrár- és jardék. fáry. v. h. 4 1/2%	97.75	98.75								
M. agrár- és jardék. záloglevél 4 1/2%	97.75	98.75								
Magyar Ált. takarékp. r.-t. 50 évre	93.—	94.—		10.000	400					
Magyar Ált. takarékp. r.-t. 4 1/2%	98.—	99.—		7.500	400					
Magyar földhitelintézet	91.90	92.90		20.000	2000					
Magyar földhitelint. sz. talajl. 4%	98.—	99.—	20.—	15.000	200					
Magyar jelzáloghitelbank 4 1/2%	98.—	99.—	20.—	5.000	200					
Magyar jelzáloghitelbank 4 1/2%	98.50	99.50		3.200	600					
M. jelzáloghitelbank közs. kötv. 4%	90.75	91.75								
M. jelzáloghitelb. nyer.-kötv. 4%	123.—	126.—								
M. jelzáloghitelb. conv. ny. kötv. 100 K	177.—	180.—	30.—	20.000	200					
M. leszám. és pénzvált. 50 évre 4%	91.50	92.50	23.—	10.000	200					
M. leszám. és pénzvált. zálogl. 4 1/2%				10.125	500					
Magyar orsz. közp. takp. 4 1/2%	98.—	99.—	0	6.750	400					
Magyar orsz. közp. takp. 4%	90.—	91.—		8.750	320					
Magyar takp. közp. jelzb. 4 1/2%	98.—	99.—		8.000	800					
Magyar takp. közp. jelzb. 4%	97.75	98.75		4.500	400					
M. takp. közp. jelzb. közs. kötv. 4 1/2%	97.50	98.50		8.000	300					
M. takp. közp. jelzb. közs. kötv. 4%	92.50	93.50								
Orsz. közp. hitelszöv. kötv. 4%	90.—	91.—								
Osztrák-magyar bank 4 1/2%	96.45	97.45		44.000	200					
Pesti hazai takp. közs. kötv. 4 1/2%	98.75	99.75	35.—	3.200	200					
Pesti hazai takp. közs. kötv. 4%	90.25	91.25		5.000	200					
Pesti hazai takp. záloglevél 4%	90.50	91.50	20.—	20.000	200					
Pesti magy. keresk. bank 4 1/2%	98.25	99.25	54.—	20.000	150					
Pesti magy. keresk. b. közs. kötv. 4 1/2%	90.50	91.50		4.000	300					
Pesti m. keresk. b. közs. kötv. 4 1/2%	98.—	99.—		2.100	300					
Adria m. tengerhajózási r.-t. 4 1/2%	90.75	91.75	36.—	17.000	200					
Budapesti közuti vasp.-társ. 4%	90.50	100.50		10.000	200					
Budapest vill. var. vasp. r.-t. 4%	92.25	93.25	34.—	80.000	200					
Budapesti vill. var. vasp. r.-t. 4%	88.50	89.50		15.000	200					
Budapest-pécsi vasut. 4%	85.—	90.—	35.—	110.000	200					
Kassa-oldebregi vasut. 1897. ar. 4%	92.50	93.50		20.000	200					
M. Tolyam- és tengerh. r.-t. 4 1/2%	92.50	93.50		11.000	200					
	98.—	99.—		10.175	300					
Bankok.										
Angol-osztrák bank	835.—	837.—		7.500	200					
Budapesti bank részv. társ.	485.—	440.—		8.000	400					
Első magyar iparbank r.-t.	391.—	396.—	160.—	441	1000					
Fiumei hitelbank	802.25	808.75	24.—	4.300	200					
Hazai bank részvénytársaság	843.—	865.—		7.500	200					
Hermes m. ált. váltóüzlet r.-t.	248.—	245.—		18.000	800					
Horvát-szlavon orsz. jelzálogb.	539.50	540.—		10.000	200					
Magyar agrár- és jardék. r.-t.	863.75	864.25		185.600	200					
Magyar Ált. hitelbank	678.25	678.75	28.—	10.000	200					
Magyar bank és kereskedelmi r.-t.	401.50	492.—		3.800	200					
Magyar jelzáloghitelbank	1690.—	1650.—		5.200	500					
Magy. kir. szab. osztályosorsj. r.-t.	551.—	551.50		20.000	250					
Magyar lezámitoló és pénzv. bank				8.000	200					
Magy. pénzünt. közp. hitelb. r.-t. A)				85.000	200					

hoz ideiglenes minőségű állampénztári gyakornokokká; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Porubszky Margit okleveles kisdédvönöt a trencséni 11-ik számú állami kisdédvódához kisdédvönvévé;
a szegedi ügyész Rácz Sándor nagyikikindai törvényszéki fogházort a nagyikikindai ügyészséghez hivatalsszolgárára nevezte ki.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter kiskoru Herskovics Mórész kövargarai illetőségű wieni lakos Hajósa, kiskoru Freud Mátrón budapesti születési ugyanottani lakos Földire, Weiszberger Izidor budapesti illetőségű ugyanottani lakos, valamint Frigyes nevű kiskoru gyermek Verőre, kiskoru Fraenkel Károly, Zsuzsanna és Gyula sártréudvari illetőségű ugyanottani lakosok Madárra, Weiszberger (Hermann) Jenő miskeci illetőségű ugyanottani lakos Hegyesire, Stern Mór ungvári illetőségű ugyanottani lakos Szepesire, Kohn József megyeresi születési bányrétalapi lakos, valamint Béla nevű kiskoru gyermeke Kardosra, Schreiber József gyümölcsényi illetőségű ugyanottani lakos Szilágyira, kiskoru Friedler Imre joghallgató, budapesti lakos Bánra, Harinez Mihály kustánfalvi illetőségű újvárosi lakos Hollósi, Weiss Dávid budapesti illetőségű ugyanottani lakos, valamint Miksa és Olga nevű kiskoru gyermekei Verésre, Fuchs Béla budapesti illetőségű ugyanottani lakos Telgártira kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A budapesti egyetemen gépész kapusi állásra 6 hét alatt; Eszteren és Libánfalván postáigynéki állásra április 12-ig; a beregszászi pénzügyigazgatóságnál hivatalsszolgálatra május 1-ig; a sátoraljai helyi pénzügyigazgatóságnál irodatiszti állásra április 30-ig; a fiemel törvényszéknél jegyzői állásra 2 hét alatt; Czirókafalun postamesteri állásra április 26-ig lehet beadni a pályázatokat.

Felolós szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

MINDENKI
aki iródkában, hivatalokban, üzletekben a gyárakban a tisztaságot, kényelmet és egészsérséget szem előtt tartja
AZ „A. B. C.”-NÉL
hygien, tisztított kölesöntöröknek, portöröknek, padlóruháknek bevezetését, nagyon olcsó kölesöntő mellett házhoz szállítva és hetenként pontosan cserélve, okvetlen megkezd.
„A. B. C.” Egyesült Fehérnemű Kölesöntő Vállalat,
Eötvös-utca 30. szám, Telefon 46-66.
Külön osztály vendéglők részére.

A NAGY NAP.

— REGÉNY EGY KÖTETBEN. —
Irtá: **JEAN DE CARRE.**

— Tégy le védelmezésükörol. A király főbbé nem akar hallani róluk.
Godoi ezt rideg, metsző hangon mondta.

Az infáns fejet hajtott; elszánta magát az engedelmességre, de lelke mélyében erősen felébredt a visszatörítés vágya. Kebelében ismét a fellázadt ember szíve dobogott.
Ugyanezen nap estéjén a király megkapta fiától a levelet, melyet de la Paix herezeg mondatott tollba. Nagyon alázatos, sőt szolgai hangon volt fogalmazva, tele fentartás nélkül tett beismeréssel és őszinte bűnbánatról tanuskodott. IV. Károlyt, aki nem tudta, hogy milyen körülmények között szánta el magát Ferdinánd e levél megírására, meghatotta.

Bármit mondott is Godoi Manuel, egy perczig sem szándékozott halálba küldeni fiát. Ennek őnmegadása lefegyverezte s ettől a pillanattól fogva elhatározása készen volt. De nem nyilvánította ki sem e napon, sem a következő két nap folyamán. A névnapján készült tudtul adni, mely november 4-re esett.

Szent Károly napján az udvar és a főváros minden esztendőben örömmünnepet ült, de amióta Godoi Manuel vált Spanyolország urává, ez az ünnep mind többet veszített fényéből. A grandok legtöbbször tartózkodott a megjelenéstől; így jelezte megvetését a királynéval szemben. A nép a félsziget egyik végétől a másikig duzzogott. A szent Károly napot csak ürügynek tekintette, hogy zajosn tiltakozzék a gyűlölt miniszter botrányos kegybentartása ellen.

Abban a reményben, hogy megváltoz-

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az idő tegnap is változékony, szelles, többnyire barult volt és a Nagy-Alföld északi részének, a Kis-Alföldnek meg a Sajó völgyének kivételével majdnem mindenütt esett kisebb-nagyobb mennyiségű eső. Csáktornáról zivatart is jelentettek, Ungváron pedig apró jég esett. Ma reggelre Erdély kivételével tulnyomóan derült az idő.

A hőmérséklet ma reggelre észrevehetően sülyedt s itt-ott dér is keletkezett; a tegnapi maximum 22 C fok volt Észéken, az éjjel a minimum pedig 3 C fok Tatrafüreden.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás és helyenkint — főleg Északon meg nyugaton — eső várható.

(Sürgöny-prog.: Hűvös, Északon, nyugaton elvélve csapadék.)

Állomás	Lágyomádá min. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerinti	Észirány és erője	Felhőzet	Csepelők mm.		Hőmérséklet		
					max.	min.	max.	min.	
A.-Szeletina	64.7	2.8	N	2	0	4	11	1	1
Ungvár	63.8	1.5	N	0	1	1	11	1	1
Késmárk	63.8	2.0	W	4	0	2	7	1	1
Lesoncz	64.3	4.6	W	2	0	—	13	0	0
Ogyalla	65.9	3.1	W	1	0	—	13	0	0
Budapest	66.2	4.1	W	1	0	—	14	0	0
Herény	67.1	2.6	W	1	0	—	13	0	0
Keszthely	67.1	5.5	—	0	0	—	15	0	0
Pécs	68.2	5.5	NE	1	2	8	20	1	3
Zágráb	68.3	8.3	NE	1	1	3	19	0	0
Páma	65.9	3.8	—	0	0	4	13	0	0
Szeged	65.9	6.5	N	2	0	—	18	0	0
Temesvár	63.9	4.8	NW	2	2	5	18	0	0
Nagyvárad	65.5	3.6	W	1	2	4	15	4	4
Kolozsvár	65.0	4.8	E-E	1	4	2	14	4	4
Nagyszombat	—	6.4	W	0	0	10	13	4	2
Szatmár	—	4.8	NW	2	0	—	14	1	1
Eger	—	1.8	E	3	3	—	6	1	1
Arvadárja	—	1.7	N	5	0	7	8	1	1
Selmeczbánya	—	9.2	—	0	0	1	14	2	2
Komárom	—	4.8	NW	1	1	—	12	3	3
Magyar-Ovár	—	4.9	—	—	—	—	14	2	2
Sopron	—	11.1	NE	3	2	—	18	10	6
Eszék	—	6.2	NW	2	2	10	22	6	6
Cirkvenca	—	3.2	NE	1	0	—	14	1	1
Debreczen	—	4.6	N	2	0	—	17	3	3
Kecskemét	—	4.4	—	—	—	—	16	4	4
Oroszlána	—	—	N	2	0	—	10	—	—
Arad	—	6.1	—	—	—	—	19	5	5
Zombolya	—	6.5	NW	2	1	—	18	5	5
Verecz	—	8.8	W	5	4	4	19	8	8
Orsova	—	—	—	—	—	—	—	—	—

VIZÁLLÁS.

Ország	márcz. 29. márcz. 29.		márcz. 30. márcz. 29.	
	méter	méter	méter	méter
Ann	Schörling 1.90 1.91	Flisa	M.-Sziget 0.86 1.12	
Duna	Passau 3.20 3.30	Tekchaza	Tekchaza 1.08 1.45	
	Linz 0.57 0.58	V.-Namóny	V.-Namóny 4.19 3.72	
	Bécs 0.53 0.90	Tolaj	Tolaj 0. — 5.92	
	Pozsony 2.19 2.63	Tiszafüred	Tiszafüred 5.78 5.87	
	Komárom 3.19 3.26	Szolnok	Szolnok 5.97 5.97	
	Budapest 2.48 2.66	Csongrád	Csongrád 6. — 6. —	
	Paks 1.73 1.00	Szeged	Szeged 6.20 6.22	
	Zala 2.62 2.72	T.-Bece	T.-Bece 4.74 4.74	
	Mohács 3.49 3.24	Titel	Titel 4.37 4.40	
	Gembos 3.40 3.43	Ondava	Ondava 0.86 0.83	
	Hjvítek 4.14 4.14	Hoór	Hoór 0.32 0.30	
	Pancsova 4.04 4.02	Tepoly	Tepoly 4.92 4.94	
	Orsova 2.16 1.96	Budrog	Budrog 2.30 2.22	
Morva	Zselna 0.66 0.78	Szabolca	Szabolca 0.65 0.66	
Vág	Trencsén 0.72 0.70	Hárnád H.-Németi	Hárnád H.-Németi 0.65 0.66	
	Szered 1.06 0.96	Berettyó	Berettyó 0.86 0.48	
Rába	Szt.-Gottlák 0.12 0.14	B.-Ujfalva	B.-Ujfalva 0.85 0.15	
	Sárvát 0.53 0.21	Körs	Körs 0.47 0.60	
	Győr 0 — 2.97	Causa	Causa 0.17 0.46	
Óráva	Varasd 1.59 1.59	N.-Várad	N.-Várad 0.60 0.75	
	Zákány 0.25 0.29	Belényes	Belényes 0.42 1.10	
	Bárcs 0.60 0.44	Garabonca	Garabonca 0.90 1.10	
	Eszék 1.22 0. —	Borosjenő	Borosjenő 0.60 1.23	
Mura	M.-Szerdah 0.70 0.73	Békés	Békés 3.94 5.02	
Száva	Zágráb 0.64 1.59	Gyoma	Gyoma 5.19 5.12	
	Százek 4.19 3.69	Sárocs	Sárocs 1.20 1.30	
	Mitrovicza 5.01 4.94	Branyicska	Branyicska 0. — 0. —	
Szamos	Deés 0.65 0.82	Arad	Arad 0.68 0.34	
	Szatmár 1.99 2.82	Makó	Makó 2.26 1.74	
Kraszna	N.-Majtény 0.63 0.87	Lugos	Lugos 0.90 1.20	
Latorca	Munkács 0.50 0.45	R.-Kostály	R.-Kostály 1.20 1.50	
Latorca	Hononca 0.20 0.15	Kiszertó	Kiszertó 0.90 1.24	
Újg	Ferencsny 0. — 0. —	Temesvár	Temesvár 0.02 0.68	
		Becskevár	Becskevár 0.92 0.96	

Még sohasem létezett olyan gyógyszer, mint a rég elismert és jónak bizonyult

Dr. Schöfft-féle

„ARANYCSEPPEK”

váltólás és minden gyomorba ellen, a gyomrot 15 perc alatt megszűnteti és gyógyítja a hasüregi és kolikát, továbbá vérfeszítésre is szolgál és megszűnteti az étvágytalanságot, tejmigrént, hányásingert, aranyeret és reumatikus fájdalomkat. Aki ezen szert a háznál tartja, soha nem eshet nagy betegségre és a gutaütéstől is menive van. Vesebaj és kolera ellen.

I üveg ára . . . I frt. 20 kr.
I drb. sehtapasz I frt. 50 kr.

Széthűld minden világrészbe:

Franz Dommanovics

Wien, 17. Bez, Halischgasse 19. II/30.
Magyar levezetés.

tatja ezt a rossz hangulatot, akarta a kegyelmet nevenapján gyakorolni a király, de bizalmasabb meghittjeit kivéve, senki sem tudott erről a szándékáról. Az ünnepség napja még szomorubban köszöntött be, mint az előző évben Madridban az üdvölvések, melyek szokás szerint már kora reggel eldördültek, csak a keserűség érzetét keltették fel a népben. Méltatlankodtak a gondolatra, hogy az udvar ünnepeit mérészi a szent Károly napját, mikor a trónörökös feje fölött a halál fenyegetése lebeg. A harag halk moraja zuggott az utcákon telongó tömeg ajkán.

A város bizonyos pontjain, a börtön közelében, melyben Boristidi Antonio és Osorio Rafael voltak elzárva, a Buen Retiro körül, ahol a Tudo nővérek laktak, az Alludia palota előtt, melyben de la Paix herezeg neje, Bourbon Maria infánsnő tartózkodott; úgy szintén a Puerta del Solon a király fegyverkövácásának esukott boltja előtt csoportosulások támadtak. Mind e helyeken lázító beszédek tartottak. Mint az előző napokon, az elszántabb emberek között most is arról volt szó, hogy az Escorial elé vonulnak s a trónörökös számára kicsikarják a királytól a kegyelmet.

A hatóságok az összes rendelkezésükre álló fegyveres erőt készenlében tartották. Csakis ez az erő parancsolt immár tiszteletet az elégedetleneknek.

Az Escorialban a király testőrsége készen állt, hogy Madrid ellen induljon, ha ott lázadás törne ki. Ilyen körülmények között szent Károly napja nagyon szomorúnak ígérkezett. Az udvarnál ugyanolyan nyugtalanság uralkodott, mint Madridban.

Általános volt hát a meglepetés, mikor délután két óra tájban a király és a királyné de la Paix herezegtől követte a trónterembe léptek s az udvaroncoknak már ott egybegyűlt diszruhás és rendjéles serege, gondatlan, derült hangulatban látta őket. De a szatartásuk csakhamar meg volt magyaráz-

va. IV. Károly parancsot adott, hogy menjenek az aszturiai herezeghez és vezessék eléje. Bourbon Ferdinánd megjelent. Arca bizalmat fejezett ki.

— Megkaptam a leveledet — mondta fiának a király hangosan. — Engedelmes őnmegadásod, bárha kései is nagyon, visszaadja szeretetemet és anyádét. Tekintetbe vettük fiatalágodat. Megboesájtunk neked abban a hiszemben, hogy föllázadásod csakis a rossz tanácsok következménye volt, amelyeket elég hibás voltál meghallgatni és amelyeknek adóit feljelentett nekünk. Visszaadom kardodat, de ne felejtse, hogy csakis az én akaratommal huzhatod ki hüvelyéből.

Bourbon Ferdinánd letérdelt s térdén állva fogadta el atyja kezéből a kardját. Aztán föllált s ekkor atyja és anyja megcsókolták.

Godoi Manuel üdvözölte, utána pedig sorban az összes jelenlévők. A királyi család kibékülése így megtörténvén, IV. Károly ünnepélyesen is kijelentette ezt udvarának.

De la Paix herezeg tehát ismét diadalmaskodott. A szerencse, mely már tizenhét év óta állhatatosan szolgált, továbbra is ontotta számára kegyeit.

E napon új bizonyítékában részesült ennek Beauhorna is gróf, aki az egész diplomáciai karral eljött, hogy a királyt névnapja alkalmából üdvözölje; kinyilatkozta, hogy Portugáliának előre látható meghódítása esetén Fontainebleuban szerződést írtak alá, mely szabályozza az ország jövő viszonyait. A braganzai házat megfosztják a tróntól s az ország egy részét Luzitania királyság elnevezés alatt Etruria királya, IV. Károly unokája, kapja, ez utóbbinak hűbér ursorága alatt.

Portugália déli részében de la Paix herezeg számára az algarvesi nagyhercegséget alapítják négyszázezer alattvalóval. Ugy mint Luzitania, ez a hercegség is Spanyolország hűbérese lesz. (Folyt köv.)

Idegenek Utmutatója!

Bankok, takarékpénztárak.

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület.
Budapest.

Alapított 1840-ben. Befizetett részvénytőke 20.000.000 K. Tartalékalap 59.629.862 K 89 fillér. Könyvecskére és folyószámlára elhelyezett betétek álladéka 1910. december hó 31-én 369.403.373 K 18 fillér. Forgalomban levő saját kibocsátványok 333.571.450 K. A takarékpénztár 4 százalékos és 4½ százalékos záloglevelet, valamint 4 százalékos és 4½ százalékos községi kötvényeket bocsát ki. Ezen címletek teljesen adómentesek, minden ékintben kauczióképesek és községek, testületek, alapítványok és nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzeinek elhelyezésére, valamint hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasnak nyilvánítottak. Mind a záloglevelek, mind a községi kötvények alkalmasnak nyilvánítottak továbbá katonai házasági óvadékok czéljaira s a záloglevelek ezenfelül árva-pénzek elhelyezésére is. A takarékpénztár ezenkívül 1906-ban 30.000.000 K összegű, egyenkint 100 K névértékű nyereségykötvényt bocsátott ki.

Budapesti Bank Részvénytársaság,

VI., Teréz-körút 22. szám.

Alaptőke 10 millió korona. Fiók: V. kerület, Zoltán-utca 18. szám. Elfogad betéteket folyószámlára és takarékkönyvecskére. Előleget ad értékpapírokra. Külföldi pénzek vétele és eladása. Tőzsdéi megbízások, Safe deposit a Zoltán-utcai fiókban.

Első Magyar Iparbank váltóüzlete,

Budapest, V., József-tér 1. szám.

Értékpapírok, sorsjegyek, ércpénzek vétele és eladása a hivatalos napi árfolyamon. Tőzsdéi megbízásoknak úgy az érték-, mint a gabonatőzsdén a legelőnyösebb feltételek mellett eszközölése. Szelvények és kisorsolt értékek díjmentes beváltása. Olcsó magas előlegek értékpapírokra és sorsjegyekre. Sorsjegyek részletfizetésre. Igények minden huzásra. Osztálysorsjegyek eredeti áron. Sorsolási ellenőrzés költségmentesen. Katonai házasági óvadékok ügyében minden utbaigazítás és eljárás ingyen.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank,

V., Dorottya-utca 6. szám.

Fióktintézetek: Budapest, IV., Múzeum-körút 1. — V., Nádor-utca 25. — V., Lipót-körút 32. — VII., Erzsébet-körút 41. — VI., Andrassy-ut 30. — Vidéki fiók: Fiume, Kolozsvár, Kassa, Pozsony. Közraktárak: Budapest és Barcsan. Alaptőke: 40.000.000 korona.

A Wiener Bank-Verein

magyarországi fióktelepe.

Budapest, V., Nádor-utca 4. szám (saját házában.)

Belvárosi osztály: IV., Koronaherczeg-utca 10. — Terézvárosi osztály: VI., Deák Ferencz-tér 6. — Központ: Wien, I., Herrengasse 8. Teljesen befizetett részvénytőke 130 millió korona. Tartalékok 40 millió korona. A Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepe a folyó banküzlet összes ágával foglalkozik.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölesön Részvénytársaság.

Befizetett részvénytőke: 20 millió korona. Központ és Magyar kir. szab. osztálysorsjáték fő-elárúsító helye: VI., Andrassy-ut 5. — Kézi zálog-üzletek: IV., Károly-körút 18. — IV., Ferencz-tér 4., Irányi-utca sarkán. — V., Lipót-körút 27. — VII., Király-utca 57. — VII., Rottenbiller-utca 1. — VIII., József-körút 2. — VIII., Üllői-ut 6.

Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára.

V., Béla-utca 5. szám.

Alaptőke: 9.800.000 korona. (46.500 darab 200 korona névértékű részvény).

Lipótvárosi Bank mint szövetség.

V., Erzsébet-tér 7. szám.

Szövetkezeti tagok 6 éves évtársulatokban. 1911-ben a VII.-a. évtársulat 373 üzlet részére, egyenkint 60 korona nyereség jutott.

„Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T.

IV., Koronaherczeg-utca 5. szám.

Fiók: V., Dorottya-utca 8. — V., Nádor-utca 25. — Bécsi fiók: Wien, I., Stock am Eisenplatz No 3. — Alaptőke 5 millió korona. Értékpapírok és sorsjegyek vétele és eladása. Betétek takarékkönyvecskére és folyószámlára. Utalványok és hitellevelek az összes piacokra. Osztálysorsjáték, Safe deposit.

Központi Bank Részvénytársaság.

V., Sas-utca 24. szám.

Az Ustredni banka ceskych sporitelen, Prága (alaptőke 25.000.000 K, tartalékok 2.000.000 K) afilliált intézete. Elvállal a banküzlet körébe vágó minden megbízást. Elfogad betéteket takarékkönyvecskére 4—4½ százalék mellett, folyószámlákra a legelőnyösebben. — Sorsjegyzosztálya foglalkozik a sorsjegyeknek részletfizetés mellett való eladásával. — Amerikai osztálya az összes átutalásokat, követelés-behajtasokat, örökségi és más jogi ügyek rendezését, newyorki testvérintézete, a Bank of Europe utján eszközöli.

Mercur Váltóüzleti Részvénytársaság.

V., Fürdő-utca 3. szám.

Alaptőke 6 millió korona. Ajánlkozik a bank-üzlet körébe vágó mindennemű megbízás lebonyolítására. Sorsjegyek és értékpapírok vétele, eladása és biztosítása árfolyamvesztés ellen. Tőzsdéi megbízásokat elfogad a budapesti és valamennyi külföldi tőzsdére. Kisorsolt értékpapírok beváltása. Takarékbetétek. Különlegesség: vidéki pénzintézetek és tőzsdén nem jegyzett részvények adásvétele.

Magyar-Cseh Iparbank Részvénytársaság.

V., Sas-utca 27. szám.

Főbb üzletágai: betétek elfogadása könyvecskére 4% netto kamatozás mellett, valamint csekk- és folyószámlára; behajtás; bel- és külföldi hitellevelek kiállítás; értékpapírok, külföldi pénznemek, devizák vétele és eladása; lombardirozás, tőzsdéi ügyletek lebonyolítása; sorsjegyeknek részletfizetésre való eladása, stb.

Budapesti Kereskedelmi Részvénytársaság,

VIII., Rákóczi-ut 9. szám.

„Palace pezsgőgyár“ elnevezés alatt Budafokon modern berendezésű pezsgőgyára van, ahol francia mintá szerinti elsőrangú magyar pezsgőt gyárt. E mellett borkereskedelemmel, főleg fajborokat palackokban, likör, rum, cognac és gyümölcspálinka gyártásával foglalkozik. Tokaji borkban Tokaj-hegyalján külön pinczéi vannak és a legmegbízhatóbb szamorodni- és asszu-borokat árusítja. Importál kínai és japán teákat, amelyeket Nippon-tea elnevezés alatt hoz forgalomba. A részvénytársaság pénzüzleteket lebonyolít és takarékbetéteket elfogad. Telefon: 141—83.

Szállítmányozási és Iparbank R.-T.

VI., Váci-körút 37. szám.

Alaptőke 400.000 K. Telefon: 21—29.

Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság.

IV., Kigyó-tér 1. szám.

Alaptőke 16.000.000 korona. Tartalékalap 4.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, pénztári jegyekre és csekk-számlára. Leszámitoló váltókat. Jelzálogkölesönket nyújt földbirtokokra. Előleget ad értékpapírokra s azok vételét és eladását lelkiismeretesen és legmegtökösöb feltételek mellett eszközöli. Tőkebefektetésül ajánlja 4½ és 4¼ százalékos adómentes zálogleveleit.

Budapesti Kölesönös Segélyző Egylet m. sz.

V., Arany János-utca 18. szám.

Takarékbetétek gyümölcsözletését elvállalja heti befizetések mellett. Kölesönöket folyósít olcsó kamat és előnyös visszafizetési módzatok mellett.

Budapesti Iparbank Részv.-Társ.

IV., Eskü-tér 8. szám.

Kölesönöket folyósít váltóra vagy kötelezvényre; leszámitoló folyószámla-követeléseket és elvállal minden, a banküzletbe vágó megbízást előnyös feltételek mellett. Telefon 25—65.

Budapest III. ker. Takarékpénztár.

III., Lajos-utca 133. szám.

Alaptőke 1 millió korona, Alapított 1872. Telefon 41—82.

A Magyar Pénzüzetek Földhite- és Ingatlanbankja Részvénytársaság

V., Országház-tér 4. szám.

Mely az Angol-Osztrák Bank és a Magyar Pénzüzetek Központi Hitebankja alapítása, foglalkozik a földhiteügyletek minden fajával, birtokokat vesz és elad, parcellázásokat, illetőleg azok finanszírozását ellátja. Hivatalos órák: 9-től 2-ig.

Magyar Fakereskedők Hiteintézete R.-T.

V., Széchenyi-utca 1. szám.

Alaptőke 3.000.000 korona. Alapításai és részesedései: Egyesült Fatermelők R.-T., Kiszjenői Fatermelők R.-T., Központi Faértékesítő R.-T., Magyar Fakereskedelmi R.-T. Elvállal minden a fatermelés és fakereskedelem ágába tartozó pénzügyi műveletet, felbecslést, erdőértékesítést, vételt és eladást előnyös feltételek mellett. Felvilágosítás: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca.

Általános Iparbank Részv.-Társaság

VII., Erzsébet-körút 39. szám.

Alaptőke 8 millió korona.

Budapest-Terézvárosi Takarékpénztár R.-T.

VI., Andrassy-ut 47. szám.

Alaptőke 1.200.000 korona. Elfogad betéteket betétkönyvekre, pénztárjegyekre, valamint csekk- és folyószámlára. Leszámitoló váltókat a legelőnyösebb feltételekkel bank-uton és hiteügyletben; előleget ad értékpapírokra; elfogad megbízásokat értékpapírok vételére és eladására.

Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár Részvénytársaság.

V., Váci-körút 22. szám (saját ház).

Alaptőke 3 millió korona. Tartaléktőke 200.000 korona. Fióktintézetek: Arad, Miskolcz, Nagyvárad. Foglalkozik mindennemű, a bankszakmába vágó ügyletekkel, finanszírozza a vasutas fogyasztási szövetkezeteket, lebonyolít mindenféle vasutas pénzügyi tranzakciót.

Az Algemeene Bank voor Zalcijk Onderpand

németalföldi (hága) pénzüzet.

Kölesönöket folyósít hasznélvezetekre, életjáradékokra, kötött tulajdonra, stb., anélkül, hogy váltófedezetet kérne. Felvilágosítás: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4., az Általános Óvadékbank helyiségében.

Országos Iparbank Részvénytársaság,

Budapest, V., Ferencz József-tér 6. szám.

(Gresham-palota.)

A Zivnostenká banka, Prága alapítása. Részvénytőke 60 millió. Tartalék 16 millió. Telefon 131—65 és 131—66. Sürgönyezim: „Industriale“. Elfogad takarékbetéteket 4½ százalékos netto kamatozás mellett. Betéteket folyószámlára meg egyezés alapján kuláns tétel mellett. A bankszakma összes ágával foglalkozik. Értékpapírok vétele és eladása. Értékpapírok megőrzése és kezelése. Előleg értékpapírokra. Külföldi váltók és pénznemek vétele és eladása. Hitellevelek kibocsátása. A budapesti és külföldi tőzsdéken megbízások kuláns eszközölése. Váltók, utalványok, stb. behajtása. Váltóüzlet: V., Ferencz József-tér 6. (Gresham-palota.)

Gaedicke Bankház Részv.-Társ.

A magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárúsítója. Játéktervek ingyen és bérmentve.

Magyar Kereskedelmi Hitebank Részvénytársaság.

Budapest, V., Erzsébet-tér 18. szám.

Alaptőke: 8.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, folyó- (cheque) számlára és pénztárjegyekre. Leszámitoló váltókat, utalványokat, kötelezvényeket és nyílt számlákon alapuló künnlévőségeket. Előleget nyújt értékpapírokra és az azok vétele és eladására vonatkozó megbízásokat lelkiismeretesen és legelőnyösebben teljesíti. Külföldi pénznemek vétele és eladása. Vállal szesadóhite-biztosítékot a kincstárral szemben és letesz mindennemű óvadékokat. Elfogad letéteket megőrzés végett. (Safe deposit.) Kiállít hitelleveleket.

Hazai Bank Részvénytársaság.

V., Dorottya-utca 3. szám.
Alapítke 32,000.000 korona. Tartaléktöke 9,500.000 korona. Nádor-utcai fiók: V., Nádor-utca 18. — Oktogon-téri fiók: VI., Andrássy-ut 48. — Rákóczi-uti fiók: Rákóczi-ut 26.

Budapesti Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság.

IV., Koronaherczeg-utca 3. szám.
Alapítke 2,000.000 korona. Elfogad takarékbetétet 4½ százalék mellett. Köztisztviselői kölcsönököt folyósít 10—30 évi törlesztésre, minden előleges költség nélkül. Elvállal tisztviselő-házak építését és telepek létesítését lakbérleltetés mellett.

Budapest—Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság.

VII., Károly-körút 18. szám.
Befizetett alapítke 5,000.000 korona. Elfogad betéteket takarékkönyvekre és folyószámlában. Tőzsdéi megbízásokat teljesít, értékpapírokat, csekkeket, külföldi pénzneveket vesz és elad.

Industria-Bank Részvénytársaság.

Budapest, V., Zrinyi-utca 9. szám.
Alapítke 800.000 korona. Elvállal a banküzlet körébe vágó mindennemű megbízást.

Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár

Budapest, V., Dorottya-utca 4. szám.
Központi osztály: Budapest, V., Dorottya-utca 4. Fiókok: I., Fehérvári-ut 1. — II., Fő-utca 2. — VIII., Rákóczi-ut 11. — VI., Andrássy-ut 2. — V., Nádor-utca 23. — Alapítke 15,000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, pénztári jegyekre és folyó számlára. Leszámlított váltókat és hitelpapírokat. Kölcsönököt ad telekkönyvi ingatlanokra és fővárosi házakra.

Budapesti Kereskedők Bankja Részvénytársaság.

Budapest, V., Erzsébet-tér 7. szám.
Erzsébetvárosi fiók: VII., Baross-tér 18. Alapítke 2,500.000 korona. Elfogad minden a banküzlet körébe vágó megbízást.

Magyar Telepítő- és Parcellázó-Bank R-T.

Budapest, V., Nádor-utca 9. szám.
Alapítke 5,000.000 korona. Működési köre: Telepítések és parcellázások finanszírozása, saját számlára vagy bizományban. Mezőgazdasági ingatlanok vétele és értékesítése. Közreműködés a telepítési és parcellázási ügyek minden fajtájánál. — Parcellázásokot és telepítéseket saját műszaki, gazdasági és telekkönyvi szervezete segítségével, a tulajdonos minden közreműködése nélkül, teljes felelősséggel lebonyolítja.

Magyar Jelzálog-hitelbank

V., Nádor-utca 7. szám.
Részvénytöke 20,000.000 aranyforint. Az intézet kibocsát zálogleveleket, községi kötelezőket, nyereségmentes kötvényeket.

Községi és Körjegyzők Országos Bankja Részvénytársaság.

VIII., Kálvin-tér 11. szám.
Alapítke 3,000.000 korona. Részvényeseinek tulajdoni része a jegyzői karból kerül ki. Elfogad betéteket. Leszámlított váltókat. Lebonyolít parcellázásokat. Törlesztéses és egyéb jelzálogkölcsönököt nyújt. Községi kölcsönököt folyósít.

Biztosítás.

„Duna” Biztosító Társaság,

VI., Andrássy-ut 30. szám.
Alapítke: 2,000.000 korona.

„Friedrich Wilhelm” porosz élet- és kezességbi biztosító R-T. Berlinben.

Magyarországi igazgatóság: Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 17. Alapított 1866-ban. Telefon: 69—75. Eddig biztosította: 1500 millió korona.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Gyermek- és életbiztosító intézet.

Budapest, VI., Teréz-körút 40—42. szám.
Alapított 1863. Legerőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi fizetések mellett is. — Tartalékok: 10,000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg 7,000.000 korona. Biztosítási állomány: 46,000.000 korona.

Magyar Élet- és Járadékbiztosító Intézet m. sz.

Andrássy-ut 8. szám.
Az életbiztosítás összes neveit kultiválja, jutányos díjak és előnyös feltételek mellett; továbbá a nyugdíjbiztosítás különböző neveit és orvosi vizsgálat nélküli biztosításokat, kiházasítási biztosításokat leányok részére.

Assicurazioni Generali (Trieszti általános biztosító-társaság.)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.
Alakult 1831-ben. Részvénytöke és tartalék-alap: 366,829.741 korona 68 fillér. Az eddig teljesített kárfizetések összege: 1,018,074.811 korona 43 fillér; az érvényben levő biztosítások összege: 1,106,056.556 K 66 fillér. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint fiuelltási és leánykiházasítási biztosítások. — Tűz-, szállítmány-, betérési lopás elleni és üvegbiztosítások. — Jégbiztosítás a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság (Budapest, V., Nádor-utca 5.) által. — Részvénytöke és tartalék-alap 7,000.000 korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első ált. baleset ellen biztosító társaság által. (Budapest, V., Dorottya-utca 10.)

Kereskedelmi vállalatok.

Aufrecht és Goldschmied utóda Elek és Társa R-T.

IV., Károly-körút 10. szám.
Egyetemes áruház. Elárulit könyveket, képeket, fényképező cikkek, fegyvereket, mindenféle háztartási és fényüzési cikkek, előnyös részletfizetésre.

Idegenforgalmi és utazási vállalat r-t.

IV., Vigadó-tér 1. szám.
Fiókok: Brassó, Fiume, Kolozsvár, Nagyvár, Nagyszeben, Temesvár, Zágráb. Alapítke: 800.000 korona.

Budapesti Központi Tejesarnok-Szövetkezet.

VII., Rottenbiller-utca 31. szám.
Üzletrész-töke: 365.800 korona. (457 darab 800 koronás üzletrész). Telefon: 58—56.

Általános Berendezési Részvénytársaság.

(Billiárd, fabutor és hűtőkészülékek gyára.)
Budapest, VII., Gizella-ut 26. szám.
Telefon 65—75. Sürgőnyezim: Berendezők Budapest. Levélbeli vagy szóbeli megkeresésre költségvetéssel, rajzokkal és tervekkel készségesen díjtalanul szolgálunk.

Budapesti Közuti Vaspálya-Társaság,

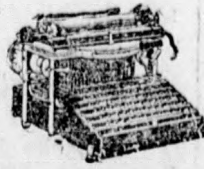
V., Lipót-körút 22. szám.
Alapított 1865-ben. Alapítke 40,477.800 K. Telefon: 24—52, 85—92, 73—06, 19—90, 22—35, 47—56, 8—78, 84—51 és 20—99.

Világjárású utazási és menetjegyiroda R-T.

Budapest, V., Fürdő-utca 1. szám.
(Bejárat a Dorottya-utca felől. Telefon 152—52.)
Utazási jegyek a világ minden részébe eredeti áron. Díjmentes felvilágosítások. Bérutók.

A Smith Premier

VI., Deák Ferenc-tér 6. szám. (Anker-palota.)
Látható írású írógép az egyedüli, azonnal és állandóan látható írással és teljes billentyűzettel. „Grand Prix” Páris 1900. és Brüsszel 1910. Árjegyzék és természetbeni bemutatás költségmentesen és minden vételkötelezettség nélkül. Telefonszám: 80—60.

Ipari vállalatok.

Gyorstalpaló ipar r-t.

V., Andrássy-ut 4. szám.
Elvállal mindennemű cipőjavítást gyorsan és olcsón. Valódi angol cipő jutányos áron. Telefon: 28—33.

Hazai Likör- Rum- és Szeszárugyár Részvénytársaság,

Budapest, VI., Forgách-utca 9b. szám.
Gázüzemű likörgyár. Nagyarányu pálinka főzde, Szesz-szabodraktár. Szesz-denaturáló telep.

Hungária műtrágya, kén-sav és vegyi ipar részvénytársaság.

V., Fürdő-utca 8. szám.
Alapítke 4,000.000 korona. Gyárak Zsolna és Budapest. Telefon 39—57.

Continental lemosható gallér- és kézelőgyár részvénytársaság.

Budapest, VII., Telep-utca 43. szám.
Telefon-szám: 115—92.

Pizsurnyi L. utóda Janisch János és fia,

Budapest, VII., Jósika-utca 12. szám
Csatornázási vállalat, épületbádósok műhelye és horganydíszítmények gyára. Légszesz és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyúberendezés, árnyékszék, vízdék, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvízgyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések, fűtő-tűzhely összekötéssel, gépek, világítási, fűtési és műszaki czelokra. Saját légszeszkészülék minden házban. Telefon 20—83.

Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasút Társaság magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága,

Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.
Vas- és aczélművek: Resiczán és Aninán. Hidépitő- és gépgyárak: Resiczán. Gazdasági gépgyár: Román-Bogsonon. Petroleum-finomító malomok, cementgyár, erdészet és gazdaság: Oravicán. Megrendelések a budapesti igazgatósághoz; IV., Egyetem-utca 1. szám alá intézendők.

Magyar Aszfalt Részvénytársaság.

V., Nádor-utca 4. szám.
Gyártelepek: Budapest (VIII., Orczy-ut 34.), Arad, Mezötelegd, Felső-Derna, Tataros, Versecz. Alapítke 5,000.000 korona. Alapított 1878-ban.

Amerikai Czipő Részvénytársaság — American Shoe Company Ltd.

Budapest, Dorottya-utca 6. és Erzsébet-körút 42.

Unió gőzmosógári részv.-társ.

Budapest, VII., Telep-utca 43. szám.
Telefon-szám: 115—92. és 80—38.

Kartonnyomó ipar és textil kereskedelmi részvénytársaság.

(Fürst Jakab és Fiai.)
V., Sas-utca 18—22. szám.
Alapítke 4½ millió korona. Alapított 1906. Gyár: III., Lajos-utca 3. Központi eladási iroda és raktár: V., Sas-utca 20—22. Fióküzlet: Wien, I., Zelinkagasse 13.

Beocsini Cementgyári Unio R-T.

Budapest, V., Alkotmány-utca 10. szám.
Alapítke 7,600.000 korona. Cementgyár: Beocsin. — Malomgyár: Újvidék. — Kőszénbánya: Ujbánya.

Magyar keleti tengerhajózási r-t.

V., Zoltán-utca 6. szám.
Alapítke 4,200.000 korona. Hajójáratokat rendez főleg a keleti tartományokba.

Kőolaj-finomító gyár részv.-társ.

V., Nádor-utca 14. szám.
Alapítke 6,000.000 korona. Gyártelepek: Fiume, Brassó, Oderberg. Budapesti raktár: IX., Löverseny-tér-dűlő.

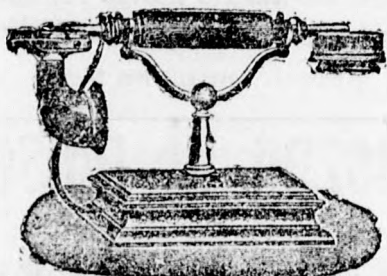
Ujlaki Téglá- és Mészégető R.-T. V., Akadémia-utca 9. szám. Alaptőke 6,000.000 korona. Mészégető: Buda-Újlak. Téglá- és cserépgyárak: Óbuda, Péterhegyi lúd, Békásmegyér, Habarcsgyár: Budapest, V., Füzafogó 1455.

Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat Részvénytársulat. V., Arany János-utca 29. szám. Alaptőke 4,000.000 korona. Ajánlja szobafűtésre az országsterke kedvelt csibaji darabos szenet, gazdáknak és iparosoknak pedig a csibaji aknaszenet, valamint a kitűnő baglyasaljai tömör- és gyárszenet.

Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Részvénytársaság. Budapest, V., Nádor-utca 19. szám. Telefon: 38-83. Sürgőnyezim: Urikány-Budapest. Bányák: Lupény. (Hunyadmegye). Termel: darabos szenet, kockaszén szoba-, gőzcseplő-, gép- és gőzeke-fűtésre, diószenet, aknaszenet, portmentes aknaszenet kazánfűtési czélokra, aprószenet körkemence fűtésre, kovácszenet kovácsolási czélokra. Lupényi kocszműveiben gyárt: darabos pirszenet kohászati czélokra, kocka pirszenet, dió pirszenet szobafűtési, cement- és cukorgyártási czélokra, kátrányt, kénsavas ammoniumot, magas hatásfoku műtrágyát. Vezérbizományos: Magyar Általános Hiteibank, Budapest, V., Nádor-utca 12. szám.

Magyar Magántelefon Részvény-társaság

Háló!

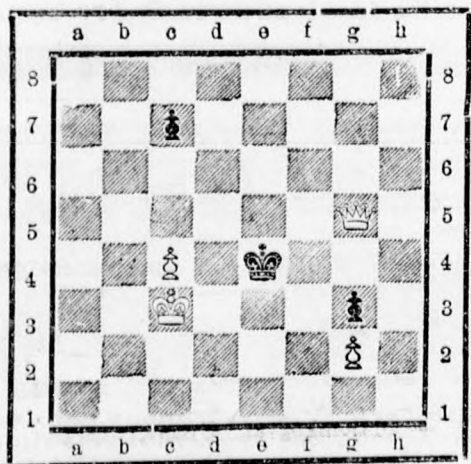
Háló!

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27. szám. Még nem jutott eszébe, hogy sok pénzt takaríthatna meg, ha házi telefonjainkat bevezetné? Ha megmondja, hogy Önnek és alkalmazottainak mennyi idővesztése, hiábavaló ide-oda járkálása van, be fogja látni, hogy mindentől csak szabadalmazott házi telefonjaink bevezetése által kímélheti meg magát. Levélbeli- vagy telefon-felszólításra (szám 10-49) azonnal elküldjük megbízottunkat, aki díjtalanul fog Önnek szabadalmazott házi-telefonjainkról költségvetéssel szolgálni.

SAKK.

149. számú feladvány.

Dr. Gold Samu, Newyork. (A „Magyar Sakkvilág”-ból.)

Matt a harmadik lépésre.

455. számú játszma.

Játszották a san-sebastiani nemzetközi mester-versenyen 1912. márczius 7.

Orosz huszárjáték.

Table with 2 columns: Világos (White) and Sötét (Black) moves. Moves listed include e2-e4, Hg1-f3, Hf3xe5, He5-f3, d2-d4, Marschall, e7-e5, Hg8-f6, d7-d6, Hf6xe4, d6-d5.

6. Ff1-d3 Ff8-d6 Sokáig kedvelt folytatás volt 6... Hb8-c6 7. 0-0, Ff8-e7 8. Bf1-e1, Fc8-g4 9. c2-c3, f7-f5 (10. c3-c4!), melynek elemzésével a teoretikusok is sokat foglalkoztak.

7. 0-0 Fc8-g4 8. c2-c3 0-0 igen kétértékű változat, amelyet azonban Marshall a hamburgi verseny óta előszeretettel alkalmaz.

9. e4xd5! f7-f5 10. Hb1-c3 Hb8-d7 Most már sötét kénytelen tovább áldozni, mert 10... He4-f6-ra vagy 10... He4xc3-ra világos veszi át a támadást.

11. h2-h3! A csere előtt ez szükséges; ha 11. Hc3xe4, f5xe4 12. Fd3xe4, úgy 12... Hd7-f6 és 13. Fc1-g5-re 13... Fd6xh2 stb. következnek. — 11. Fd3xe4, f5xe4 12. Hc3xe4-re pedig 1... Fg4xf3 13. g2xf3, Vd8-h4 sötétnek előnyös.

11. ... Fg4-h3 12. Hc3xe4 f5xe4 13. Fd3xe4 ... A játszma történetéhez tartozik, hogy Spielmann és Marshall között mindezek a lépések már harmadszor fordulnak elő. Az 1910. hamburgi versenyen Marshall nyert, az 1911. san-sebastiani tornán azonban Spielmann már remist ért el. Hogy ajánlatos volt-e Marshallnak harmadszor is bele menni ebbe a bizarr változatba, az a jelen játszma kimenetele után bajosan állítható.

13. ... Kg8-h8 Marshall itt saját kárára tér el rendes folytatásától. Az említett játszmaiban (valamint dr. Bernstein ellen is az 1911. san-sebastiani versenyen) ugyanis 13... Hd7-f6 14. Fe4-f5, Kg8-h8 történt, ami valószínűleg jobb is.

14. Vd1-d3 De Spielmann is új lépést talált, az eddigi 14. Vd1-b3 helyett.

14. ... h7-h6 Ez nagyon gyöngyít sötét állását. Jobb volt 14... Hd7-f6 15. Hf3-g5, Hf6xc4 16. Vd3xc4, Fh5-g6 stb.

15. Fc1-d2 Vd8-f8 Ujabb gyöngye lépés, amit Spielmann nyomában kiaknáz.

16. g2-g4: Fh5-f7 17. g4-g5! Vf6-d8

Sötét már a harmadik gyalogot kénytelen áldozni s így érthető, ha az erőteljesebb játék mellett a játszma további része nem különbözik a kávéházi stílustól.

- 18. g5xh6 g7xh6 19. Fd2xh6 Bf8-g8 20. Kg1-h1 Vd8-f6 21. Vd3-c3 Ba8-e8 22. Fh5-g5 Bg8xg5 23. Hf3xg5 Ff7xd5 24. Bf1-g1 Be8xe4 25. Fd6-f4 26. Vf6-f5 Hd7-f6 27. Ba1-e1 Fd5xe4 28. Vf3-g2 Hf6-g4 29. f2-f3 Vf5xe4 30. Vg2xg4 Fc4xf3! 31. Bg1xg4 feladja. 32. Kh1-g1

Fenti játszmat a megjegyzésekkel együtt a „Magyar Sakkvilág” márczius 24-én megjelent 24. számából veszük. A „Magyar Sakkvilág”, most érte el egyéves fenállását s áprilisban már a második évfolyam első száma jelenik meg. Gazdag és változatos tartalma ezt a sakk-folyóiratot elsőrangú közlönyvé teszi s már azon előnyös körülménnyel fogva is, hogy havonta kétszer jelenik meg, minden sakkozóra nélkülözhetetlen. Előzetési ára egy évre 10 korona. Szerkesztőség Budapest, VIII., Nagydófa-utca 16.

BELATINY PEZSGŐ

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. — — Névtelen levelekre nem válaszolunk. —

Gazdasszony. Igaza van annak az ismerősnek, aki azt mondta Önnek, hogy ön kemikus és hogy a konyhája vegyi laboratorium. Ezt úgy kell értelmeznie, hogy a sütés-főzés célja a növény-, állat- és ásványvilágból vett anyagoknak a víz és tűz segítségével emészthetővé és ízletessé való átváltoztatása. A főzőnő ezt egyszerűen a tapasztalatokra támaszkodva öntudatlanul gyakorlatilag végzi el. Mélyen behatol a „főzés”, a vegyi eljárás az anyagok összedőlésére, de a vegyi eljárást öntudatlanul művelik és csak a szokás és tapasztalat után indulva. Ha p. o. a húst és vizet a tűzre teszik, tudják, hogy e két oly különböző testtel valami változás fog végbemenni. A tüzelő anyag fogy, elhamvad, a víz hullámozni kezd, elveszti tisztaságát, szárad, a hús és frissességét elveszítve, a száraz, kiszívott fájhoz hasonlít. Ezt mind látja a gazdasszony, de nem gondolkozik rajta, miképpen történt e változás, mi jutott hát a főzés által a levesbe? Nem a gondolkodás hiánya szüli e közönyt, de a rendszeren főzéssel foglalkozó nők nem olvasnak vegyi műveket, a vegyész pedig nem közelít feléje, az ő nyelvén szólván hozzá. Ha össze lehetne szedni azt a sok tápláló anyagot, mely egy közönséges polgári konyhából, hol egy ugynevezett „értelmes, taktikus” gazdasszony intézkedik, mint hasznavehetlen szemét kikerül, annyi tápanyagot lehetne még benne fölfedezni, mennyiből néhány embert még lehetne táplálni. Ezért is nagyon ajánlatos lenne a kezdő gazdasszonyokat a háztartási kémia tudományába avatni. Sok hasznos merítendék belőle és sok felesleges költségtől kímélnék meg magukat.

Sylvia. Néhány krém-krecepttel járulunk a rendezendő lakomához. Ezek: Kávé-krém. Eős kávét főzünk; ha kihűlt, finom gyöleson át megszűrjük s újra főlni hagyjuk, aztán mezcukrozzuk és jégre teszük. Egy liter tejszínből habot verünk és szitára teszük, hogy a ritka tej lefolyjon. Most egy negyedkiló finomra tört cukrot cserépedénybe teszünk s 3 kanál kávét és a habnak felét hozzáadjuk; most ismét 2 kanál kávét s a megmaradt habot keverjük hozzá. Ha a krém még fehér volna, kávét kell hozzáadni és utólagja fél gramm felolvasztott vizahólyagot vegyünk közé; végre formába töltve, jégre teszük. — Bor-krém. 12 tojás sárgáját háromnegyed liter borral jól össze kell habarni; ezután egynegyed kiló, citromhoz hozzáöröszölt cukorral és egynegyed gramm felolvasztott vizahólyaggal addig verjük, míg habzik; ekkor szentütre téve folyton keverjük, hogy megsűrűsödjen; majd levezük a tűzről és az edényrel együtt hideg vízbe teszük, a krémet folyton kavarva, míg kihűl. Végre formába öntjük és hűvös helyen meghagyjuk aludni. — Csokoládé-krém. Főzz meg hat tábla jó minőségű csokoládét egy iteze tejszínben, adj hozzá 6 lat cukrot, habard szorgalmasan, hogy jól feljöjjen. Ha sűrűsödni kezd, adj bele másfél latnyi felolvasztott vizahólyagot, öntsd az egészet egy formába és altasd meg. — Málna-krém. Szemezd ki tisztán a málnát és nyomd át kendőn. Egy itezényi málnadévhöz vgy két citrom levét s 20 lat cukrot, melyet a nedvben föl kell olvasztani; vegyíts hozzá két lat felolvasztott vizahólyagot, törd át egy kendőn, öntsd formába és altasd el.

Sorsjegyekről.

Sch. M. Csibakkháza. 1. Az idén nem fizet osztalékot. 2. Mivel nincsen a tőzsdén jegyzve, nem minden bank ad rá kölcsönt. 3. Nincsenek kisorsolva. K. L. Csikgyimes. Az utolsó részlet lefizetésével 1.26 K helyegilleték is fizetendő, egyéb költséget egy előzékeny bank nem számít fel. Kihuzva nincsenek. H. I. Budapest. Hazai sorsjegyének számát írja meg újra, mivel a számokban 82 nincsen, a legmagasabb 50 s így 76-82 nem lehet helyes. Többi sorsjegyei nem nyertek. Sorsjegyekről és értékpapirokról a legmegbízhatóbb díjmentes felvilágosítást a Budapesti Iparbank Részvénytársaság, Budapest, IV., Eskü-tér 8. adja.

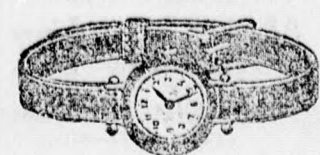
„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Ékszer, ezüst, óra,

Iparművészeti újdonságok, egyházi művek gyári áron beszerezhetők. Ékszerész és műtővő Sáruga János os. és kir. udv. szállítónál Budapest, IV., Kilyó-tér 5., Kolozsvár, Mátyás király-tér 13.

Dívatos óra-karperec: 14 kar. finom arany K 110.- 14 kar. borszifjal 38.- Fehér, borszifjal 16.- Ából, 14.- Eredeti szabott gyári áruk. Szabad megtekintés, vételkészszer nélkül. Köpes árjegyzékünkön bá bámennyire. — Vidékre választékot készséggel küldök.

Advertisement for FELTALÁLÓK UTMUTATÓJA (Inventor's Guide) by ÁRON ÉS MOLNÁR, Budapest, József-körút 9. sz. It lists services for patenting and legal representation for inventions.

SZINHÁZAK

Vasárnap, 1912. márczius 31-én.

AL. KIR. OPERAHÁZ

Tannhäuser

és a wartinburgi dalnokverseny. Regényes dalmű 3 felv. Szövegét és zenéjét írta Wagner R. Fordította id. Abrányi Kornél.

Előadók:
Vénuusz V. Krammer
Hermann Venczell
Erzsébet M. Medek A.
Tannhäuser Anthes
Wolfram Szemere
Walter Székelyhidy
Biterolf Ney B.
Heinrich Pichler
Reinmar Kárpát
Pasztorlú R. Boit: M.

Kezdete 1/2 8 órakor.

OMNIA

A főváros legnagyobb és legdiviszebb mozgóképpalotája. Bajánai József-körút 31. sz. Telefon 123-49

!!! Kizárólagos joggal!!!
Az ismeretlen. Mimo-dráma 3 felvonásban. Írta: Bendiner Oszkár. — Előadók: Wolff-Metternich grófnő, (Claire Wallenten) a nő főszerepben és a bécsi Deutsches Volkstheater és a Karlstheater legkiválóbb művészei. — Helyvárak: Erkély Zsófia 2 K. Pálffy 1.50 K., I. hely 1 K. II-ik 50 f. III-ik 30 f. Előadások kezdete hétköznap d. u. 8 órakor, vasár- és ünnepnap délután 3/2 órakor.

VARSZINHÁZ

Nincs előadás.

NEMZETI SZINHÁZ

Délután mérsékelt helyárak.

A peleskei notárius.
Enekes bohózat 3 felvonásban. Írta: Gaál József. Zenéjét szerző Egrossy Béni.

Személyek:
Zajlay István Horváth
Nóra, a felesége K. Gerő L.
Bacznó Gazsi Rózsahegy
A peleskei bíró Gyenes
Rokor Rajnai
A s. társág királynője Cs. Aczél I.
Tóti Dorka Jászai M.
Megyebiztos Mihályfi
Sugár Laci Bakó
Szeffü Bandi Felhes
Haramia Narcisiz
Csapáros Bartos

Kezdete 1/2 3 órakor.

Este rendez helyárakkal.

Eva boszorkány.
Dráma 3 felvonásban. Írta: Herczeg Ferencz.

Személyek:
Eva hercegnő Várdai A.
A gróf Ivánli
A deák Ödly
Orsola néni Rákosi Sz.
Anzelmus Rózsahegy
A kamarás Horváth
A kapitány Mihályfi
Ulrik ur Somlay
Ennio Garamszeghi
A morva Sugar
A bosnyák Bartos
Inaslu Mészáros
Toronyőr Bónis
Tanácsos ur Horváth

Kezdete 1/2 8 órakor.

A nm. vallás és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: Károly-körút 10. sz. alá.

Fájós fogak gyógyítása Szájpadlásnélküli műfogak, aranyhidak, koronák.
Tartós fogtömések. Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Ma vasárnap, márczius 31-én két előadás. Délután 3/2 órakor mérsékelt helyáru nagy családi előadás a teljes esti műsorral. Este 8 órakor a fényes márcziusi műsor bucsuja.

KINEMASZKECCS:

Bernáték kikocsiznak.

HELTAI Jenő tréfája.

Játékszín: K. Solti Hermin, Bárony István, Kabók Gyozó. A mozi jelenetekben a Royal-Orfeum egész személyze szerepel. Azonkívül Mlle Bianca és partnere W. Wania, Anionetti és Grock, Berg Brothers, Scall & Scall Les 3 Jakowlew és a többi nagyszerű márcziusi attrakció.

A téli kertben Royal-Cabaret. Belépő 1 óráig 1 korona 1 óra után nincs belépő. Kuko Vincze és zenekara hajnalig muzsikál. 40 új, szenzációs ének- és tánc attrakció. Minden vasár- és ünnepnap délután 3/2 órakor mérsékelt helyáru nagy családi előadás a teljes esti műsorral.

PÉNZKÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki lak. pénzt. részv.

Erzsébet sorsjegyre 10.- K	Olasz v. t. sorsjegyre 50 K
József 12.- "	Osztrák v. t. 50 "
Bazilika 25.- "	Hazai 110 "
Magyar v. t. 30.- "	Könyv. jelző 150 "

A kölcsön apró részletekben törlesztendő. — Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a jótétje beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. — Részletfizetésre vasárnap, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltunk és rájuk fenti kölcsönt adjuk. — A sorsjegyszámokat a zálogjegyre rávezetjük. — Olcsó kamat és azonnali elintézés.

BEIFELD BANKHÁZ Budapest, Károly-körút 1
27 Alapítva 1874.

ÁGYTOLLAK, „MARABU“-hoz

VII., Károly-körút 7. Ágytoll-gőztisztítás. (Telefon 71-25.)

A háztól való el- és visszaszállítás még aznap 100% díjtalanul eszközölhető.

KINEK

van igazsága? Annak-e aki 44 fillérért vesz egy valódi „Diana“-sósorszeszt vagy aki ugyanazon összegért vesz egy Diana-sósorszesz utánzatot.

VAN-

mak emberek, akik évek óta a valódi „Diana“-sósorszeszt mint égyvagygyerjesztőt cukorra cseppentve mint elsőrendű házi-szert használják. Ezeknek

IGAZA?

illetőleg igazuk van, mert azt mondják, hogy: a mi biztos, — az biztos! E mellett még mint legjobb masszirozószert használhatják hülési fájdalomkná

DE MOND-

ják azt is, hogy a leghevesebb fogfájást is megszünteti.

EGÉSZ

kötet köszönőlevelével igazolja, hogy munkásemberek, irodai alkalmazottak, szellemileg megerőltetett egyének, úgy napközben, mint lefekvés előtt masszirozzatják „Diana“-sósorszeszsel fáradt tagjaikat. Kicsi, nagy, férfi, nő,

pártatlanul

szegény és gazdag egyaránt felsóhajt: „Diana“-sósorszesz első segítség a házban.

44 f., 1.20 és 2.50 K-ás üvegekben az egész országban mindenütt kapható.

Vigyázzon jól a hamisítványokra

Fővárosi Orfeum

VI., Magyező-utca 17. sz. Waldmann Imer igazg.

Ma vasárnap d. u. 3 órakor

nagy artista-matiné

az összes budapesti legelső-rangu artisták közreműködésével, a Magyarországi Artista-Egyesület

özvegy- és árva alapja javára.

Bővebbet a fairagaszok Rendes esti helyárak.

Este, 8 órai kezdettel:

LEROY-TALMA-BOSKO

bucsuja, valamint a többi márcziusi attrakció utolsó fellépése.

Hétfőn, április hó 1-én

egészen új műsor.

Nyáray Antal

vendégszereplése,

LUIS HARE

Egy gentleman álma cz. szerepében.

Seppi Mauermeier

a híres müncheni kómikus és további

16 attrakció.

Jegyelővétel az összes előadásokhoz a nappali pénztárnál d. e. 10-1 és d. u. 3-6-ig

Az előadás kezdete 8 órakor.

EREDETI BENZ

Elismert legjobb gyártmány álló- és fekvérendszertű benzinkomobílos csépiőkészleteket teljes jótállás mellett szállítja a

BENZ

MAGYAR AUTOMOBIL ÉS MOTORGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Központi iroda és gyártelep: BUDAPEST, VII. KER., ILKA-UTCA 31. SZÁM.

Telefon: 163-79. és 81-31.

Arjagyzék ingyen és bérmentve! Kódvázó fizetési feltétel! Szakszerű kiszolgálás! Képviselek és ügynökök tolvárolnak!

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1912. március 31-én.

NÉPESZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárral.

Csiki.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Pierre Veber és de Gorsae Henri. Fordította: Heltai Jenő.

Személyek:

Dalannoy Maurice	Hegedűs
Vergnaud	Ditroi
Alice	Tanay
Simoneau	Szerényi
Sernin Florio	Körmendi
Plebános	Vendrey
Colette	Varsányi
Agale	Haraszthy
Vallier Nancy	Mészáros
Scherville k. a.	Komlóssy

Kezdet 3 órakor.

Este rendez helyárral.

Innocent.

Színháték 3 felvonásban. Írták: Pásztor Árpád.

Személyek:

Fekete Dénes	Hegedűs
Innocent	Sz. Varsányi I.
Von Guggen	Tanay
Irving Horace	Fenyvesi
Képes	Ij. Ditroi
Vetész, képviselő	Stella
Szokop József	Tihanyi
Irma	Szerényi
Margit, szobalány	Hegedűs
Tan-Lo	Varga A.
Sz. Csú	Sarkadi
Lizietzerotó	Bárdi
A felesége	Győző
	Jancsi J.

Kezdet 1/23 órakor.

APOLLO-PROJEKTOR

Szépművészeti utca 1-3. Telefon 68-39.

Budapest polgárságának tüntetése a választójogért (sajátrendű felvételeink). Tárka lepkek (színes természetrajzi felvétel). A hipnotizált bíró (án társszínház) dráma 2 felvonásban. Gazdag ember kabátja. Molnár Ferenc nagyszíni képművészete (vasárnap 100-szor és utoljára).

NÉPÓPERA.

Este rendez helyárral.

A kornevillei harangok.

Operett 3 felvonásban. Írták: Clairville és Gabet. Zenéjét szerelte: Robert Planquette. A verssek írta: Evva Lajos, a próza írták: Jenő fordítása. Az előadást vezényli: Reiner Frigyes karmester.

Személyek:

Serpolette	Sebők I.
Germaine	Sándor M.
Gaspár apó	Bihar
Houri márti	Németh
Grégnichaux	Kertész
A városbíró	Mátrai
Fuinard	Vajda
Nani	Kalocsayné
Jutka	Lehner M.
Kató	Krasznai M.
Erzsi	Székiné
Zsuzska	G. Fenyvesi I.

Kezdet 3 órakor.

Délután mérsékelt helyárral.

Theater an der Wien vendégjátéka.

A szerző, Lehár Ferenc személyes vezetése mellett

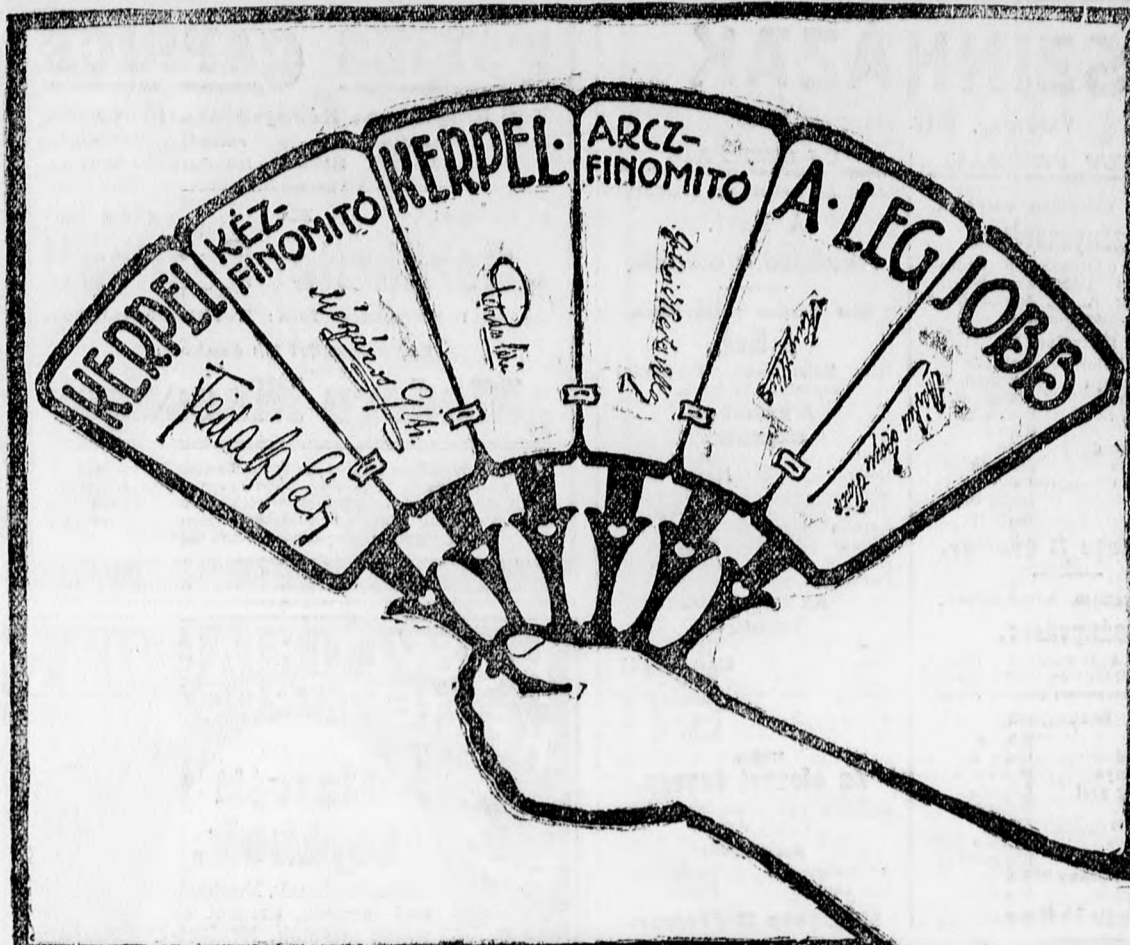
Der Graf von Luxemburg. (LUXEMBURG GROFJA.)

Operette 3 felvonásban. Írták: Willner A. M. és Bodansky R. Zenéjét szerelte: Lehár Ferenc. Rendező: Gutmann Pál. Karmagy: Lehár Ferenc.

Személyek:

Luxemburg grófja	Trenmann
Bazilovits herceg	Gutmann
Kokozov grófné	Schütz M.
Brissard Armand	Tautenhayer
Didior Angela	Günther M.
Vermont Juliette	Kartusch L.
Mentschikoff Sergej	Schütz
Pavlovics Pavel	Böhm
Pelezia	Kreiser
Savilla Anatole	Albin
François szolgá	Kunig
Sallignac báró	Kühnayer
Jules	Mandi

Kezdet 1/23 órakor.

KERPEL-kézfinomító 90 fillér. A kezdet 3 nap alatt bársonysimára és hófehérré teszi. **KERPEL-arcazfinomító 2 korona 50 fillér.** Az arcon elforduló szeplőket, májfoltokat, mitesszert és egyéb tisztátalanságot rögtön elmulaszt. **KERPEL-bőrfinomító mosdószappan 3 darab 1 korona 30 fillér,** ezidőszere a legolcsóbb és legtekélyesebb kiváló illatú mosdószappan. **KERPEL-arcazfinomító puder 2 korona.** Feltétlenül ártalmatlan, kitűnően tapad és remek illatú. Minden színben kapható. Egy arcazfinomítót, egy kézfinomítót, egy pudert, egy csomag szappant franco küld: Kerpel-gyógytár Budapest, V. kerület, Lipót-körút 28. szám.

TROCADERO Telefon 15-10
 VII. KIRÁLY-UTCZA 77. Pénztárhely 5-ker
NEMZETKÖZI KABARET.
 Az áprilisi teljeseu új remek műsor!
 Milda Reiman József Schaffer Lafayette
 előadó művésznő. előadó művész. előképek.
 Kausi Edelweiss tírói énekesnő. Else Giess szubrette.
 III Die unromantische Wohnung III
 Schwand in Akt von Ahlender Engel. Tóth Marcsa cabaret énekesnő. The 3 Musicians zenei előadás. Milda Reiman táncművésznő. 12-14 táncszínházi előadás szabad bemenet mellett. 1-5-ig kerületverseny pécsi Hegedűs Gyula szingizsenekarával. Jegyelővétel Zsiper és Königiné Andrássy-ut 4. Kezdet 1/2 órakor.

PALACE ÉTTEREM =
Cafe Restaurant, Rákóczi-ut 43.
 Esténként Palace soupe
 tolnal Korodi Gyula személynként
 muzsikál. 3 korona.

ABBZIA.
BRISTOL-SZÁLLODA
ELSŐRANGU HÁZ.
 MÉRSÉKELT ÁRAK.
CSILLAG BELA
 SZÁLLODÁS.

STEINHARDT MULATÓ
 Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.
 Ma és mindennap: Kezdet 1/2 órakor.
 11 órakor:
CSINGILINGI.
 Bohózat, írták: Glinger és Taussig. Ford. és Adolgy. Steinhardt.
 9 órakor:
OLVASSA A KIS UJSÁGOT!
 Bohózat.
STEINHARDT és NUNYADI új kuplékkal.
 Vasár- és ünnepepepekon délután mérsékelt helyárral előadás. Kezdet 1/2 órakor. Bűfél után a remek fellépésben Sárközi Pista zenekara, cabaret és tánc. belépési díj nélkül. Jegyek: d. e. 10-1-ig és d. n. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch-féle nagytársaságban és a Hungaria-fürdő pénztárában kaphatók.

Ön már tudja? hogy minden árban kaphatja a legjobb és legolcsóbb amerikai cipőket.
 esőbb salátakészítők és világ-gyártmányú Szétküldés az ország minden részébe. Meg nem felelőtléteklék. 20 K-án felül bérmentve. — Kérjen ingyen árjegyzéket. Szokás és pontokiszolgálás. Kivonat az árjegyzékből:
 Elegáns férfi-cipők
 box- és chevro-bőrű, utolsó díyat, cugos, fűzős 10, gombos 1 K és felebb.
 Amerikai és angol cipők, elszá- kithatatlán 14, 15, 20 és fele.
 Gyönyörű női-cipők
 box- és chevro-bőrű, cugos 9, fűzős 9.50, gombos 10 és fele. Sikkes amerikai és angol cipők. fűzős és gombos 15, 15, 20 és fele. 12922
 Higiénikus gyermek-cipők minden árban.
 Mérték elől készítés leg- finomabb ki- vitelben.
Új módszer! Orthopéd-cipők fájós lábra lábráj után készülnek
 Pongrácz S. Sándor Budapest, VII., Szondi-u. 23a. nyugati pályaudvar közelében.

Korányi Márton
 hordozható accumulator-gyártó, javító és töltő műhely
 Budapest, IV., Ferencciek-tere 3. sz.
 Telefon 88-33.
 Hordozható accumulatorok, villamos gyújtótelepek, kézi lámpák, bányalámpák, tüdőillámpák, Kocsilámpák, zseb- lámpák és automobil batteriák. — Accumulator gyártó ja- vító és töltőállomás. — Szab. elektromos vezérlő- és izzólámpa és elektrotechnikai eszközök gyári raktára. — Villany szerelés. — Valódi Korányi-féle szilvaviró sodrony egyedülállása.

Bank és Pénzváltó r.-t.
 Budapest, V. ker., Tükör-utca 3. szám.
Lakásberendezési vállalata
 V., Nádor-utca 4. sz. (Mérleg-u. sarok.)
Állandó butorkiállítás.
 Kaphatók szebbnél-szebb kivitelben teljes lakberendezések, butorok, keleti sző- nyegek, festmények, francia és bronz-dísz- tárgyak, csillarak képelemes füzölési felleltek mellett
Óriási választék! Mérsékelt árak!
 Lelekiismeretes kiszolgálás!

ÓRAK, ÉKSZEREK
 GRAMOFONOK = LEMEZÉK
RESZLETFIZETÉSRE IS!
 10 évi jótállás mellett
 Magyarországon legolcsóbban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
 CHRONOMETER ÉS MÓRÁS GYÁRI NAGYRAKTÁRÁBAN
 SZEGED, Dugonics tér 11/H.
 Számtalan elismeréssel. Órajavítások 5 évi jótállás mellett.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYENES BÉRMENTVE

Weinberger és Fodor
 az összes
 sportcikkek áruháza.
FOOTBALL
 cikkekben az ország legnagyobb raktára.
 IV., Hariszbazár 4.
 Telefon 113-59.
 Minden sportágról külön Árjegyzék ingyen.

SZINNHÁZAK

Vasárnap, 1912. márczius 31-én.

KIRÁLY SZINHAZ.

Délután mérsékelt helyre-ak.

Czigányszerelm

Operetta 3 felvonásban. Szöveg-ét írta: Bodánszky Róbert és Willner A. M. Zenejét írta: Lehar Ferencz.

Személyek:

Dragutin Péter Latabár
Zorika, leánya Harmath I.
Jolán, huga Falogh E.
Körösházi Ilona Fesák S.
Józsi Raskó
Bolsku Jóna Tóth
Korcsmáros Németh
Dimitreanu Csige
Julcsa Erdei B.
Mósa Sáfányi

Kezdeté 3 óraker.

Este rendez helyre-ak.

Leányvásár.

Operetta 3 felvonásban. Írták: Martos Ferencz és Bródy Miksa. Zenejét szerelte: Jacobi Victor.

Személyek:

Harrison Boross
Harcsonné Erdei B.
Lucy, leánya Petráss S.
Rottenberg gróf Latabár
Fritz, fia Rátkai
Miriés Tom Király
Korcsmáros Kovács
Hajós-kriptány Krasznal
Bessl, svobalány Fedák S.
Sam. pincér Dévényi

Kezdeté 1/8 óraker.

UJ SZINPAD.

Délután mérsékelt helyre-ak.

A Mari.

Kezdeté 4 óraker.

Este rendez helyre-ak.

A Mari.

Írta: Hajermann. Fordította: Bresztovszky Ernő.

A gyűrűben.

Személyek:

Kurt Garos
Lotty Markovics M.
Betti Harmos I.
Vilmos Harsányi
Karolin Saláth E.
Minna Nagy M.
Mari Judik E.
Pucrerájós Darvas

Az ár lezajlik.

Személyek:

Kurt Garos
Lotty Markovics M.
Betti Harmos I.
Vilmos Harsányi
Minna Nagy M.
Mari Judik E.

Utáink:

Az ezezusi özvegy.

Komédia egy felvonásban. Írták: Vámos Árpád.

Személyek:

Az özvegy Markovics
Egy katona Pataki

Kezdeté 8 óraker.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Ma vasárnap, márczius 31-én, délután 3 óraker mérsékelt helyre nagy család oladás: a szenzációs kinema szkeccs:

Bernáték kikocsiznak.

HELTAI JENŐ mozitrefája

és az összes pompás márcziusi attrakciók.

Jegyek - mérsékelt áron - elővételi díj nélkül válthatók a Royal-Orfeum jegypénztáránál.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utoza 18. szám.
Igazgató: Keleti Henrik. Főrendező: Rott Sándor.
Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/9 óraker.

11 óraker! Na Ujdonság!

„Gezähmté Bestien“

Bohózat 1 felvonásban. Írta: Trebitsch Sándor.

Ezt megelőzi 9/4 óraker:

„Modern Massage“

Jegyek elővételen kaphatók: Folies Caprice Révay-utoza 18. d. e. 9-1-ig és d. u. 8-10-ig, Hirsch nagyterem Andrássy-ut 19, és Soproni nagyteremben Rákóczi-ut 1. 12 ora után az 1-ső emeleti „Casino de Parisban“ teljesen új műsor a világ legelső tánc-attrakciónak felleptével.

HUSVETIKIALLITÁS KERTÉSZ TÖDORNÁL

Husvétii tojások.

Tojástöltelések. Meglepetési tárgyak. Eredeti és trefás loesolók. Nyulacska bonbonierek. Finom illatszerek. Husvétii cikkekéről árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tödör
Bpest, Kristóftér

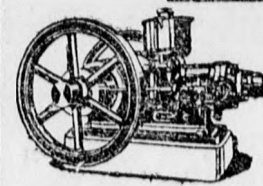
**BUDAPEST
KRISTÓFTÉR**

EREDETI SVÉDORSZÁGI SZAB. ROBUR NYERSOLAJMOTOR

számtalan előnyeinel fogva a világ legjobb üzemgépe 200-300 lóerőig.

Megbízható, olcsó üzem.

Malomüzemre, iparvállalatoknak, mindennemű gazdasági és cséplési célokra legjobban ajánlatk.

Üzemköltéség 1 1/2 fill.

Pénzügyi ellenőrzés

ninésen. Használt gézgepek, motorok becséreltetnek. Kedvező részlefizetés. — Teljes létállás.

Árjegyzékkel és szakszertű felvilágosítással szolgál:

LANDLER ÖDÖN

motortelepe, Budapest, VI., Lovag-u. 2

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utcsa 62.

(Erzsébet könt mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg-meleg víz.

Szobaárak már 3 koronáért. Figyelmes előzékeny kiszolgálás.

Csokrok, koszoruk

kerti és egyéb díszítések a legjobb kivitelben, mérsékelt áron készítettnek

Kmoskó Mihály

virágkereskedése

Budapest, VI., Eötvös-utcsa 6. szám.

Növénytelep és kertészet

Budapest, I., Budafoki-ut 48. szám.

Alapított 1881.

Telefon 99-72. sz.

Tavaszi ujdonságok!

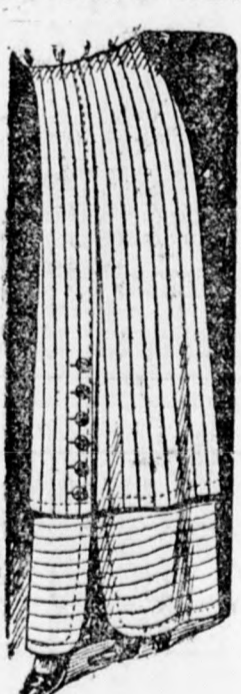
Zita 5 kor. Gizella 7 kor. Valéria 8 kor. Josefa 10 kor. Izabella 15 kor.

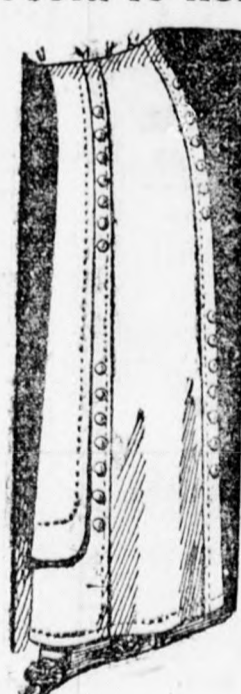
Rendkívül fess szabású alj, selyem szőr és horitás díszszel. Jemínőségű uri ruhakelméből, szolid csik mintázatú, szürke és barna színekben 5 kor. Prima szövetszövetű homespunból elszakíthatatlan tartós minőség, mutatós, világos, kőp és sötétszürke, drapp, barna és olivzöld színekben 5,50 kor. Egyszínű felposztóból, szürke, barna, oliv, fekete és tegethof színekben 6 kor.

Legújabb divatu, egyoldalt facentrózott alj, rendkívül sikkes és mutatós. — Prima felposztóból szürke, oliv, drapp és barna színben gombdíszszel 6 kor. Angol mintájú férfiruha szövetből száp szigószállítáiban 7 korona.

Ezen legújabb szabású és izlésesen díszített alj minden alakra rendkívül előnyös. Angol divatelméből kítűnő szürke, barna és oliv színárnyalatokban 8 kor. Finom diagonál kosztümkelméből szürke, drapp és barna színekben gyönyörűen mintázva 12 korona.

Elegáns, kiváló szép szabású divatalj, kivitelben művésziessen szép. Prima kosztümkelméből szürke, barna és drapp mintázatokban 10 kor. Gyapju-seviotból, fekete, sötétkék, barna, zöld és krém színekben 13 kor. Finom angol kosztümszövetből, szolid mintájú, szürke, drapp és oliv színekben 16 korona.

A saison legsikerültebb ujdonsága. Szabása cisörangu, kidolgozása finom, minden hölgynek kítűnően áll és a legkényesebb igényeket felülmúlja. — Divatszövetből, szürke, oliv és barna színben, csikos vagy mintázottból 15 kor. Gyapju-seviot vagy nőt posztóból, fekete, tegethof, zöld és karnabán 16 kor.

Írásbeli rendelmenyeknél minden darab kiváló figyelemmel lesz elkészítve és utánvét mellett postán expedálva. Cégünk évek hosszú során elismert megbízhatósága és mai kiterjedtsége biztosítékot nyujt arra, hogy tőlünk minden vevő meglegegedéssel veszi át rendelmenyét.

Kérjük b. kívánságait pontosan leírni, azaz a schluss- és csipőbőseget, az alj hosszát elől, oldalt és hátul, valamint a szint és az árat.

Magyar levelezés!

Uj címünket kegyeskedjenek tudomásul venni!

Magyar levelezés!

ZUR SCHOSSENFABRIK mostantól **Bécs, Mariahilferstrasse 51.**

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1912. március 31-én.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Üllővár mészékelt helyén.

A kis kávéház.

Vigjáték 3 felvonásban. Irtó: Triston Bernard. Fordította: Heitai Jenő.

Személyek:
 Z. Molnár
 Alber
 Philibert
 Veachenau
 Egreon
 Kerkoadeo
 Picuvier
 Xavuer
 Ujságró
 Gastonnet
 Arthur
 Levlhordó
 Közjegyző
 Főpincér
 Tűzoltó
 Vendég
 Beranegre
 Edwige

Kezdeté 3 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Este rendez helyiakkal.

Az alibi.

Detektivtörténet 4 felvonásban. Irtó: Paul Armstrong. Fordította: Dr. Mikos Lajos.

Személyek:
 Doyle detektív
 Websterné
 Moorené
 Pay György
 Lane Vilmos
 Rozsa, leánya
 Bobby, Rozsa öccse
 Killy, Rozsa huga
 Handler
 South
 Birkendolfenbach
 Randell Leó
 Verós Jocklin
 Averi Simi
 Patkány Tóni

Kezdeté 1/28 órakor

Képeket és kereteket mint eszményi szép

alkalmi ajándékot

ajánl
Sinayberger Béla műkereskedő és fényképész
 Király-utca 51. (a Teréz-templommal szemben.)
 Mindennemű stilszerű keretezések, valamint művészi fényképek. Telefon 13-68.

Megnyilik husvét - vasárnap!

Példátlan nagy sikere a nyárnak az

ANGOL PARK

A főváros egyetlen családi mulatóhelye.
 Városliget, Hermina-ut 61-65.
 Tulajdonosok MEINHARDT TESTVÉREK.

Új szennázciók, nagyszerű látványosságok.

Ragyogó őrési SKATING RINK teremben (kerekes korcsolyapálya) katonazenével.

Kőrforgó repülőgépek: AERODROM. Senegali néger falu. Gyönyörű japáni kert.

ALPESI FALU: a legkedélyesebb hely két zenekarral.

Varieté: művészi varieté-előadások délután és este. ...

Pompás vendéglők és kávéházak. Fedett helyiség 12000 személyre. Két katonazenekar délutántól éjféltálig. Czigányzenekarok.

Minden héten új attrakciók. Még harmincz kisebb-nagyobb látványosság és attrakció.

Kapunyitás délután 3 órakor. Belépődíj 20 fillér.

Megnyilik husvét - vasárnap!

PYRAM

CIPŐKRÉM A LEGJOBB.
 GYÁRTJA:
 BENES TESTVÉREK GYŐR

APOLLÓ

PROJECTOGRAPH

Csütörtöktől márc. 28-tól 31-ig vasárnapig

Budapest polgárságának tüntetése a választójogért. Az Apolló-Projectograph eredeti felvételei.

Vasárnap, 1912. március 31-én

100-adszor és utoljára: Gazdag ember kabátja. Molnár Ferenc nagyszerű kinema-szkeccse.

„Kulatár“

szobrász és építőművészek által tervezett kész művészi síroklók állandó kiállítás
 BUDAPEST, VIII., Köztemető-ut 4.
 TELEFON 91-76. IRÓDA:
BLUM LAJOS
 :: sírkőraktárban ::

PETROLNERUDA

A LEGJOBB HAJÁPOLÓZER
Neruda Nándor
 Cs. és Kir. Ud. Szállító
 BUDAPEST, IV. KOVÁCS LAJOS-UT 7.

TANTÁL-LÁMPA

a legjobb fémszálas izzólámpa!
 Rázkódásoknak ellenáll! Nagy árammegtakarítás! Olcsó árak!
 Viszonteladónak magas engedmények.
 MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK villamosági részvénytársaság
 Budapest, VI., Teréz-körút 36.
 Raktár: V., Pozsonyi-ut 5.

Az önműködő

FROMMER - PISZTOLY

a szakértők zsebpisztolya!
 Kilenclövetű.
 7.65 mm. kaliberű.

Az egyedüli pisztoly a világpiacon, amelynek csőve lövés közben épp olyan erősen és megbízhatóan van elzárva, mint a legjobb katonapuskáké, tehát a lövőnek

a legnagyobb biztonságot és a legkíméletesebb lövés eredményt nyújtja és emellett kényelmesen zsebben hordható. Háromszoros biztosítója van legkíméletesebb kivételben. Félkezével kényelmesen felzárható és bármikor leereszthető kakasa.

Minden részében teljesen kicsorélható gépmunkával készült a

Fegyver- és Gépgyár R.-T.

Budapesten.

Kapható a bel- és külföld minden jóbb fegyverkereskedésében. Különböző nyelvű leírás díjmentesen rendelkezésre áll.

SZÉP TELT KEBEL!

A Lassing-féle „Amorlin“ kebel-krém többszörösen kipróbált és elismert szer, teljesen kifejlett, szép kebel előidéző. Tartós, biztos eredmény. Az Amorlint többször kintintették és sok elismerő levél szót tartalmazásáért; csak külsőleg használható és bármilyen koruknál alkalmazható. — Egy tégely ára használható utasításal szappannal — az eredmény előérése teljesen elegendő — 7 kor. Titoktartás mellett küldi utánvét mellett vagy bélyegző bekládozó ellenében: Frau J. Prisch, Wien, VIII. Tigergasse 38/37.

Tokaji bortermelők Társ. R.-T. Tokaj.
 Elnök: Herczeg Windischgraetz Lajos.

Minden asztal vagy háztartás hiányos Magyarország kincse, a felséges tokaji bor nélkül!

Legbecsesebb és legalkalmasabb! alkalmi ajándék!

Társaságunk által forgalomba hozott borok kiválóság és eredetiségben felülmulhatatlanok.

5 klgmos bérmentes postakosár
 2 palack 0.5 literes 1904. évi zamatos szamorodni és
 2 . 0.5 . 1906. . két puttonos asszu és
 1 . 0.5 . 1904. . három puttonos asszu
 együttesen korona 17.20.

8 palack 0.7 literes 1901. évi szagos kiváló szamorodni korona 7.40

Központi iroda: Budapest, V., Teréz-körút 25. sz.

Finom uri fehérneműk legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat cégénél
 VI., Budapest, Andrassy-ut 50. sz.

SZÉN, KOKSZ nagyban és kicsinyben
SALAMON JAKAB és T^a cégénél Budapest,
V., Erzsébet-tér 5. szám.

TELEFONSZÁMOK: 73-96, 73-97, 73-98, 73-99. TELEFONSZÁMOK: 73-96, 73-97, 73-98, 73-99.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

LIFT!

ANDRÁSSY-ÚT 39.

LIFT!

Az összes

husvéti olcsón

és kényelmesen csakis a

Párisi szerezhetjük

Nagy Áruházban

be.

Gyermekruhák

I. emelet. „Lift!“

Fiu tricottöltöny, bluz nadrággal együtt	3 kor. 50
Fiu matroz öltöny, szövetből, kék szövetből, matroz gallérral	
3 éves	5-7
8-10	
ára: 8 kor. 80, 9 kor. 80, 10 kor. 80	
Leány mosóruhácska, kitűnő minőségű levantínból	
1-2 éves	3-4
5-6	
ára: 2 kor. 50, 3 kor. 80, 3 kor. 80	
Leány szövetruhácska, kitűnő szabás, jó minőségű	
3-4 éves	5-6
7-8	
ára: 4 kor. 80, 7 kor. 80, 9 kor. 80	
Gyermek bőrkalap, bőrutánzat	1 kor. 80
valódi tiszta bőr	3 kor. 80.
Gyermek kőrgallér, kék szövetből, piros posztó bélésű és kapucniával	
3-4 éves	5-6
7-8	
ára: 6 kor. 80, 7 kor. 80, 8 kor. 80.	

Harisnyák

Földszint, elől.

Női harisnya minden színben	26	fillér
Női Mouslin harisnya minden színben	96	fillér
Női ajuros harisnya minden színben	96	fillér
Férfi harisnya „Jaeger-utánzat” jó minőségű	25	fillér
Férfi harisnya csíkos színben	40	fillér
Férfi harisnya, selyem-hímzett	96	fillér
Gyermek patentkötésű harisnya minden színben		
1-5 éves	6-10	10-15
párja.	36 fillér	46 fillér
Gyermek matrózing, csíkos	60	fillér

Női konfekció

I. emelet. „Lift!“

Bluz selyem batizst, elegáns szabás	4	kor. 50
Bluz tüllespikéből, rendkívül elegáns	7	kor. 50
Bluz madaira szövetből, sikkos facon	5	kor. 80
Pongyola mosó dolainból, csinos szabás	6	kor. 90
Pongyola francia gyapju delainból, elegáns	18	kor. 80
Pongyola tiszta gyapju szövetből	24	kor. 80
Kosztüm angol szabás, angol szabás	30	kor.
finomabb kivitel	45	korona 65 korona.
Női raglán angol szabás	28	kor.
finomabb kivitel	35	korona 48 korona.

Női kalapok

Földszint, elől.

Eredeti bakfiskalap , fehér japán gyönyörű francia rózsá girlanddal	5	kor. 50
Női kalap , csodás drapp gyökrér forma, mesés szép mezel virág Girlanddal.	6	kor.
Női kalap , valódi lészörfonás selyem lészördiszsel és selyem rojt-tal, díszes csattal lefogalva.	9	kor.
Női kalap , sikkos hollandi forma, eredeti Párisi divat, fekete szalma, zöld vagy kék szallagdíszsel	10	kor.
Női kalapforma , gyönyörű valódi florentina apró fonás, finom kivitel.	3	kor. 50
Női kalapforma , valódi lészörből készült, elképzelt-hető sikkos formában gyönyörű válogatott színekben.	4	kor. 50

Uri divat

Földszint, hátsó terem.

Fehér-ing puha vagy kemény mellel	2	kor. 50, 4 kor. 80.
Színes ing , angol zephtrből	5	kor. 20
Turista-ing	2	kor. 60
Puha kalap divatos szín és fagon	3	kor. 50, 4 kor. 80.
Kemény kalap divatos fagon	4	kor. 80, 6 kor. 50, 8 kor. 90.
Angolsapkák	90	fillér
Raglán angol szabás, fin szövet	27	kor., 42 kor.
Divatmellény fehér piquet divatos	4	kor. 50
Divatmellény színes, elegáns divatos szabás	6	kor. 50

Élelmi szerek

IV. emelet. „Lift!“

Sodar elsőrendű prágai, kilója	2	kor. 60
debreceni pörzsölt, kilója	2	kor. 80
kassai kilója	2	kor. 60
Pulard különlegesség, kitűnő	2	hor. 80
Szalámi elsőrendű Dozsi-féle, kilója	4	kor. 50
Liptói tavaszi, bődönben	1	kor.
Narancs meszinal sárgabúli	36	drb 2 kor. 80
cataniai vörbéli	36	drb 3 kor. 30

Ingyenfényképezés

délelőtt 8-1-ig

5 korona értékű vásárlásnál egy vizitnagyságu, 10 kor. vásárlásnál egy makart-nagyságu fényképet készítünk, minden utánzatot nélkül saját fényképezési műtermünkben.

Cipők

valódi amerikai „Goodyear Welt” varratu talppal, chevreaux, lakk, box vagy bagariabőrből, fél vagy magas, fekete, sárga vagy barna, füzös vagy gombos. — Minden pár

16 kor. 50

Husvéti tojások, locsolók és parfümök

Földszint, elől.

Maché tojás, színes kivitel, tölthető	30	fillér
nagyobb	60	fillér, 1 korona.
Selyem tojás, sima, piros selyemből, tölthető	30	fillér
nagyobb	60	fillér, 1 kor., 2-3 kor.
Maché nyulacska, csinos kivitel, tölthető	70	fillér
nagyobb	1 kor., 2 kor., 3 kor., 6 kor.	
Revoiver locsoló gummiból	38	fillér
Gsokor locsoló hosszú gummicsővel	36	fillér
Óra locsoló gummiból	48	fillér
Óriási parfüm, üveg sörös dugóval	22	fillér
Corylopsis parfüm leg, illat	96	fillér
Parfüm elsőrendű minőségű, valódi francia Roget & Gallet, Cotty, Hubigant, 5 koronától 50 koronáig.		

Naponta **KATONA-ZENE** a Letz-teremben.

Ingyen **Képes nagy árjegyzék** és bérmentve.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T., FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba. A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróba csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösek közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Venedigben és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé, stb. stb. A gőzhajók modern kényelemmel, hátsófedélzetekkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi Menetjegyredez. Budapest (V., Vindó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókterei.

OLLA GUMMI

bebizonyíthatóan a legjobb higiénikus

2 évi jótállás minden árért.

Ára 4, 6 és 8 K tucatjært.

Mintagyűjtőmennyek 12 db válogatva 5 K.

Butor ENHRENTREU és FUCHS

testvéreknei

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

„A köztudatba ment át“, :: **hogy csakis**
KALLAI LAJOS motorgyára
 Budapest, VI., Gyár-utca 28.
 szállítja teljes jótállás mellett a leghírevesebb motoroséplő-készleteket.
 Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!
Fontos figyelmeztetés! Kallai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kallai nevével.

Bőrbutoripar!
Kendi Antal,
 Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.
 Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédülő székek, foteuilok, férfliszobák és irodahelyiségek butorítása!
 Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

A SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t.
 részvényesei a Budapest 1912. évi április hó 5-én délután 4 órakor az Angol-osztrák bank budapesti fióktelepének üléstermében (V., Fűrdő-utca 6. szám.) megtartandó
XLIII. rendes közgyűléshez
 ezennel meghívtnak.
Tárgysorozat:
 1. Az igazgatóság jelentése.
 2. A zárszámadás előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével.
 3. A mérleg megállapítása, határozathozatal a tiszta nyereség felosztása és kifizetése tárgyában, a felmentvény az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak.
 4. Igazgatósági tagok megválasztása.
 Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, részvényeiket, a je nem járt szelvényekkel együtt, az Angol-osztrák bank budapesti fióktelepénél (V., Fűrdő-utca 6. sz.) a társasági alapszabály 16. §-a értelmében legkésőbb bejárólóg 1912. évi április hó 1-5-é napjáig letéteményezni tartoznak. Az alapszabály ugyanazon §-a értelmében megkivánatik, hogy a részvény legalább 60 nappal előbb iratott a letevő saját nevére.
 Az igazgatóság jelentése a közgyűlést megelőző napon a fentebb megjelölt pénzintézetnél átvehető.
Az igazgatóság.

Viznyomásu sajtók szőlő- és gyümölcsnedv nyeresére, nagyban üzemre, 1, 2 vagy 3 :: kitolható gyűjtő-medencével.
„HERCULES“ szőlő- és gyümölcsprés
 kézi hajtásra. Gyártják mint különlegességet, különféle nagyságban és szerkezetben, kitűnő kivitelben
PH. MAYFARTH & Co.
WIEN III/1.
 Gépgyár és vasöntöde.
 Különleges gyár szőlő- és gyümölcsértékesítő gépekre
 Kitalálva több mint 700 első díjjal.
 A most megjelent 186/a. számú képes kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve megküldetik.

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

 kerékpárokat dupla harangcsapágyval és szabadfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és
kerékpár-alkatrészeket
 az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, lánczokát, komuszokot és csészeket őrési forgalmunk következtében milyen leszállított **nagyhatalmú eredeti gyári áru** szállítunk vidékre is bárhová
LÁNG JAKAB és FIA
 kerékpár- és alkatrész nagykereskedők
 Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.
 Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Díszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérn.

Részletfizetésre is!

 Amerikai redőnyös íróasztalok. — Összörakható könyvszekrények. — Angol bőrgarnitúrák. — Redőnyös aktaszekrények. — Teljes irodaberendezések.
UJLAKI BELA modern amerikai irodahatortulop,
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. sz.
 Árjegyzék ingyen. Telefon 122-60.

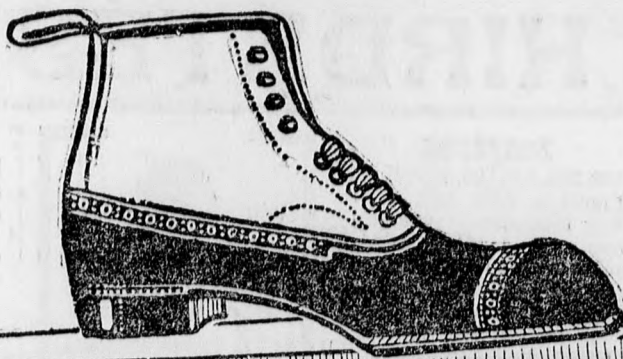
Eckardt Vilmos és Hotop Ernő
 Részvénytársaság
 Budapest, V. ker., Dorottya-utca 6. sz.
 Tervezünk és vállalunk 1870 óta téglalegetőket, cseréptéglagyarakat, chamoto-gyarakat, mészlegetőket, magnésitműveket, tüzelőberendezéseket, gyárkéményeket, kazánfalazásokat.
Több mint 5000 építkezés.

DARANYI LEGUJABB MODELLO Számoló
 ES LÁTHATÓ IRASU
összeadógépei
 nem szorulnak reklámra.
 Díjmentes bemutatás az ország bármely helyén.
 Telefon 139-54.
DARANYI MIKSA
 Első Magyar Számoló- és Összeadó gép Kereskedelmi Vállalat, a Szállítványozási és Iparbank részvénytársaság Áruszállítója
 Budapest, VI., Váci-körút 37.

Gazdasszonyok és gazdák
 ha sok tojást akarnak hozassanak,
Vajda-féle tojóport.
 Biztos és eredménydus hatás. Doboz 1 K. Uradalmak részére 1 kg. 10 K franco szállítással. — Szétküldi:
Főhercegi udvari gyógyszerertár
 Aicsut.

1878-1912.
KELETI J.
 budapesti cég (IV., Koronaherceg-utca 17. sz.) orvos-sebészeti műszerek és kötszerek gyára
 ez idén üli meg fennállásának 34. évfordulóját.
 A cég ez alkalommal egy a maga nevében páradan, **dus, ábrás jubileumi árjegyzéket bocsát ki,**
 amely ezen szakmában minden tudnivaló, legmodernebb újdonságot tartalmaz, szakszerűen rendezve és megmagyarázva, melyet bárkinék — kívánatra — ingyen és bérn. küld.
A cég főzikkkel és specialitással:
 Hygiéniai gummitáruk, Cs. és k. szab. sérvkötők, Testgyógyesítő gépek, Műszerek és műanyagok, Műszerek, hűtőkötők, mellhűtők, melltartók, hátcyenesítők, Gummi-görccsér-harlsnyák, Gyógyvillanykészhűlékek, Betegtölő kocskák és szobn-úrszék.
 Betegpótlást és a beteg kényelméhez szükséges, kozmetikai, utazási, massage- és manicure cikkek.
ÜZLETI ELVEI: Gyors és pontos kiszolgálás, szakszerű elintézés, jutányos gyári árak. Legtökéletesebb hazai ipar!

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, NŐSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK
 A LEGERŐSEBBERN POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERESZ-ES MŰVÉSZ Irodájában szerezhetők meg
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 29.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS DÖNYÖT FORDITOM
ÁRJEJYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

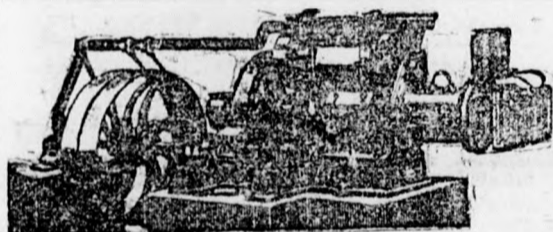
CLAPP, WALK-OWER, BARRY, SOROSIS, COUSINS

American Shoe Company Ltd.
Budapest:
 IV., Kigytér 1. V., Dorottya-u 6. VI., Erzsébet-körút 42.
 Debrecen: Tisza-u. 44. Zágráb: Tlica 22.

Kérje képes árjegyzékünket *Postai megrendelések IV., Kigytér 1 alá intézendők.*

HIRSCH és FRANK

Budapest-salgótarjáni gépgyár és vasöntő részv.-társulat.
Budapest VI., Aréna-ut 130. sz.

Külön osztály:
 téglagyári gépek.
 Gyárt:
 Falitégla és cserépsajtókat, téglagyártó- és anyag megmunkáló-gépeket, legújabb és legjobban bevált szerkezetekben.

Elvállalja anyagvizsgálatok kivitelét és teljes téglagyári telepek létesítését.

Tervek és költségvetések díjtalanul. **ELSŐRANGU REFERENCIÁK.**

MAGYARHÓN ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ORAÚZLET.

Alapítva 1847.

Brassweller János
 Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan azab. chronometer- és műórák, főtárlója a remontoir. ingaórákban stb. stb.

ÓRAK, EKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Hirdetések felvételnek a kiadóban, VI., Eötvös-utca 32. sz.

ELEK és TÁRSA

Budapest
 ♦ IV. Kerület, ♦
 Károly-körút 10

Képes bőrönd-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kizárólag elsőrangú készítmények árfelemelés nélkül.

RÉSZZLETFIZETÉSRE.

SCHAUMBURG LIPPE herceg beremendi portland cement- és mészművei

Kereskedelmi igazgatócég:
Pécs, Indóház-u. 42.

Evi termelés: 500.000 q. portland cement.
 120.000 q. fehér mész,
 800.000 q. kavics.

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

portland cement

és **fehér mész gyártása**

valamint géppel zuzott kavics és nyers mészkő előállítása

Művek:
Beremenden.

Portland cementünk kiváló minősége mindent a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Gyors és pontos kiszolgálás!

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Széchenyi-utca 7. Gyár IX., Rákóczi-utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

Delila
levele van kívánt helyen K. Postrestante.

Férjhez menni óhajt
26 éves kath. árva 180,000 vagyonnal, 38 éves francia k. a. 100,000 vagyonnal, 22 éves esinos török hölgy 100,000 vagyonnal, valamint még sok száz vagyonos özvegy és hajadon. Komoly ajánlkozónak, ha vagyontalanok is. Díjtalan felvilágosítást ad Schlessinger, Berlin 18.

Diszkrét kedvelők
kérjenek árjegyzéket az **Első magyar diszkrét falkiskolától.** — Tulajdonosa: Copony Ede Körömden. 120 fajta tülevevű fák, lombfák, sorfák, díszcserjék kaphatók. 6168

Tisztviselő-otthon
Pensió Budapest, Szentkirály-utca 22. I. em. Lakás penzióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknél. Teljes penzió 135 kor. Ebéd 42 kor. Vacsora 24 kor.

Gyorsírás
és gyorsgépirás. A Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen meggyorsított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-út 12.) tartanak. Legelőszőbb kiképzés gépirás, magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beiratkozás naponként. Tanulmányi díj mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, Karlohek' amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamosan esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogovskij és Társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-út 12. szám.

Állások
mindenfélé szakmából köztölve vannak az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyenes mutatónyomtatvány. IX., Üllői-út 55. (ezelőtt József-körút 28).

Pianinót
vagy zongorát keresek megvételre. Forgács, József-körút 17. 12189

Rózsa, szegfű,
magastörzsű rózsafák, csak újdonságok, 2 éves korával, 10 drb 20 K, magastörzsű rózsafák 2 éves korával, csak régiek, legjobb fajták, 10 drb 16 K, bokorrózsák, 2 évesek, csak újdonságok, 10 drb 10 K, bokorrózsák, 2 évesek, csak régiek, legjobb fajták, 10 drb 8 K. Császárszegfűk, folyton virítók, 10 drb 5-10 K. Széküldés mindenhová, csomagolás beleértve, bérmentve, utánvétellel. Kereskedem biztos fogamzásért, érték vagy pótlásért, valamint gazdag virágzásért. Képes árjegyzék díjtalanul. Krausz T. Kivitel kertész, Fekete-halom, Brassó mellett.

Sütőde
egy emeletes bérbázzal együtt eladó. Legmodernebbül felszerelve, 4 kemence és villanyerőre működő dagasztó-géppel. Napi 700-800 korona forgalommal. Bővebbet Kémény Dezső, VII., Hernád-utca 54.

Zongorák,
pianinók átalakítását, hosszú zongorák rövidítését, hangolását, jótállással vállalom. Szerecsen-u. 33. Kernács. 12187

Juniperus
(nemes boroviczka) 4 literes tartályban 11 korona bérmentve. Csemegekonzervekről árjegyzék ingyen. Felka konzervgyár, Barta József, Felka, (Szepes megye).

Feltalálók
Utmutatója szabadalmazáshoz értékesítéshez nélkülözhetetlen. Díjtalanul küldi Áron és Molnár szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, József-körút 9. földszint.

Kitűnő fegyverek
öröknek, önvédelemre, vadászatra és szobadisznak. Wernli gyalogási fegyver 5 kor., szurony hüvelylyel 1 K Wernli lovassági karabély 16 korona, Kropatschek-karabély, 8 golyóra tölthető, szurronnal 25 K fegyverszif 1 korona, töltény darabja 10 fill. Katonai puskaműves által kipróbált jó fegyverek. Tiller Mór és Társa udv. szállítóknál, Budapesten, Váci-utca 35. Fegyver árjegyzék kívánatra díjmentesen.

Parlamentari
gyorairók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiás tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama, nyilvánossági joggal. Alapította Markovits Iván 1883-ban. Biztos állás-közvetítés. — Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Hegedűs Sándor-u. 7., saját épületben; előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógép-kezeléstől a más hirdetésünkkel utazó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

Nemi bajoknál
hugycsőfolyás, tripper, kankórák csakis az illetékes Santalocapsulák ez előtt Larteln Capsulák, mint legbiztosabb óvást mindenki használja. 3 korona beállításával ingyen postaköltséggel. Készíti: **Illés Antal** gyógyszerész, Szabadka, és székelyvárosi lakos. **Hunnia** gyógyszerár Budapest, Erzsébet-körút 66.

Zongorák
180, 260, 500, 700, 2800 K-ig, Pianinók 400, 520, 1000 K-ig részletre is vásárolhatóak. Mindenféle javításokat és hangolásokat felvállalok. Kernács, Szerecsen-utca 33. 12184

Zöld cukorborsót,
spenótot, sóskát, kárfoltot, új burgonyát, 8 kilót 3 koronáért szállít Wellisz. Csongrád 6176

Nőiszabónók
urilházakhoz ajánlkozniak felsőruhát varrni. Lichtenstein Nővérek Dombinszky-utca 43. III. emelet 47.

Pénzt
akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárokra és mindenféle kereskedelmi árucikra, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauber-czéghez, Baross-tér 17. sz. Telefon: 149-00. 29387

Zálogcédulát,
brilliantot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiségeket veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz csonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

Öreg
hamis fogakat, zálogcédulákat bármiről, butorokat és mindenféle tárgyakat veszek Wischogrod Jakab, Akácfa-utca 45. I. 5. Levelezőlapra jövök.

Soványtság
Az egyedüli eredménytől kísért háziszor a dr. William Hartly tanár amerikai orvótábor-pora. Soványak tartós, szép testidomokat nyernek — Hölgyek remek keblét. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomor-bajok soknak nélkülözhetetlen tápszer. Kiküldetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Pórkátr Barabás Mór E. Budapest, VII., István-út 11. II/1. Telefon 156-80.

MAKAY BÉLA
új könyve:
A LÁP VIRÁGA
és egyéb írások

Ebben az új könyvében is megmarad a természet bübájós világában, amelyet nálánál senki sem ismer és nem érez át jobban, de már nem csupán természet leírásokat és vadászkepeket ad, hanem történeteket is kerít ki.
Ára 4 korona.
Kapható: **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrásy-út 21, valamint minden könyvkereskedésben.

VÉD JEGY
Dió-kivonat
az ősz hajnak festésére.
Régóta kipróbált tökéletesen ártalmatlan a diónak zöld héjából készített hajfestőszer mely a korán őszült hajnak 15 percz alatt eredeti szőke, barna, fekete vagy gesztenyeszínét visszaadja. 1 palack dió-kivonat K 6 és 3, 1 skatula 6 próbapalackkal 7,50, díjtét, ajtóstorer K 6 és 3, dió-kivonat vagy dióolaj K 4 és 2, dióolaj a szakal festéshez K 2, dió dupla kivonat K 6 és 4 káli-créme, glicerin-szappan legfinomabb toalettszappanok a 1 kor. Rendelhető a feltalálónál:
MACZUSKI A.
Wien, III/2. Erdbergergasse 2.
Raktárak Budapestben: Török J. gyógyszer, Király-u. 12. Vertess S. illatszer, Kristófer u. 8. Neruda N. drogueria, Kossuth Lajos-u. 7. Brúder Radonovits Baross-utca 1. Thalmsayer & co. drogueria, Zrínyi-utca 3. Kochmeister Fr. m. drogueria, Hold-utca 8. sz., Molnár és Moser drogueria, Koronaherczeg-utca 11. szám

Gyümölcsfa
díszfa és rózsagyertyék-kel ingyen szolgál Weber falkolajja, Békásmegyere. (Budapest mellett).

Singer varrógépek
Kerékpár, gramofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók
Haban József
Budapest, Almásy-tér 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld.

Soha nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállított helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butor-darabokat részletfizetésre.
Modern lakberendezési vállalat
Budapest, IV. ker., Gerliczy-utca 7. sz.
Olcsó butor-album 1 kor.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek-tér 3 telomelet. Vétel és eladása használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, nri szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok.
Telefon 82-13. 28598

30 koronáért
készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szöveteiből László Sándor férjiszabómester, Budapest Erzsébet körút 1. sz., I. em. Vidékre postát minták bérmentve, helyben szabászatot kívánatra házhoz küldöm. 08532

Mérlegképes
könyvelő esti foglalkozást keres. Szíves ajánlatokat "S. B." V., Sziget-utca 4-6., II. 25. alá kérek.

Parti-árukat
szövet- és felhőnemű-árukat, bármily nagy mennyiséget, helyben és vidéken veszek közpénzért. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába "Parti-árukereskedő" címmel kérek.

Kitűnő
házikoszt kapható intelligens családnál. Esetleg házonkívül is. V., Sziget-utca 4-6. II. 25.

Csillárok
rézből és galvanizált, gáz- és villanyhasználatra a legújabb eljárás szerinti gyártva legújanyosabb aron szállít
Schulz-csillárgyár
Rózsa-utca 109. Podmaniczky-utca mellett. Telefon 108-07.

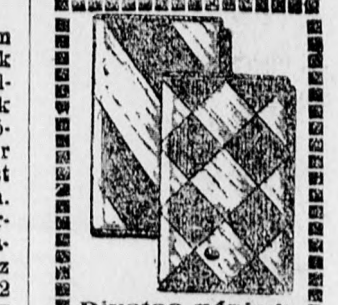
Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

Ajtók, Ablakok
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-ÚT 123.
Telefon: 62-80.
Alapított 1886-ban

Készpénzért
vagy hitelképes egyneknek kedvező feltételek mellett szállított teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen
olcsón
sehöl nem kap modern háló-, ebédlő, nri és szalon szobákat stb. Győzdön meg, tekintve meg zenfolt raktárakat, itt jutányosan
vehet
a legegyszerűbből a legdrágább kivitelig minden fajta
BUTORT
Nagy Imre
lakberendezési vállalkozó
BUDAPEST,
Váci-körút 9. szám
(Béjárt Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

Divatos névjegy és pénztárca
legfinomabb szines atlasz-selyemből csilkos minta darabja K 2.50, koozkás minta darabja K 3.— Kivánata bármily színeszeállításban kapható. — Az összegző és 20 filler polio utalványozása után bérmentve küldi

Berezi Sándor
közismert nagyiparos
Budapest, VI., Dessewffy-u. 5.

Rózsafák
Tíz darab két éves magas rózsafák újdonságok 20 korona. Tíz darab két éves legjobb fajok 16 korona. Tíz darab bokorrózsák 7 korona. — Kereskedem fogamzásért, virágzásért. Szállítás utánvétellel csomagolással együtt bérmentve bárhová. Kérje díjtalan gyakorlati tanácsadó képes árjegyzékemet. Ifjabb Wilk kivitelű kertetete, Fekete-halom 296.

Saját gyártmányú fürdőkáda
14 kor.-tól felebb; fűthető káda 60 kor.-tól felebb. Elválások mindenféle kutszivattyúk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb aron.
LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselényi-u. 51/E. Telefon 113-40. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Száz Királyúg Technikum
Mittweida.
Igazgató: A. Holzt, tanár. Magasabb technikai tantervet elektro- és gépészmérnökök, technikusok és művezetők kiképzésére. Gazdagon felszerelt elektrotechnika és géplételelaboratóriumok. Gyári tanuló műhelyek. 3600 hallgató a 36. iskolai évben. Program stb. díjtalanul a titkárság által.

Magyar harzi kanári-tenyésztő Debrecentben.

Kia madár dalt meg tiszteljen meg enyem rendezésével. Minden, mit egy madár előadni képes, legyen az hang, mely hang, avagy csengetés. Ami csak madárban kiválóan jó, tenyésztésben mindez fölvalható. A rendelt madarat mielőtt elküldöm, tudásról előbb magam meggyőződésem és ha hibás hang, vagy rosszul énekel, nem létezik nálam, hogy én azt küldjem el. A tisztelt rendelő nyugodt lehet tehát, hogyha nálam rendel, tudom nem szenvedni kárt. A lakás legkedvesebb dísz a szépen onokló kanári madár. Kanári madarakért eddig sok pénz ártunk a külföldnek. Ma már nincs szükség erre, mert a szakszerű vezetés alatt álló Agoston magyar harzi kanári-tenyésztő telep Debrecenten Morgó-utca 9. sz. gyönyörűen fuvalló, nemes fajú kanári madarakat szállít darabonként 14, 16, 20 és 24 koronáért. Tenyésztésre alkalmas remek szép nőstények darabját 4 koronáért. A szállítás a legnagyobb bidegben is gondosan csomagolva, szavatosság mellett történik. Árjegyzék és Apolló utasítás ingyen. Számos elismert és közönséges birtokában. A legnagyobb tenyésztőtelep és szetküldési intézet.